

Berettyóújfalui Szakképzési Centrum

Bocskai István Gimnáziuma,
Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma
4110 Biharkeresztes, Ady Endre u. 2

Tel/fax: (54) 430-084

e-mail: bocskai@bocskai-bker.sulinet.hu

web. www.bocskaigimnazium.hu

Pedagógiai Programja

Elfogadta: az intézmény nevelőtestülete 2016. szeptember 9-én

Jóváhagyta:

Sipos Nóra

tagintézmény-vezető

2016. szeptember 09-én

Hatályos: 2016. szeptember 12-jétől

Igazgatói köszöntő

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

(Szent-Györgyi Albert)

Tisztelt Érdeklődő!

Szent-Györgyi Albert szavaival köszöntöm Önt, mint intézményünk e fontos dokumentumával ismerkedőt. Az alábbiakban megismerkedhet a Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Bocskai István Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma tagintézmény tantárgyi felépítésével, tanórai és tanórán kívüli kínálatával. Megtalálja pedagógiai alapelveinket, céljainkat, mindazt, amit azért vállaltunk, hogy a hozzánk járó tanulók mindent megkapjanak, amire ebben a gyorsan változó világban szükséges ahhoz, hogy jól boldoguló, az élet minden területén a helyét megálló, biztos alapokkal rendelkező diákok, később felnőttek lehessenek.

Napjainkban, a hihetetlen mértékben felgyorsult társadalmi, gazdasági, tudományos és technikai fejlődés következtében az ember számára létszükséglet, hogy egész életében új és új információkat szerezzen és elméleti tudását alkalmazni tudja. Az egész életen át tartó tanulás elősegíti az egyén hivatásának, feladatainak és elképzeléseinek megvalósítását.

E sajátos körülményekből és élethelyzetből természetesen következik, hogy gyermek- és ifjúkorban a legfontosabb feladat az ember felkészítése az újszerű, kihívásokkal teli felnőtt életre. Ez az élet többek között a művelődés igényének kialakításával, az önálló tanulás képességeinek kibontakoztatásával válhat teljessé.

Köszönöm, hogy időt szán Pedagógiai Programunk tanulmányozására.

Sipos Nóra tagintézmény-vezető

1. Általános rendelkezések

1.1. A pedagógiai program célja, feladata

A Pedagógiai Programba foglalt előírások, szabályzók célja biztosítani az iskola törvényes működését, az iskolai nevelés és oktatás zavartalan megvalósítását, átfogja az iskola minden területét.

A Pedagógiai Program legfontosabb feladata azoknak a szabályoknak, előírásoknak a meghatározása, amelyek biztosítják az intézmény:

- törvényes működését a közösen elfogadott szabályok, normák megtartásával,
- céljainak és feladatainak megvalósítását a Házirenddel, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzattal összhangban,
- oktató-nevelő munkájának maradéktalan és törvényes ellátását,
- belső rendszabályait, amelyek az iskola autonómiájára, a tanulók művelődéshez való jogára valamint a pedagógus alkotói szabadságára épül.

Az iskola nevelőtestülete fontosnak tartja:

- hogy tevékenységével a tanulók sokoldalú fejlesztése valósuljon meg a szabályozott és rendszeresen ellenőrzött intézményi folyamatok és a törvényi előírások keretei között,
- hogy partnereinek véleményének, igényeinek figyelembevételével fejlesztjük oktató-nevelő munkánkat,
- hogy intézményünk a tanulók igényeinek kíván megfelelni, s érdekeiket szolgálni,
- hogy a minőségi munkavégzés meglévő elemein túl megfeleljünk a folyamatosan változó kihívásoknak, fokozatosan növeljük a hatékonyságot és az eredményességet. Ehhez elengedhetetlennek tartjuk a párbeszédet partnereinkkel, hiszen csak közösen, egymás kölcsönös tisztelete mellett érhetjük el céljainkat.

Az iskola Pedagógiai Programja állapítja meg az intézményben folyó oktató-nevelő munkára vonatkozó rendelkezéseket, előírásokat az alábbi helyeken:

székhelyén: 4110 Biharkeresztes Ady Endre 2. (főépület)

telephelyén: 4110 Biharkeresztes Táncsics u. 34. (külső gyakorlóhely)

1.2. A pedagógiai programot meghatározó jogszabályok, dokumentumok

Az aláírással hitelesített Pedagógiai Program tartalmának érvényesítése, megvalósítása az iskola minden pedagógusára és tanulójára nézve kötelező érvényű.

A Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Bocskai István Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma Pedagógiai Programja az alábbi jogszabályokra épül:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény,
- a 243/2003. (XII. 17.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról,
- 110/2012.(VI.4) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról,
- a 28/2000. (IX. 21.) OM rendelet a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról,
- a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, valamint egyes oktatási jogszabályok módosításáról szóló 17/2004. (V. 20.) OM rendelet módosításáról szóló 2/2008. (II. 8.) OKM rendelet,
- a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, valamint egyes oktatási jogszabályok módosításáról szóló 17/2004. (V. 20.) OM rendelet módosításáról szóló 1/2006. (VI. 29.) OKM rendelet,
- a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, valamint egyes oktatási jogszabályok módosításáról szóló 17/2004. (V. 20.) OM rendelet módosításáról szóló 20/2010. (V. 11.) OKM rendelet,
- a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012 (XII.21.) EMMI rendelet
- 22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról
- 2/2005. (III. 1.) OM rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról,
- a 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról,
- a 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről,
- 19/2016. (VIII. 23.) EMMI rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet módosításáról

- a 20/2007. (V. 21.) SZMM rendelet a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről,
- a 8/2006. (III. 23.) OM rendelet a szakképzés megkezdésének és folytatásának feltételeiről, valamint a térségi integrált szakképző központ tanácsadó testületéről,
- a 15/2008. (VIII. 13.) SZMM rendelet a szociális és munkaügyi miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről,
- a 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről,
- 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól,
- az Országos képzési jegyzékről szóló 37/2003. (XII. 27.) OM-rendelet, valamint az Országos képzési jegyzékről és az Országos képzési jegyzékbe történő felvétel és törlés eljárási rendjéről szóló 1/2006. (II. 17.) OM. rendelet,
- 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről.

1.3. A pedagógiai program elfogadásának szabályai, hatályba lépése

A Pedagógiai Program tervezetét az iskola igazgatója készíti el a nevelőtestület előzetes javaslata alapján, melyet előterjeszt véleményezésre a diákönkormányzat, a szülői szervezet, a szakmai munkaközösségek és az intézményi tanács elé. A Pedagógiai Programot az intézmény nevelőtestülete fogadja el.

A fenntartó és működtető egyetértési jogot gyakorol azon rendelkezésekben, amelyek tekintetében rá többletkötelezettség hárul. A fenntartónak és működtetőnek az egyetértés kialakítására 30 nap áll rendelkezésre. A fenntartó egyetértése után a Pedagógiai Programot iskola igazgatója hagyja jóvá.

A módosított Pedagógiai Programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni felmenő rendszerben

1.4. A pedagógiai program módosítása

Az érvényben lévő Pedagógiai programot kötelező felülvizsgálni, módosítani, ha jogszabályi változások következnek be, az igazgató vagy a nevelőtestület igényt tart erre.

A nevelőtestület részéről kezdeményezett felülvizsgálat írásban történik, melyet a kezdeményező fél képviselője nyújt be az iskola igazgatójának.

1.5. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

A Pedagógiai Programot a jóváhagyását követő 7 napon belül nyilvánosságra kell hozni, melyről az intézmény igazgatója köteles intézkedni.

A Pedagógiai Programot az alábbi helyekre kell elhelyezni:

- titkársága
- tanári szoba
- könyvtár,
- irattár,
- iskolai honlap.

A Pedagógiai Programból egy-egy példányt kapnak:

- fenntartó,
- az intézmény vezetőségének tagjai,
- a diákönkormányzat vezetője,

A Pedagógiai Program tanulókra és szülőkre vonatkozó fejezeteinek főbb pontjait minden tanév elején ismertetni kell

2. az első osztályfőnöki óra keretében a tanulókkal,
3. az első szülői értekezleten a szülőkkal.

2. Az intézmény bemutatása

2.1 Az iskola története

A kormány határozata alapján 1964-ben a kisebb településeken is gimnáziumok létesültek, így Biharkeresztesen is. Az iskolák közül a nagyobb bázissal rendelkezők megmaradtak, a kisebbek nem bizonyultak eléggé életképeseknek. Az új gimnázium egy első osztállyal indult, a beírt tanulók száma 51 volt. Tantermük a Vasvári Pál utcai iskola emeleti nagy terme volt. (Hosszú 3 padsor jelezte, hogy az iskolában gyökeres változás történt.)

A Bocskai István Általános Iskola és Gimnázium első közös igazgatója Osváth András, igazgatóhelyettese Molnár Lajosné volt. Mindketten sokat fáradoztak azért, hogy a községben középiskola legyen és megmaradjon.

A gyerekek nagy része helybeli volt, de az idők folyamán egyre többen jöttek a környező falvakból: Ártándról, Bojtról, Bedőből, Toldról, Mezőpeterdről, Körösszegapátiból, Komádiból, Mezősasról,

Báránдрól, Kismarjából, Létavértesről, Berettyóújfaluból, később még távolabbról is. Így lassan kialakult az iskola vonzáskörzete.

Az első években többségében általános iskolai tanárok tanítottak a gimnáziumban is. Közülük néhányan egyetemen folytatták tanulmányaikat, a továbbtanulás igénye máig jellemzi a nevelőtestületet. Az iskolavezetés lehetőségeihez mérten ezt mindig támogatta.

A nevelőtestület összetétele kezdetben gyakran változott. Különösen az első években távoztak sokan az intézményből. A helyi önkormányzat igyekezett szolgálati lakások biztosításával elősegíteni a letelepedésüket.

Az idők folyamán növekedett a tanulói létszám, gyarapodott a tanári kar is. Lehetőség nyílt évfolyamonkénti párhuzamos osztályok indítására, a kötelező orosz mellett az angol nyelv tanítására, csoportbontásokra, fakultációs tantárgyak oktatására. A tanári karban az egyetemi diploma is alapkövetelmény lett.

Az 1964/65-ös tanévben indult a levelező tagozatos gimnáziumi oktatás is.

A tagozatvezető Takács János volt. Néhány osztály leérettségizett, az utána jelentkezőket Berettyóújfaluba irányították. 1976-ban újra megindult itt az oktatás, 2006-ig folyamatosan működött. Bár sokan kimaradtak időközben, mégis a levelező tagozaton igen sok környékbeli dolgozó szerezte meg az érettségi bizonyítványt. 2006-tól a kevés jelentkező miatt megkezdődött a levelező tagozat leépülése. Az utolsó osztály 2008-ban érettségizett a levelező tagozaton.

Az intézmény tanárai az oktatás, ismeretanyag elsajátítása mellett igyekeztek a tanulók szemléletét is formálni. A gimnáziumunkban a nevelőmunka mindenkor elsődleges tevékenységet jelentett az egyre színvonalasabb oktatás mellett. Kiemelkedő eredmény, hogy az elmúlt évtizedek során iskolánk tanulóinak a neveltségi szintje a kis iskolák emberközpontú, kiegyensúlyozott nevelési gyakorlatát bizonyította.

Az első időszakban az iskolának nem volt sem gondnoka, sem adminisztrátora. Az ez irányú feladatokat az igazgatóhelyettes látta el. 1969-től a közös igazgatású iskolának 2 igazgatóhelyettese volt. Az általános iskolában Molnár Lajosné után Papp Zoltánné, a gimnáziumi tagozaton Fülöp Mihály lett igazgatóhelyettes.

Az iskola igazgatói: 1964/65-ben Osváth András, 1965/66-ban Juhász Imréné, 1966-tól Pornói Imre, 1985-től Fülöp Mihály, 1998-tól Molnár Gizella, 2000-től Zsilinyi László, 2005-től Szabó András, 2011-től Tóth András, 2013-tól Szabó Zoltánné.

1985. január 1-jén önállósult a gimnázium. Az igazgatóhelyettesek: Molnár Gizella (1985-1987), Kopányi Ildikó (1987-1992), Zsilinyi László (1992-1997), Szabó András (1997-2000), Szabó Zoltánné (2000-2005), Szabóné Végh Annamária (2005-2011), Szabó Zoltánné (2011-2013), Kiss

Hajnalka (2013-).

Az intézmény mindenkori vezetése nagy gondot fordított a tanári létszám stabilizálására, az oktatás hatékonyságának növelésére, a felsőfokú felvételi eredmények növelésére.

A környékbeli településekről bejáró tanulók számára kezdettől fogva biztosított volt a menzai étkezés és a tanulószobai foglalkozás is.

1969-ben épült fel a gimnázium új épülete. Akkor a nagyközség legnagyobb épülete volt, a falu közepén. A beiskolázás a kezdetekben változó eredményű volt: 1975-re már évfolyamonként két párhuzamos osztályt tudtunk indítani, de egy adminisztratív intézkedés hatására csökkent a létszám. A stabilizálás csak a 80-as évek közepére sikerült újra. Azóta a gimnázium ismét két párhuzamos osztállyal rendelkezik. 2009-től az egyik gimnáziumi osztály helyett szakközépiskolai osztályt indítunk. Az első időkben nem rendelkezünk kollégiummal, később korlátozott számban az általános iskolai kollégiumba helyeztünk el tanulókat.

Az érettségizettek többsége nem tanult tovább főiskolán vagy egyetemen, de a jelentkezők és felvettek aránya mindig magas volt (általában 65-70% körül ingadozott, az utóbbi években növekvő tendenciát mutat). Akik nem a felsőoktatásban folytatják tanulmányaikat, szinte kivétel nélkül OKJ-s szakmát tanulnak valamelyik debreceni vagy berettyóújfalui szakközépiskolában. Hagyományosan sokan választják a rendőri pályát, ők a Miskolci Rendészeti Szakközépiskolában tanulnak az érettségit követően.

Az iskolában tanító pedagógusok mindig igyekeztek munkájukat – a nehéz körülmények ellenére is – eredményesen végezni. Oktató-nevelő munkájuk mellett törekedtek arra, hogy az iskola feladatát vállaljon a település formálásában, feladatainak megoldásában. Ezért az intézmény tanárai és diákjai mindig aktívan részt vettek Biharkeresztes közéletében, kulturális és sport életében.

1985-ben kollégiumot kapott intézményünk, vezetője Lugosi István lett. A vasútállomás melletti épületben 72 fő elhelyezésére nyílt lehetőség. Ez lehetővé tette a bejárás csökkentését, és azt, hogy távolabbi településekről is érkezzenek hozzánk tanulók.

A rendszerváltást követően az iskola fenntartásának terhei meghaladták Biharkeresztes anyagi lehetőségeit, ezért 1992-től az intézmény fenntartója a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat.

Ugyanebben az évben szakiskolai képzéssel bővült oktatási kínálatunk. Mezőgazdasági szakmacsoportra való orientálást követően 2009-ig dísznövény- és zöldségtermesztő szakképzést folytattunk. A 2007/2008. tanévtől a szakiskolai kínálatunkat informatikai szakképzéssel bővítettük. A 2009/2010. tanévtől az informatika és a mezőgazdaság mellett az építészet szakmacsoporttal bővítjük a szakiskolai képzési kínálatot. Ugyanettől az időponttól szakközépiskolai osztályt is indítunk. A hozzánk jelentkező tanulók az egyéb szolgáltatások (rendvédelmi pályákra való

előkészítés), a kereskedelem, marketing, üzleti adminisztráció és a mezőgazdaság szakmacsoportok közül választhatnak.

A szakképzés tárgyi feltételeit fokozatosan emeltük az optimális szintre. Előbb üvegházat és bemutató kertet létesítettünk, majd 4 hektár föld vásároltunk. Folyamatosan fejlesztettük a gépparkot. Ma a két traktor mellett több kisgépünk van, szinte az összes elvégzendő munka feltételeit biztosítottuk. Az informatikai képzésben résztvevőknek három korszerűen felszerelt informatikai szaktanterem áll rendelkezésre.

1997-ben a Leonardo Program keretében külföldi iskolai kapcsolatra is szert tettünk. Ez jelentős segítség a szakmai fejlődés terén. Szakoktatóink és tanulóink éves rendszerességgel járnak szakmai tapasztalatcserére és szakmai gyakorlatra Hollandiába, Németországba, Angliába és Dániába.

1997-ben adták át az iskolával egybeépült új kollégiumot. Az új épületszárny földszintjén 4 tanterem és egy informatikai szaktanterem található, ezzel megoldódtak a szakképzés tanteremgondjai. 1998-ban Lupócz János lett a kollégiumvezető, őt 2007-ben Zsigmond Miklós, majd 2008-ban Barta Attila váltotta. 2009-től Szabóné Végh Annamária igazgatóhelyettes látta el a kollégiumvezetői feladatokat. 2011-2013-ig Szabó Zoltánné lett a kollégiumvezető, majd Kolumbár Lajosné.

1998 és 2007 között szakközépiskolai osztállyal bővült az iskola: számítástechnikai szoftverüzemeltető képzést folytattunk érettségizett tanulók számára.

1996-tól 2000-ig az Országos Közoktatási Intézet pályázatával regionális tantervi szolgáltató bázishely voltunk. Ez a feladat növelte körzeti ismertségünket, de javította a nevelőtestület informáltságát is.

2006-ban a szakiskola tizedik évfolyamán felzárkóztató oktatás keretében a szakképzés megkezdésére felkészítő évfolyamot indítottunk olyan tanulók számára, akik nem fejezték be alapfokú tanulmányaikat, vagy a szakiskola közismereti évfolyamairól morzsolódtak le. Egy tanévet követően befejeztük ezt az oktatási formát.

2008/2009-es tanévtől a mezőgazdaság szakmacsoportot választó tanulóink dísznövénykertész szakmát tanulhatnak.

2009/2010-es tanévtől kezdődően a számítógép-szerelő,- karbantartó képzést is beindítottuk a szakképzési évfolyamokon. Ugyanebben a tanévben indult az első szakközépiskolai osztályuk, két szakmacsoporttal: kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció és egyéb szolgáltatások szakmacsoportokkal. Ez utóbbi neve közszolgálat, majd rendészet és közszolgálat szakmacsoport lett. A 2015/2016-os tanévtől kezdve szociális gondozó és ápoló képzés is folyik intézményünkben.

A 2016/2017-es tanévtől felmenő rendszerben jogszabályi változások miatt szakgimnáziumi és új típusú szakközépiskolai osztályokkal kezdtük a tanévben. Ugyanettől a tanévtől kezdve kapcsolódtunk be az iskola rendszerű felnőttoktatásba és az iskolarendszeren kívüli felnőttképzésbe is.

Felnőttoktatás keretében 2 éves vám, jövedéki és termékdíj ügyintéző szakgimnáziumi képzés levelező tagozaton, illetve 2 éves eladó szakközépiskolai képzés esti tagozaton indult be.

A több mint fél évszázad alatt több fenntartóváltást éltünk már meg és az intézmény képzési struktúrája is jelentősen átalakult. 2015 nyarán intézményünk életében ismét nagy változás történt. A KLIK fenntartásból az NGM fenntartása alá kerültünk 2015.július elsejével. Ebből kifolyólag megváltozott a nevünk és új OM azonosítót (203030) kaptunk. Iskolánk a Berettyóújfalui Szakképzési Centrum tagintézménye lett.

2016.szeptember elsejétől ismét változott az intézmény neve: Berettyóújfalui SZC Bocskai István Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma

Tudjuk, hogy a fejlődés nem állhat le, mert aki leáll, az lemarad. Ezért folyamatosan törekszünk a képzési struktúránk megújítására mind a gimnázium, mind a szakképzés terén. Célunk a tanulói létszám stabilitásának fenntartása és a partneri igények minél szélesebb körű kielégítése. Biharkeresztes egyetlen középfokú oktatási intézményeként a jövőben is megfelelő körülményeket szeretnénk biztosítani a jó képességű és szorgalmú tanulók, valamint a kevésbé tehetséges vagy szorgalmas tanulók számára is.

2.2. Az iskola helye, szerepe a vonzaskörzet ifjúságának oktatásában

A bihari térség középfokú iskoláztatási igényeit döntően a Berettyóújfaluban és Biharkeresztesen lévő középiskolák és szakiskolák látják el. Biharkeresztes vonzaskörzetét főképp a román határ menti települések alkotják, Nagykerekitől egészen Komádiig. Tanulóink többsége ezen települések általános iskoláiból érkeznek hozzánk. Intézményünk létrejöttével lehetővé tette, hogy a térségből érettségizni akaró tanulók lakóhelyükhöz közel érhessek el céljaikat. A több mint 50 éves tevékenységünk jelentősen növelte az érettségizettek és felsőfokú intézményekben továbbtanulók számát.

Fakultációs képzési kínálatunkkal a megyében elsőként képeztünk számítógép-kezelő szakembereket. A határ közelsége miatt jelentkező igények tették szükségessé a vámkezelői képzést, az igazgatásrendészeti határrendészeti, majd belügyi rendészeti képzést. Ezek jelentősen növelik végzett tanulóink munkába állási esélyeit.

A stabilitás fokozása, valamint a képzési struktúra bővítése érdekében 1992-ben bevezettük a mezőgazdasági jellegű szakiskolai szakképzést. A dísznövény- és zöldségtermesztő képzés a vonzaskörzet mezőgazdaságból élő lakosságának szándékozik segítséget nyújtani. Az intenzív gazdálkodás ismereteivel azoknak nyújtunk segítséget, akik kis területen (néhány hektár) szeretnének megélni. Fejlesztéseinkkel nem zavarjuk más középiskolák vagy szakiskolák képzési profilját, sőt

kiegészítjük azokat, nagyobb választékot biztosítva a beiskolázási körzet tanulóinak. A szakképzési kínálatunkat folyamatosan bővítjük, ezzel is növelni szeretnénk a beiskolázási körzet fiataljainak elhelyezkedési esélyeit.

A szakiskolát végzett felnőtt dolgozók közül egyre többen csak úgy tarthatják meg munkahelyüket vagy vállalhatnak munkát, ha leérettségiznek. Ezt segítettük elő gimnáziumi felnőttoktatási tagozatunkkal.

Kollégiumunk a távolabb lakó tanulók számára teszi lehetővé, hogy iskolánkat választhassák. A kollégium javítja az ellátás színvonalát és növeli az iskolánkba jelentkezők számát. Feladata a nevelés, az iskola tevékenységének a segítése.

Az utóbbi években tapasztalható tendenciák:

Térségünket is elérte a demográfiai hullámvölgy, egyre csökken a gyermeklétszám a beiskolázási körzetben. Az iskolák egyre inkább versenyhelyzetbe kerülnek.

A jó képességű és teljesítményű, általános iskolát végzett tanulók többsége debreceni vagy berettyóújfalui középiskolában folytatja tanulmányait. Ezzel együtt egyre több gyenge teljesítményű, szociálisan hátrányos helyzetű, ingerszegény környezetből jött tanuló választja iskolánkat.

Szűkül a beiskolázási körzetünk, csökkenő számban érkeznek tanulók hozzánk távolabbi településről. Ez a tendencia a kollégiumi létszám alakulásában is nyomon követhető.

2.3 A vonzaskörzet gazdasági, infrastrukturális és szociális adottságai

A bihari kistérség településeinek többsége gyengén fejlett infrastruktúrával rendelkező néhány száz, legfeljebb ezres lélekszámú község. A lakosság Biharkeresztes, Berettyóújfalú kivételével a mezőgazdaságból él. Az elmúlt évtizedekben Biharkeresztes lakossága döntően az országhatár munkalehetőségeihez kötődött, ezért viszonylag nagy település, lakosságához mérten sok az értelmiségi és a közszolgálat terén dolgozó. Románia uniós integrációjával párhuzamosan fokozatosan csökkent az országhatár munkahelyfenntartó képessége, és ezzel párhuzamosan sajnos növekedett a munkanélküliség és az elvándorlás. Berettyóújfalú a kistérség központja. A környezetéhez képest városiasabb, iparosodottabb, fejlettebb.

A terület gazdasági életében belátható időn belül gyökeres változás nem várható, hacsak az Európai Unióhoz való csatlakozással az uniós támogatások és a remélt külföldi tőke nem eredményez számottevő átalakulást. Románia 2007-ben csatlakozott az Európai Unióhoz. Ezzel reményeink szerint Nagyvárad és vonzaskörzete közelségéből adódóan bővülni fog a munkaerő-piac, különös tekintettel a mezőgazdasághoz kapcsolódó területeken.

Jelenleg a munkanélküliségi arány 10% fölött van, ami meghaladja az országos átlagot, de

helyenként a 20-25%-ot is eléri. A dolgozó lakosság alacsony bérezése miatt az önkormányzatok csak a központi támogatásokból élnek, így az oktatási intézmények támogatottsága is ennek függvénye.

Hasonló hatással járt a rendszerváltást megelőző több évtizedes túlhajtott iparosítási és urbanizációs politika is. A városokat a vidék kárára fejlesztették. A lakosság egy jelentős része elvándorolt, ez a folyamat tartósan bizonyult, a falvak előregedése fokozódott.

70-es évek viszonylagos fejlődését 1990 óta a mezőgazdaság privatizációja, illetve a szövetkezetek létbizonytalansága, majd megszűnése vetette vissza. Az újratermelődött kisvállalkozói, mezőgazdasági termelő réteg nem rendelkezik kellő szakmai ismerettel, sem gépi háttérrel, és nincs tőkéje a modern gazdaság kialakításához. Így hosszú időnek kell eltelni ahhoz, hogy a vidék megtalálja sajátos arculatát, és jól artikulálható igénnyel lépjen fel az iskola irányába.

Jelenleg éppen fordított a helyzet, az iskolák próbálnak generálni bizonyos látens igényeket, melyek logikailag igazolhatók, sőt nagy valószínűséggel koherens részévé válnak a vidéknek, de most nagyon gyenge szálakkal kapcsolódnak a környezethez.

A vonzáskörzet falvai Komádi, Biharkeresztes, Berettyóújfalu, Pocsaj kivételével aprófalvak. Lakosságuk nem haladja meg a 2000 főt. Általános iskoláik tanulói létszáma 150 fő körüli, vagy ez alatt van. A falvak lakossága és az iskolák tanulói létszáma is csökkenőben van. A jelenlegi kormányzati szándék és a állami támogatási rendszer átalakulása miatt sok kisiskola csak társulásban, tagintézményként tud fennmaradni.

A végzős 8. osztályos tanulók létszáma évről-évre csökkenő, iskolánként általában 10-15 fő körül mozog. Ezek meghatározzák a helyi oktatás színvonalát, de nagymértékben befolyásolják a középfokú oktatást is.

Változó a térség oktatásának technikai, személyi feltétele is. Kevés a jól felszerelt általános iskola, miközben az alacsony tanulói létszám miatt drága az oktatás. A szakos ellátottság több iskola esetében hiányos. Sok esetben gyenge nyelvi előképzettséggel érkeznek hozzánk a tanulók. A szintre hozás és a felzárkóztatás fontos feladat, de az érettségi követelmények szerinti továbbfejlesztésre is nagy hangsúlyt kell fektetnünk. Ez jó pedagógiai érzéket és szakmai jártasságot követel nevelőtestületünktől. A beiskolázási körzet általános iskoláinak fenti jellemzői alól kivételt képez a biharkeresztesi általános iskola. Felszereltsége és szakos ellátottsága megfelelő, régebben ebből az iskolából érkeztek hozzánk a legjobb tanulók.

Iskolánk könnyen megközelíthető. A térség falvaiból viszonylag rövid idő alatt elérhető, így az utazás nem vesz napi 2 óránál több időt igénybe a legtávolabbi település esetében sem.

Nagyon kevés kiemelkedő tanulónk van, a többség közepes képességű, egyre több a gyengén teljesítő tanuló. Így az iskolának komolyan kell venni azt a kettős feladatot, hogy a tehetséget gondozza, fejlessze, de a közepes és a gyenge tanulókat is eljuttassa arra a szintre, mely lehetővé teszi a sikeres érettségi vizsgát és a munkába állást.

2.4 Az intézmény külső kapcsolatai

Mivel intézményünk céljainak megvalósítása nem történhet a környezetétől elkülönítve, ezért kiemelt terület volt és lesz a külső kapcsolatok rendszerének folyamatos fejlesztése. Alapvetőnek tekintjük a mindenkori fenntartóval való folyamatos jó kapcsolatot.

Együtműködésünk egyéb területei a következők:

Helyi kapcsolatok, általános iskolák

Legfontosabbnak a biharkeresztesi Bocskai István Általános Iskolával kialakult kapcsolatunkat tartjuk. Három évig egy közös intézményként működtünk, mely alatt a segítségnyújtás kölcsönös volt. Továbbra is egyeztetjük helyi tanterveinket, megismertetjük az általunk felkínált továbbtanulási lehetőségeket, ezzel javítani reméljük a beiskolázásunkat. Közös rendezvényeken, szakmai fórumokon megismerjük egymás munkáját, problémáit, a kialakuló személyes kapcsolatok a pedagógiai munka összehangolását segítik. Hasonlóan nagy jelentőséget tulajdonítunk a beiskolázási körzet többi általános iskolájával való együttműködésnek is.

A helyi önkormányzattal is együttműködünk. Teret biztosítunk a város kulturális eseményeihez, képzőművészeti kiállításokat rendeznek az intézmény aulájában. Intézményünk tanulói szinte minden évben részt vesznek valamilyen városi ünnepségen színvonalas műsorukkal. Dolgozóink képviselik iskolánkat a városi ünnepségeken, koszorúzásokon. A város szolgálati lakások biztosításával segíti a letelepedni szándékozó pedagógusainkat.

Jó a kapcsolatunk a helyi Művelődési házzal és Városi Könyvtárral. Tanulóink rendszeres látogatói a könyvtár által szervezett rendezvényeknek.

Folyamatos a kapcsolattartásunk a Biharkeresztesi Egyesített Szociális Intézményekkel. A gazdasági átalakulás megnövelte településünkön a munkanélküliek számát. Ennek törvényszerű következménye volt a hátrányos helyzetű tanulók számának emelkedése, ami mag után vont a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok megnövekedését is.

a tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola vezetése rendszeres kapcsolatot tart fenn az iskolaorvossal, a védőnővel, az iskola fogorvossal, mint illetékes egészségügyi dolgozókkal, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát, fogászati szűrését.

Képésünkéből adódóan együttműködésünk a rendészeti szervekkel kibővült és rendszeressé vált.

Belföldi kapcsolatok

Az elmúlt években megalakult a Bihari Iskolaszövetség. Ez a térség általános iskoláinak és középiskoláinak együttműködését irányozza elő. Időközben határon túli erdélyi iskolák is bekapcsolódtak az iskolaszövetségbe. Fő célunk a szakmai együttgondolkodás, közös szakmai és tanulói rendezvények szervezése.

A kollégium 1998 óta folyamatos kapcsolatot tart a régió más kollégiumaival. Testvérkollégiumi kapcsolat keretében lehetőség nyílik közös rendezvényekre, szakmai együttműködésre és közös pályázatokon való részvételre.

Tagjai vagyunk a Gimnáziumok Országos Szövetségének.

Ápoljuk és javítjuk kapcsolatainkat a bihari térség és a megye középiskoláival.

Szakmai szempontból fontosnak tartjuk a megyei pedagógiai intézettel való kapcsolatot.

A szakképzés területén is vannak kialakult kapcsolataink. Tagjai vagyunk a megyei kamaráknak, az országos és megyei mezőgazdasági szervezetekkel együttműködünk. Külső szakképző gyakorlati helyünk az utóbbi években lecsökkent, a számot bővíteni szeretnénk. Éveken át a térség vállalkozásai szakképzési hozzájárulással segítették a szakképzés tárgyi feltételeinek javítását, melyre most a törvényi változások ismét lehetőséget adnak.

Külföldi kapcsolatok

A 90-es évek közepétől törekszünk a nemzetközi kapcsolatok kialakítására. Ennek eredményeként éveken át együttműködésünk volt nagyváradi, borsói, holland és német közép- és szakiskolákkal. A partneriskolákkal igyekeztünk olyan kölcsönös előnyöket biztosító együttműködést kialakítani, ami elősegítette a szakképzési évfolyamok tanulójának cseregyakorlatát, valamint hozzájárult tanulóink idegen nyelvi ismereteinek fejlesztéséhez. A szakoktatók kapcsolatteremtő, ismerkedő és tapasztalatszerző látogatásokat is tettek, megismerve egymás országainak nevelési és oktatási struktúráját.

2.5 Az iskola belső adottságai, feltételei

Tárgyi feltételek

A tárgyi feltételek közül legfontosabb az épület. Az objektum nagyobb része 1969-ben épült, azóta is ellátja feladatát. Az idők folyamán jelentős mértékben elhasználódott, felújításra szorul. Egyre sürgetőbb a fűtési rendszer és a szennyvízhálózat teljes rekonstrukciója.

Az 1997-ben épült kollégium jelentős fejlődést eredményezett. A modern 90 személyes kollégium egyrészt korszerűbb, másrészt mivel egy egységet képez a meglévő iskolaépülettel, könnyebbé, átfoghatóbbá és ellenőrizhetőbbé teszi a kollégiumi munkát.

Az új épületben létrehozott öt tanterem jól szolgálja a szakképzést. A számítógépes szaktanteremmel hatékonyabb oktatás valósulhat meg. A szakképzés feltételei a régebben beindított szakmák esetében biztosítva vannak. A meglévő adottságok meghaladják az alapfeltételeket, az optimális felé közelítenek. Az újonnan indított képzések feltételeit folyamatosan próbáljuk kiépíteni.

A fentiek alapján megállapíthatjuk, hogy az oktatás tárgyi feltételei, ha nem is a legkorszerűbbek, de részben biztosítottak.

A személyi feltételek

A szaktanári, kollégiumi nevelőtanári ellátottság öt évtized elteltével mára jónak mondható. Az iskolában oktató tanárok rendelkeznek a megfelelő végzettséggel és képesítéssel, jelentős mértékben csökkent a túlmunka. Néhány kis óraszámú tantárgy (vizuális kultúra), illetve a speciális szakmai tárgyak oktatását óraadó tanárok látják el.

A technikai dolgozók (iskolatitkár, gazdasági ügyintéző, gépkocsivezető, karbantartó, mezőgazdasági szakmunkás, laboráns) jó szakmai ismerettel, lelkiismeretesen végzik munkájukat.

Erősségeink közé tartozik:

- az iskola rendezett, tiszta külső képe,
- az iskola dolgozóinak elkötelezettsége az intézmény irányába,
- a nevelőtestület nagy felelősséggel, pedagógiai hozzáértéssel és jó közösségi szellemben végzi munkáját,
- az iskola nevelői a tanulókat következetes munkára, kritikus szemléletre igyekeznek nevelni,
 - javul az együttműködési készség az iskola és a kollégium

Gyengeségeink közé tartozik:

- erősíteni kell az iskolán belül az osztályközösségeket,
- az iskola propagálása még nem elégséges, az általunk nyújtott szolgáltatások bemutatása, „reklámozása” lehetne sokkal eredményesebb is, ennek érdekében az intézmény marketingtevékenységét fokozni szükséges,
- hatékonyabbá kell tenni az általános iskolákkal való kapcsolatot, és ennek eredményeként a beiskolázást.

2.6 Következtetések, lehetőségek és fejlesztések

A tanulói összetétel miatt erősíteni kell a differenciált képességfejlesztést. A belső nevelési struktúrákat a képzés igényei szerint a hatékonyság, az önállóság növelésével módosítani szükséges. Tantárgyi és képességmérésekkel kell megállapítani a lehetséges irányokat, és ezeknek megfelelő

tanulói kiscsoportok létrehozásával célszerű megválasztani a tanítási-tanulási módszereket. Fel kell tárnai a pedagógusokban lévő egyéni ambíciókat, és az iskola érdekében hasznosítani ezeket.

Előre kell lépniük a követelmények és az értékelés egységesítése terén, a szakmai munkaközösségek írásban rögzítsék az egységes követelmény- és értékelő rendszerüket.

Javítanunk kell a kapcsolatot a környező általános iskolákkal. Erősíteni kell a családokkal és a szülői szervezettel való együttműködést.

A képességfejlesztés érdekében szorgalmazni kell a szakkörök szervezését, a fakultációs lehetőségek és a felzárkóztatási lehetőségek kihasználását.

Valamennyi tantárgy esetében növelni kell oktató munkánk hatékonyságát. A gimnáziumban kiemelten kezeljük az idegen nyelvek és az informatika oktatását.

Javítani kell a továbbtanulás eredményességét. Erősíteni kell a tanulók azonosulását az iskola célkitűzéseivel.

Lehetőséget kell adni az egyéni tanulói képességek fejlesztésére az intellektuális képességektől eltérő irányban is (pl.: rajz, manuális képességek, sport, tánc, stb.).

Javítani kell az osztályfőnöki mentálhigiénés felvilágosító tevékenységet a személyiségfejlesztés érdekében.

Fejleszteni kell a szakoktatást.

Fontos feladatunk az általános iskolák nevelőtestületeivel való kapcsolattartás.

Hatékonyabbá kell tenni a kollégiumi munkát, főleg tanulmányi téren.

A halmozottan hátrányos helyzetű szakiskolai tanulókat az intézmény nevelői nagy türelemmel és hozzáértéssel segítik hozzá azoknak a kompetenciáknak az elsajátításához, amelyek a szakképzési évfolyamba való lépéshez szükségesek. Az oktatási tevékenység mellett nagy hangsúlyt kell fektetnünk a nevelésre.

A szakiskola közismereti évfolyamain nagy a fluktuáció, azt csökkenteni szükséges.

2.7 Az esélyegyenlőség érvényesítése, alkalmazásra kerülő módszerek, eszközök

A mindenki számára egyenlő esélyeket biztosító társadalom megköveteli a társadalmi érvényesülést gátló akadályok elmozdítását, valamint egy olyan légkör kialakítását, melyben a sokféleség a társadalmi-gazdasági életerő forrását jelenti.

Az esélyegyenlőség biztosítása és előmozdítása jól elkülöníthető fogalmak, melyek egyben egymást kiegészíthető célokat jelölnek meg:

- az esélyegyenlőség biztosítása olyan, általában passzív cselekedet, amely valamit kinyit, lehetővé tesz az adott védett csoport számára is,

- az esélyegyenlőség előmozdítása aktív cselekedet, melynek eredményeként a védett csoport tagjai valóban élni tudnak a számukra is nyitott lehetőségekkel.

Az esélyegyenlőség érvényesüléséről csak akkor beszélhetünk, ha mindkét cél egyszerre teljesül: az adott védett csoport tényleges résztvevővé válik.

Ennek érdekében a fogadókészséget fejleszteni kell, ki kell alakítani

- a megkülönböztetés tilalmát,
- az egyenlő bánásmódot,
- az emberi méltóság tiszteletben tartását,
- a társadalmi szolidaritást.

A gyermekek társadalmi helyzetének javítása, a gyermekszegénység elleni küzdelem és a családjukból kiemelt gyermekek integrációja kulcsfontosságú a szegénység és a kirekesztődés újratermelődési folyamatainak megállításában. Az oktatásban is szükséges a szegregációs iskolai gyakorlatok elleni küzdelem és a hátrányos helyzetű tanulók oktatási esélyeinek növelése.

A nők és a férfiak munkaerő-piaci esélyegyenlőségének alapvető feltételei közé tartoznak a családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolását lehetővé tevő családtámogatási ellátások, az elérhető és megfelelő minőségű gyermekgondozási, illetve a gondozásra szoruló családtag ellátását segítő szolgáltatások, valamint a családi kötelezettségeket rugalmasan figyelembe vevő munkaszervezetek és foglalkoztatási formák elterjesztése.

A fogyatékos népességben belül továbbra is a mozgássérültek a legnépesebb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés. Rajtuk kívül haszonélvezői az akadálymentes környezetnek a kisgyermekes, babakocsival közlekedő szülők, a beteg és idős emberek is. Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzeti, etnikai csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető.

A gyermekek szegénységének kockázatát növelő tényező közé tartozik a szülő kereső foglalkozásának hiánya, a nagycsaládban való nevelkedés, illetve a hátrányos lakóhely. A gyermekszegénység kezelésének egyik kulcskérdése a szülők foglalkoztatási esélyeinek növelése, de természetesen további eszközt jelentenek a pénzügyi és természetbeni támogatások, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások.

2.8 Az esélyegyenlőség feltételeinek biztosítása

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében:

- a gyermek- és ifjúságvédelmi munkát erősítjük,
- drogprevenációs programokat tartunk,
- rendszeresen felmérjük a veszélyeztetett, a 2H-s és 3H-s gyermekek, tanulók körét,

- tovább erősítjük a kapcsolatot az iskolai és iskolán kívüli segítőkkel,
- pályorientációs programokkal segítjük diákjaink továbbtanulását, munkába állást,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősöket, osztályfőnököket felkészítjük az esélyegyenlőségi feladatokra,
- egyéni fejlesztési terveket dolgozunk ki a lemorzsolódások csökkentése érdekében,
- hatékonyabb együttműködést alakítunk ki a cigány kisebbségi önkormányzattal, a településen működő civil szervezetekkel,
- továbbképzéseket tartunk ebben a témában.

3. Az iskola nevelési programja

3.1 Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai

Nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei és céljai

1. Az intézmény nevelésfilozófiai alapelve: az általános emberi-társadalmi-erkölcsi alapelvek betartásával megvalósított sikeres életút megalapozása. Célunk a személyiség kiteljesítésével fejleszteni a képességeket.
2. Az iskolai nevelést a társadalmi elvárásokkal összhangban végezzük. Elősegítjük a személyiség kibontakozását, az emberi és társadalmi problémákra, változásokra nyitott személyiség formálódását. Segítjük és előkészítjük a reális életút megtervezését, a helyes pályaválasztást.
3. A társadalom számára hasznos és boldog, kiegyensúlyozott emberek nevelésére törekszünk. Felnőtté váló tanulóinknak segítünk eligazodni a magyar társadalom állandó változásaiban, Európában és a globalizálódó világban úgy, hogy a nemzeti azonosságtudatuk ne csorbuljon.
4. Segítjük a tanulókat abban a folyamatban, amelyben művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, tisztességes és emberséges polgárrá válhatnak.
5. Oktató munkánkkal törekszünk azoknak a kulcskompetenciáknak a fejlesztésére, amelyek hozzásegítik tanulóinkat a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához. A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. A kulcskompetenciák a következők:
 - anyanyelvi kommunikáció,
 - idegen nyelvi kommunikáció,
 - matematikai kompetencia,

- természettudományos kompetencia,
- digitális kompetencia,
- a hatékony önálló tanulás,
- szociális és állampolgári kompetencia,
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia,
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség.

Intézményünk helyi viszonyai között az alábbi fejlesztési területeket tekintjük kiemelten kezelendőnek.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Főbb területei:

- számolás, számlálás, számítás
- mennyiségi következtetés, becslés, mérés, valószínűségi szemlélet
- szöveges feladatok, problémamegoldás
- rendszerezés, kombinatív gondolkodás
- induktív, deduktív következtetés

Célok:

- A tanulók sajátítsák el azokat a képességeket, melyekkel alkalmazni tudják az alapvető matematikai elveket és folyamatokat mindennapi életük során, a problémáik megoldásában és az ismeretszerzésben egyaránt.
- Tudjanak érvelni, ill. követni mások érvelését, képesek legyenek indokolni az eredményeket, tudjanak a matematika nyelvén is kommunikálni, és tudják használni a segédeszközöket.

Feladatok:

- A számolási képességek fejlesztése a 9. évfolyamon, mivel az általános iskolából érkezők nagyon hiányos számolási tudással érkeznek.
- A szöveges feladatok során a szövegértési képességek fejlesztése, az átkódolás a matematika nyelvére, a feladatok megoldása után a visszakódolás képességének a fejlesztése.
- Tudják a különböző grafikonok, statisztikai adatokat elemezni, értelmezni.

- A matematikai modelleket tudják használni, alkalmazni a mindennapokban.
- Sikeres szakmai vizsgát tegernek a képességeiknek megfelelően.

Módszerek:

- projekt munkák
- homogén és heterogén csoportmunkák
- sokszínűbb, kreativitást és logikus gondolkodást fejlesztő eszközök használata a tanórákon
- minél több „gyakorlati probléma, feladat elemzése, megoldása
- egyéni fejlesztés
- differenciálás

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabad-idős tevékenységekben.

Cél:

A tanuló legyen képes

- különféle kommunikációs helyzetekben-szóban és írásban- kommunikálni,
- kommunikációját figyelemmel kísérni és a helyzetnek megfelelően alakítani.
- megkülönböztetni és felhasználni a különféle típusú szövegeket
- megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat
- különböző segédeszközöket használni
- saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

Módszereink:

- differenciálás
- egyéni fejlesztés
- kooperatív technikák
- projektmunka
- csoportmunka
- vita
- interjú

- szerepjáték
- szövegfeldolgozás – szövegalkotás
- játék
- dráma

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Ezért a következő célokat tűzzük ki:

- Az ismeretátadás, képességfejlesztés és a normaközvetítés belső egyensúlya valósuljon meg.
- A nemzeti és európai azonosságtudat, a humanista és demokratikus értékrend közvetítése. (egyenlőség, demokratikus elvek tiszteletben tartása, közösségi összetartás, közös értékek)
 - Az eseménytörténet ismeretek mellett kapjanak kiemelt szerepet a társadalmi, gazdasági és kulturális folyamatok is (komplex multikulturális ismeretanyag); sokrétű, gazdag ismeretanyag elsajátítása.

Feladataink:

- A tanulók ismerjék és tudják alkalmazni a történettudományos vizsgálati eljárások legfontosabb elemeit.
- A kritikai szemléletmódjukat fejlesszük.
- Ismerjék meg az érvelés, vita, kritika, interpretáció módszereit.
 - Gondolataikat képesek legyenek árnyaltan kifejezni – a különféle területeken hatékonyan tudjanak kommunikálni.
- A nyitottság, problémaérzékenység kialakítása, kritikai szemléletmód fejlesztése, a stressz és a frusztráció kezelése a változások iránti fogékonyság kialakítása.
- A múlt – jelen – jövő hármas dimenziójában való gondolkodás képességeinek kialakítása.

Módszerek:

- Forráselemzés
- Filmelemzés
- Önálló témafeldolgozás

- Szituációs feladatok: vita, érvelés, interpretáció
- Projektmunka
- Egyéni munka

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. A digitális kompetencia a természetnek, az IST szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat – szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás-kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) – a szabadidő, az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén. Az egyénnek értenie kell, miként segíti az IST a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az IST interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket.

A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Ide tartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, az IST alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

6. Az iskolában a képzést differenciáltan szervezzük meg.
7. Igyekszünk megvalósítani az azonos bánásmód elvét minden tanulóval szemben.

Feladataink:

A Nemzeti alaptantervvel összhangban, a kulcskompetenciákra épülő kiemelt fejlesztési feladataink a következők:

- énkép, önismeret,
- hon- és népismeret,
- európai azonosságtudat – egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés,
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosságra nevelés,
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,

- felkészülés a felnőttlét szerepeire.

Nevelő-oktató munkánk további feladatai a következők:

1. Fejleszteni a tanulóknak azokat a képességeket és készségeket (kreativitás, kommunikációs készség, igényesség, döntési képesség, akaraterő), amelyek a mindennapi társadalmi kapcsolatokhoz szükségesek.
2. A biztos sikerteremtés, a sikeres élet megtervezésének érdekében a következő személyiségjegyeket kialakítani és megerősíteni: önbizalom, kezdeményezőkézség, munkaszeretet, reális önismeret, igényesség, helyes értékrend, becsületesség, humánus, tisztelet, tolerancia, a mások elismerése, segítőkészség, nyitottság, kompromisszumkézség, szolidaritás.
3. Különleges hangsúlyt fektetni az idegen nyelvek tanítására, az informatikára, amelyek biztos ismerete feltétel az Európai Unióba való sikeres integrálódáshoz.
4. Az oktatás során magas szintű felkészítő munkát nyújtani, hogy a tanulóknak sikeres legyen a továbblépési lehetősége tanulmányaik folytatására, akár felsőoktatásról, akár munkába állásról legyen szó.
5. Iskolaszinten: széleskörű műveltség átadása, konvertálható szakmai tudás biztosítása.
6. A kollégium célja az iskolai képzés segítése, a helyes tanulás módszerének kialakítása, az általános műveltség, tájékozottság iránti igény fejlesztése, képzettségbeli hátrányok leküzdésének segítése.

Nevelési módszereinknek, eszközeinknek, eljárásainknak igazodni kell

- a tanulók életkori sajátosságaihoz,
- értelmi fejlettségéhez.

A tanítás a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése. A tanulás szervezésekor

- alkalmazzuk a nevelés hagyományos módszereit: motiválás, követelés, elismerés, meggyőzés, gyakorlás, ellenőrzés, értékelés és a büntetés;
- előnyben részesítjük az olyan szervezési megoldásokat, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- támaszkodunk a tanuló előzetes ismereteire, törekszünk tudásának, nézeteinek feltárására, az esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére;
 - alkalmazzuk az együttműködő (kooperatív) tanulási technikákat, formákat;
- az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formái: az osztálymunka, a csoportoktatás, a tanulók páros, részben és teljesen egyéni oktatása;
- a tanulóknak optimálisan alkalmazkodó differenciálást alkalmazunk a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- alkalmazzuk az információs és kommunikációs technika, a számítógép felhasználásának lehetőségeit.

Különösen fontos a tanulási motívumok és módok fejlesztése mellett a szociális értékrendek, tolerancia megismertetése a diákokkal. Alapvető feladat a megfelelő szociális szokások, minták, attitűdök, készségek és ismeretek elsajátításának elősegítése, hogy a tanulók megismerjék és gyakorolják a szociális és toleráns viselkedés alapvető szabályait, megértsék a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét.

3.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A pedagógiai programban képviselt értékek, az egységes, alapvető követelmények és az ezekre épülő differenciálás egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a tanulók adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A különböző ismeretek elsajátítása eszköz a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek a kialakításához, fejlesztéséhez. A képzésünk tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magában, a tanulók életkori, fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel. Feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozhatja a tanulók műveltségét, világszemléletük, világképük formálódását, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben. Csak azt tartjuk alapkövetelménynek, ami a személyiségértékekben egyetemesen örökérvényű és ezáltal a művelt világban mindenhol elfogadható: a humanizmust, az egzisztenciális helytállást, a becsületet és a talpraesettséget, a kreativitás és a tolerancia megnyilvánulását.

Intézményünk a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges követelmények meghatározásával ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást. Teret adunk a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának, ha fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, edzi akaratukat, ha hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez. A tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban. Figyelembe vesszük azt, hogy az oktatás, a nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is. Az egyén mindenirányú felelőssége mellett nem mellőzhető a társadalom teljes felelőssége sem az egyéni élet lehetőségeinek megteremtésében. Az egyén és a társadalom kölcsönhatása tudatosodjék a valóságról alkotott felfogásukban.

Intézményünkben – középfokú oktatási intézmény lévén – a kamaszkor és az ifjúkor személyiségjegyeivel rendelkező gyermekek tanulnak. A képzés befejezésével felsőoktatási intézményben tanulnak tovább, szakmai képzésben vesznek részt, illetve munkába állnak. Célunk az, hogy az életkori sajátosságoknak megfelelően alakítsuk ki azokat a személyiségjegyeket, amelyek a későbbi pályaválasztásuk területein hozzájárulnak a sikeres életúthoz.

Konkrét feladataink:

1. Figyelemmel kísérjük a tanuló személyiségfejlődését, felfigyelünk problémáira.
2. A gyermek családi körülményeit igyekszünk megismerni.
3. Az osztályfőnökök és a kollégiumi csoportvezetők törekednek a gyermekek személyiségvonásainak megismerésére, segítenek a problémák megoldásában. Kiemelten foglalkoznak a bűnmegelőzés és a drogprevenció feladataival.
4. Célunk olyan kapcsolat kialakítása a tanulóval, hogy el merje mondani problémáit.
5. Az osztályfőnöki órákon kiemelten foglalkozunk az egyén és a közösség kapcsolatával. Felhasználjuk a közösség személyiségformáló hatását.
6. A pedagógusok együttműködnek a tanulók személyiségformálásában, a családi és közösségi kapcsolatok elmélyítését támogató fejlesztési feladatokban.
7. A tanórákon figyelembe vesszük a tanulók életkori sajátosságait. A tanóra nemcsak a tananyag elsajátításának színtere, hanem a teljes személyiségfejlesztés eszköze is.
8. Az értelem kiművelése terén a megismerési vágy fejlesztésére, a tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatására törekszünk.
9. A tanulói önértékelést a nevelő munka során rendszeressé igyekszünk tenni.
10. A tanítási órákon, osztályfőnöki órákon tudatosítjuk tanulóinkkal a fogyasztói társadalom problémáit, igyekszünk elsajátíttatni a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismereteket.
11. Lehetőségeinkhez képest igyekszünk olyan iskolán kívüli tevékenységeket szervezni, amelyek színterei lehetnek a tanuló személyiségfejlődésének.

A személyiségfejlesztés minden tantárgy tanításának része, minden tanár a saját szakterületén és egyéniségével formálja a tanulót. A tanórán kívüli iskolai tevékenységek szerepe különösen fontos.

3.3 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremt. Ennek a folyamatnak sok színtere van az iskolai foglalkozásokon belül és azon kívül is.

Az iskolai közösségek kialakítását a nevelőmunkánk fontos részének tekintjük. Célunk olyan közösségek kialakítása, amelyek elősegítik a tanulók együttélését, lehetőséget biztosítanak az alapvető erkölcsi szokások kialakítására, gyakorlására és közvetlenül felkészítenek a társadalmi beilleszkedésre. Fontos, hogy ezek a közösségek elősegítsék az egészséges személyiség kialakulását, fejlődését.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- a különféle tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása,

- a tanulók életkori sajátosságainak figyelembevétele a közösségek fejlesztésében,
- az önkormányzás képességének kialakítása,
- a közösségek tevékenységének szervezése,
- a közösségek egyéni arculatának kialakítása, a hagyományok megteremtése.

A közösségfejlesztés színterei:

- az iskolai közösség,
- az osztályközösségek,
- a diákönkormányzat,
- szakkörök, sportkörök,
- iskolai rendezvények, tanulmányi és osztálykirándulások.

A közösségfejlesztés elsősorban az osztályfőnöki munka feladata, de az egyes szaktanárok összehangolt munkájával lehet csak eredményes. Az intézmény valamennyi szakmai munkaközössége fontosnak tartja, hogy munkájával az iskolai közösségeket erősítse.

Konkrét feladataink a közösségfejlesztés terén:

- A pedagógiai és pszichológiai szakirodalom e témával kapcsolatos eredményeinek megismerése.
- Az osztályközösségek kialakítása, amelyek felelős vezetője az osztályfőnök, aki tudatosan törekszik arra, hogy megteremtse a rábízott tanulók közösséggé szerveződésének feltételeit.
- A kollégiumi csoportvezetők feladata, hogy a rájuk bízott csoportot közösséggé formálják, kialakítsák annak értékrendjét, szemléletét.
- Feladatunk, hogy az egyes közösségeken belül olyan értékrendet, szemléletet alakítsunk ki, amelyek elősegítik a tanulók egészséges testi és lelki személyiségfejlődését.
- Lehetővé kell tennünk a közösségen belül a demokrácia érvényesülését és gyakorlását.
- Fontos feladatunk az előítéletek felismerésére való tudatos nevelés, a másság helyes értelmezése, a közös célok érdekében végzett munka elismerése, a pozitív értékrendű csoportok közösségre gyakorolt hatásának kiemelése, az együtt megoldott feladatok örömeinek megismertetése.
- Arra törekszünk, hogy az iskolai hagyományok ápolása és továbbfejlesztése a tanulóknál kialakítsa az egybetartozás érzését. Ennek érdekében közös iskolai rendezvényeket szervezünk, amelyekbe bevonjuk a diákönkormányzatot is.
- Részt veszünk a települési és térségi rendezvényeken. Ápoljuk kapcsolatainkat más közösségekkel (a térség középiskolaival, testvériskolákkal és kollégiumokkal, általános iskolákkal és a térség különböző közösségeivel).
- Lehetőséget biztosítunk a demokratikus diák-önkormányzati munkához. Segítjük és felkaroljuk pozitív

kezdeményezéseiket. Kikérjük a véleményüket az iskola és a kollégiumi élet egészére vonatkozóan.

- Lehetőség szerint osztálykirándulásokat szervezünk. A szervezésért az osztályfőnökök a felelősek. Ennek célja a közösségek összekovácsolása, hazánk természeti és kulturális értékeinek megismerése. Az osztálykirándulásokra tanítási időn kívül, hétvégén vagy tanítási szünetben kerül sor. A felmerülő tanulói költségeket a lehetőségekhez mértén pályázatból, alapítványi támogatásból megpróbáljuk csökkenteni.
- A jelenleg meglévő nemzetközi kapcsolatainkat ápoljuk és törekszünk azok továbbfejlesztésére és újabb kialakítására. Ezek jó lehetőséget biztosítanak más nemzetek hagyományainak és kultúrájának megismerésére.
- A tanórán kívüli szabadidős tevékenységek kiemelkedő színterei az érdeklődési körök, szakkörök, felkészítő foglalkozások, vetélkedők, sportesemények. Ezek a foglalkozások erősítik a közösségi kapcsolatokat, az egymás iránt érzett felelősséget, a versenyszellemet.

3.3.1 *Önkéntes közösségi szolgálat*

- „Az érettségi bizonyítvány kiadásához a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.” (Nkt. 97. § (2))
- Az önkéntes közösségi munka a 2012/2013. tanévben a 9. évfolyamon felmenő rendszerben kerül bevezetésre.
- A hatályos köznevelési törvény a korábinál nagyobb figyelmet fordít a nevelésre, ezért szerepel benne a közösségi szolgálat fogalmi meghatározása mellett az a követelmény is, hogy az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása. Így az elméleti felkészítés lehetősége mellett megjelenik egy kötelező, gyakorlati, tapasztalati tanulás is a szociális kompetenciák fejlesztésében. A segítőkészség, megértés, elfogadás, együttérzés, kitartás, hűség, megbízhatóság, tolerancia, türelem, empátia elsősorban valós helyzetekben fejleszthetők. A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és-megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez. (Részlet a 110/2012. (VI. 4.) kormányrendelet mellékletéből)
- Az önkéntes közösségi munkát a 9–11. évfolyamos tanulók számára lehetőség szerint három tanévre, arányosan elosztva szervezi meg vagy biztosít időkeretet a legalább ötven órás közösségi szolgálat teljesítésére, amelytől azonban indokolt esetben a szülő kérésére el lehet térni.
- A közösségi munkát (osztályfőnöki óra keretében) egy felkészítő óra vezeti be, illetve egy összegző óra zárja.

3.3.1.1. A közösségi szolgálat keretei között

- a) az egészségügyi,
- b) a szociális és jótékonyági,
- c) az oktatási,
- d) a kulturális és közösségi,
- e) a környezet- és természetvédelemi,
- f) az óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős

területen folytatható tevékenység.

3.3.1.2. Az önkéntes munka nyilvántartása

- a) A tanuló osztályfőnöke vagy az ezzel a feladattal megbízott pedagógus a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet, amely alapján az Nkt.-ban az érettségi bizonyítvány kiadásának feltételeként meghatározott ötven óra közösségi szolgálat elvégzése igazolható legkésőbb a tanuló érettségi bizonyítványa kiadásának időpontjára.
- b) A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott. A tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát.
- c) Az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad,

3.3.1.3. A közösségi munka végzésének időkerete

- A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.
- A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás időkeretben végezhető.
 - Közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény (2005. évi LXXXVIII. törvény, 5.§.) alapján
- (1) A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú
 - személy olyan közérdekű önkéntes tevékenységet folytathat, amely megfelel életkorának, testi,
 - értelmi és erkölcsi fejlettségének, illetve képességeinek, valamint amely nem veszélyezteti
 - egészségét, fejlődését és tankötelezettségének teljesítését.
- (2) A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes és a korlátozottan cselekvőképes nagykorú

- önkéntes közérdekű önkéntes tevékenységet külföldön nem végezhet.
- (3) A tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes közérdekű önkéntes tevékenységet 20 óra és 6 óra között nem végezhet.
- (4) A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes által a közérdekű önkéntes tevékenységre fordítható idő nem haladhatja meg:
 - a) tanítási szünet ideje alatt a napi három órát és a heti tizenkét órát,
 - b) tanítási időben a heti hat órát és
 - ba) tanítási napon a napi két órát.
 - bb) tanítási napon kívül a napi három órát.
- (5) A tizenhatodik életévét betöltött, de tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes által a közérdekű önkéntes tevékenységre fordítható idő nem haladhatja meg a napi négy és fél órát és a heti tizennyolc órát.
- (6) A tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes részére a közérdekű önkéntes tevékenység befejezése és másnapi megkezdése között legalább tizennégy óra pihenőidőt kell biztosítani.

3.4 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, szakmai, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,

- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Kapcsolatot tart az osztályszülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: osztálynapló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

3.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

3.5.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Beilleszkedési nehézségekkel küzdhetnek azok a tanulók, akik másik iskolából, városból, esetleg másik országból, kultúrából érkeznek, vagy más egyéni problémák miatt nem tudnak beilleszkedni a közösségbe. Az újonnan beiskolázott 9. évfolyamos tanulók esetén ezek a problémák néhány esetben halmozottan jelentkeznek, mert új a környezet, mások az iskola elvárásai, a felsőbb évesek magatartásformái, a kollégiumi követelmények, stb. Az ekkor fellépő kudarcok következtében magatartási zavarok jelentkezhetnek.

Az utóbbi években megnőtt azoknak a tanulóknak a száma, akik szocializációs problémákkal küzdenek: magatartási, viselkedési zavarai vannak, nehezen illeszkednek be az osztály-, illetve a kollégiumi közösségbe. Az intézménynek segítenie kell a tanulóknak ilyen jellegű gondjaik megoldását.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő, kudarcnak kitett tanulók kiszűrését az osztályfőnök, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és az iskolapszichológus együttműködésével igyekszünk megtalálni.

Konkrét feladataink:

1. Az iskolába történő felvétel után az osztályfőnök törekszik megismerni a tanulók személyiségét. Ennek lehetőségei: információszerezés a tanulóktól, szülőktől. Célszerű a problémásnak látszó esetekben megkérdezni az általános iskolai osztályfőnököt, esetenként a családsegítő szolgálatot.
2. Különösen fontos a kollégiumba kerülő tanulókkal való foglalkozás, hiszen általában a többség először kerül a családtól távol. Meg kell keresni a beilleszkedési nehézség okát, mert ez tanulóként teljesen különböző lehet.
3. Tanórai vagy azon kívüli fegyelmezetlenség esetén meg kell vizsgálni, hogy milyen ok miatt következik ez be (pl. tartós figyelem hiánya, hiperaktivitás, pszichés probléma stb.), majd a felelősségre vonás olyan formáját kell alkalmazni, ami a tanuló személyiségfejlődését a továbbiakban elősegíti.
4. Ha a beilleszkedési zavarnak közösségi okai vannak, akkor ezt felismerve igyekszünk a környezetet úgy befolyásolni, hogy ezek a hatások lecsökkenjenek.
5. Ha sorozatosan tapasztalunk ilyen jellegű problémákat, a szülővel együttműködve keressük a megoldást. Krónikus esetekben kérjük a pszichológus, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, a családsegítő szolgálat vagy más szakember segítségét.
6. A kollégiumban szükség esetén egyedi bánásmóddal segítünk a tanulóknak. Pl. olyan hálóba tesszük, ahol számára kedvezőbb a környezet, vagy engedélyezzük a szilenciumi idő egyéni felhasználását.
7. A tanulási kudarcnak kitett tanulók kiszűrése után fontos feladat a tantárgyankénti kompenzáló program kialakítása, amely főként a képességek szerinti differenciált oktatásban nyilvánul meg akár egyéni, akár csoportos formában. A gyenge tanulók számára fontos fejlődést biztosítanak a korrepetálások és a felzárkóztató foglalkozások. A tanulási módszerek kialakításában, fejlesztésében nagy szerepe van az

osztályfőnöki óráknak.

3.6 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység

A középiskolai nevelés-oktatás folyamatában egyik alapvető szempont az, hogy a tehetséges tanulóknak olyan körülményeket, lehetőségeket teremtsünk, ahol egyrészt felismerhetővé válik, másrészt kibontakozhat az adott területen megnyilvánuló tehetség. Ennek a folyamatnak végig kell kísérnie a középiskolai oktatás egészét. Minden nevelőnek kötelessége e folyamat szervezőjének, irányítójának lenni.

A tantervileg előírt tananyag elsajátítása minden tanuló számára kötelező feladat, de korántsem jelent azonos nehézséget. Szép számmal vannak olyan tanulók, akik a követelményeknek jól megfelelnek, sőt a tananyagon túlmenő érdeklődést is mutatnak.

Az a feladatunk, hogy ilyen tanítványainknak a kötelező tanítási órákon kialakított készségek és jártasságok további fejlesztéséhez minél több alkalmat teremtsünk, képességeikhez mért segítséget nyújtunk.

Konkrét feladatok:

1. Alapvető feladat: a tehetség felismerése. Törekszünk arra, hogy az intézménybe kerülés után megismerjük a tanuló személyiségének azokat a pontjait, amelyben az átlagostól eltérő tehetséget mutat. Ez részben az osztályfőnök, részben a szaktanár kötelessége.
2. A szaktanárok, osztályfőnökök, munkaközösség-vezetők és kollégiumi nevelők együttműködve egyeztetik az ilyen tanulók tehetséggondozásának lehetőségeit és formáit.
3. Az intézmény 9. és 10. évfolyamán a munkaközösség-vezetők és a szaktanárok szakköröket szerveznek.
4. A tanulói tehetség kibontakozásának fontos keretei a 11. és 12. évfolyamokon az egyéni érdeklődés alapján önként választott emelt óraszámú foglalkozások. Ezek különösen alkalmasak az órákon szerzett ismeretek bővítésére, és a sikeres továbbtanulás megalapozására.
5. Az osztály- és csoportbontások megvalósításánál is fegyelembe vesszük az érdeklődési kört, az elért eredményeket és differenciált tanórai munkával törekszünk a tehetségeknek megadni a kibontakozási lehetőséget.
6. Fontosnak tartjuk, hogy a tehetséges tanuló összemérhesse magát hasonló képességű más tanulókkal. Ennek a megmérettetésnek fő formája a tanulmányi verseny. Feladatunk az, hogy minél több olyan iskolai versenyt szervezzünk, ahol ez megtörténhet. A kiemelkedő tanulóinkat területi, megyei és országos versenyekre nevezzük, és gondoskodunk felkészítésükről. Ugyanez vonatkozik a szakmai tanulmányi versenyekre is.
7. Ha a tanuló tehetsége olyan területen mutatkozik meg, aminek fejlesztésére nincs lehetőségünk, akkor keresünk olyan külső lehetőséget, amellyel segítjük ezen a téren a kibontakozását.

8. Elismerjük a tehetséges tanuló és felkészítő tanárának munkáját.
9. A differenciált képesség-és tehetségfejlesztés további formái és lehetőségei iskolánkban még a következők: érdeklődési körök, újságíró szakkör, színjátszó kör, sportkörök.

3.7 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység szorosan összefügg az iskola általános pedagógiai tevékenységével. Fokozottan igényli a gyerekek érdekeinek figyelembe vételét, és bármilyen negatív jelenség észlelésekor közbelépést követel a tanulók érdekében.

Megköveteli a fiatalok jogainak és kötelességeinek a törvényekben – kitüntetően a gyermek- és ifjúságvédelmi, valamint a közoktatási törvényben – foglaltak betartatását, kiemelten és elsődlegesen a tanulók érdekeinek figyelembe vételét.

Az intézmény gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásával megbízott pedagógusa (a továbbiakban gyermek- és ifjúságvédelmi felelős) figyelemmel kíséri a törvényi előírások betartását és betartatását. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkáját támogatják az osztályfőnökök és a diákönkormányzatot segítő tanár. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában.

Minden olyan tanulóval kiemelten kell foglalkozni, akit hátrányos helyzetűnek minősítettek családi körülményei, szociális helyzete alapján.

Az intézmény ifjúságvédelmi tevékenysége nevelőmunkánk fontos területe, melynek szükséges mértékben meg kell jelennie pedagógiai programunkban, és melynek megvalósításában a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős kulcsfontosságú, de csak az egyik szereplő. Az ifjúságvédelmi munka magában foglalja az iskolavezetést, az osztályfőnökök és valamennyi nevelő gyermekvédelmi feladatait. Munkájuk célja a testi, pszichikai, szellemi adottságaiban egészséges fiatalok nevelése, személyiségfejlődésük, társadalomba való beilleszkedésük segítése, a környezet-tudatos szemlélet mélyítése.

Konkrét feladatok

1. Az intézmény gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse számon tartja és figyelemmel kíséri az iskola vezetésével, az osztályfőnökökkel, a családsegítő szolgálattal, a védőnővel, esetenként a rendőrséggel és a gyámhatósággal együttműködve a tanulók hátrányos és veszélyeztetett helyzetének alakulását; továbbá figyelemmel kíséri a gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos pályázatokat. A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókról nyilvántartást vezet.
2. A tanulókat és a szülőket tájékoztatjuk azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.

3. A gyermek- és ifjúságvédelem minden pedagógus kötelessége. Osztályfőnöki és a kollégiumi foglalkozásokon kiemelten foglalkozunk az egészséges életmódra neveléssel, a káros szenvedélyek hatásainak következményivel és a drogfogyasztás megelőzésével.
4. Sajátos helyzetünkben fakadóan a belügyi rendészeti osztály ez irányú szélesebb ismereteit, pozitív befolyásoló tevékenységét felhasználjuk a gyermek-és ifjúságvédelmi munka terén.
5. A rendvédelmi szervekkel való szorosabb kapcsolatunkat hasznosítjuk a felvilágosító tevékenységünk során.
6. Az iskolába járás fegyelmének megtartásában nagy figyelemmel vagyunk a tanulói mulasztásokra, különösen az igazolatlan hiányzások ellenőrzésére. Tájékoztatási kötelezettségünknek maradéktalanul eleget teszünk.
7. Az intézményi szervezeti és működési szabályzatban meghatározottak szerint óvjuk a tanulók egészségét, testi épségét.

3.8. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A tanulási kudarcral küszködő tanulók esetében rendkívül fontos a megfelelő motiváció, hozzáállás kialakítása. Ehhez első lépésként meg kell keresni a tanulást gátló tényezőket. Ezt egyéni beszélgetések segítségével, az osztályfőnök és az iskolapszichológus bevonásával végezzük.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a tanulási zavarokkal küzdő tanulók jellemző viselkedési formái a kudarc kerülése és a háritás, amelyek aztán újabb kudarcok okozói lehetnek.

A kudarcok elkerülése gyakran az iskola elkerülésével is együtt jár. A távolmaradás újabb és újabb fehér foltokat eredményez a tanulók ismeretrendszerében, és megrontja a tanár és diák közötti viszonyt is. A fenti tényezők együttesen pedig előbb-utóbb az iskola elhagyásához vezetnek.

A fenti problémákkal egyre több tanuló küzd. Már az alapvető elvárás, a fizikai állóképesség is egyre több kívánnivalót hagy maga után.

Alapelvünk, hogy mindenkiben van érték, amely lehetővé teszi, hogy megtalálja méltó helyét a világban. Az iskola és kollégium dolga, hogy ezt az értéket felfedezze és kiművelésében segítsen. E munka sikeresen csak az osztályközösség és valamennyi pedagógus bevonásával, az egész nevelőtestület támogató hozzáállásával lehetséges.

A segítségnyújtás módjai

A 9. évfolyamon fel kell ismernünk a hátránnyal indulókat (szintfelmérések készítése, tanulmányi eredmények elemzése, tanulási szokások feltérképezése, stb.).

Osztályfőnöki órák keretében a megfelelő tanulás technikáját el kell sajátíttatni a tanulókkal (tanulási stratégiák, gondolkodási és tanulási módszerek).

Felzárkóztató foglalkozásokat szükséges szervezni.

Elsajátíttatjuk a gyerekekkel a helyes időbeosztást és különböző célra vezető tanulási módszereket. Megértetjük velük az önellenőrzés fontosságát.

Tantárgyanként személyre szabott feladatok adásával, folyamatos pozitív megerősítéssel segítjük a tanulókat az eredményes tanuláshoz.

A jutalmazás különböző formáit tudatosan kell alkalmazni (egyéni elismerés, dicséret a tanulóközösség előtt, megtisztelő feladatokra való megbízások, tanulók véleményének kikérése, stb.). Fontos a sikerélmények nyújtása.

3.9. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A környezeti helyzetelemzés is azt igazolja, hogy beiskolázási körzetünkben sok a szociálisan hátrányos helyzetű család. Ennek összetett társadalmi okai vannak: a térség földrajzilag hátrányos helyzete, a munkanélküliség, a családok romló anyagi helyzete, stb. Ennek következtében iskolánkba nagyszámú szociálisan hátrányos helyzetű gyermek kerül. Tisztában vagyunk azzal, hogy a problémák megoldása összetársadalmi feladat, de intézményünknek is hozzá kell járulnia ezen feladat megoldásához. Alapvető célunk az, hogy lehetőségeinkhez képest csökkentsük a hátrányos helyzetből adódó hátrányokat.

Konkrét feladataink:

1. A tanuló intézményünkbe való felvétele után fel kell ismernünk, ha szociálisan hátrányos helyzetű.
Ennek formái: az osztályfőnöknek, a kollégiumi csoportvezetőnek és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek a gyermekkel és szülővel történő megismerkedése, olyan kapcsolat kialakítása, amelyben lehetővé válik a hátrányos helyzet felismerése.
2. A tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős kezdeményezheti, hogy az iskola igazgatója indítson eljárást a tanuló lakó-, illetve ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása, szükség esetén a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtása érdekében.
3. A kollégiumi felvételnél figyelembe kell venni – amennyiben ismert – a szociális helyzetet.
4. Meg kell ismertetnünk a szociális juttatások formáit. Ennek érdekében kapcsolatot tartunk az illetékes közigazgatási szakemberekkel. Erről tájékoztatást adunk a tanulónak és szüleinek.
5. Törekszünk arra, hogy minden olyan pályázati lehetőséget megragadjunk, aminek forrásai enyhíthetik a tanuló szociális helyzete miatti hátrányát.
6. A Bocskai István Alapítvány támogatását kérjük olyan esetekben, amikor anyagi hozzájárulás szükséges.

7. Lehetőségeinkhez mérten felzárkóztató és tehetséggondozó csoportokat szervezünk az ily módon hátrányos tanulóknak.
8. A pedagógusok, szülők vagy tanulók jelzése, a velük folytatott beszélgetések alapján megismert veszélyeztetett tanulóknál az osztályfőnök családlátogatást tehet. A családlátogatás leginkább abban az esetben javasolt, ha a szülővel más formában nem lehetséges a kapcsolattartás. A családlátogatáson – az osztályfőnök kérésére – a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős is részt vesz.

3.9.1 . Útravaló Ösztöndíjprogram

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében minden évben a kiírásban szereplő feltételeknek megfelelően pályázunk tanuló-mentor párokkal az illetékes minisztérium által kiírt Útravaló Ösztöndíjprogramjára. Az elbírálás függvényében veszünk részt a pályázatban.

A pályázat célja:

- a mélyszegénységben élő, tartós munkanélküli, gazdaságilag versenyképtelen társadalmi réteg gyermekei számára az oktatási rendszeren keresztül a társadalmi és gazdasági életben való sikeres integráció biztosítása,
- a hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének elősegítése, a fiatalok továbbtanulásának, szakma, érettségi és diploma szerzési esélyeinek javítása, a számukra elérhető ösztöndíjrendszer megújítása, valamint a természettudományos érdeklődésű tanulók tehetséggondozása.

Az Útravaló Ösztöndíjprogram keretén belül az alábbi alprogramokban kapcsolódik be intézményünk:

- „Út az érettségihez” ösztöndíj, amelynek célja a részt vevő tanulók támogatása a középiskola sikeres befejezése céljából,
- „Út a szakmához” ösztöndíj, amelynek célja a részt vevő tanulók a részt vevő szakiskolai tanulók sikeres tanulmányainak elősegítése, tanulási nehézségeinek leküzdése.

3.9.2 Szakiskolai tanulmányi ösztöndíj

A Magyar Kormány által létrehozott szakiskolai tanulmányi ösztöndíj bevezetésének célja, hogy a szakiskolai képzésben résztvevő, gazdaság által igényelt szakképesítést tanulók támogatásban részesüljenek.

A gazdaság által igényelt szakképesítéseket a regionális fejlesztési és képzési bizottság határozza meg régióként.

Jövedelmi helyzettől függetlenül ösztöndíjban részesülnek az iskolában nappali rendszerű iskolai oktatásban szakképzési évfolyamon szakiskolai képzésben részt vevő, tanulói jogviszonyban lévő, a gazdaság által az adott régióban igényelt szakképesítést tanulók.

Az ösztöndíj mértékét félévente kell megállapítani, a félévi értesítőben, illetve az év végi bizonyítványban szereplő érdemjegyek szerint számított tanulmányi átlageredmény alapján, melynek

következtében az ösztöndíj összege változhat. 2016. szeptember 01-től a szakképzési ösztöndíj neve Szabóky Adolf lett.

A Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíj a hiány-szakképesítésnek számító, államilag támogatott nappali, iskolai szakképzésben részt vevő tanulók részére adható a tanulmányi eredmény alapján.

Intézményünkben az elmúlt tanévben indítottunk először - hiány-szakképesítésnek számító - szociális ápoló és gondozó képzést, így a 2016/2017-es tanévben már két évfolyam (a 9. és 10. évfolyamos szakközépiskolai tanulók) számára igényelhetünk tanulmányi ösztöndíjat.

3.10 Tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi rendje

A diákok többségét, vagy jelentős részét érintő információk közlésére illetve cséréjére a következő fórumokat működteti az iskola illetve a diákönkormányzat:

Diákközgyűlés

A diákönkormányzat kezdeményezésére évente kötelezően összehívandó fórum, ahol a diákönkormányzat a tanulók jelentős részét vagy egészét érintő problémákat, panaszokat vehet fel, azokra választ kérhet. A diákközgyűlés az a legmagasabb fórum, amelyen az intézmény tanulói és diákönkormányzata minden olyan problémát fölvehetnek, amely a tanulói jogok érvényesülésével akár az intézményen belül, akár a jogi szabályozásban sérelmet, feszültséget, méltánytalanságot okoz.

Diákönkormányzat

A tanulói részvétel legfontosabb fóruma a diákönkormányzat, mely tevékenységét a magasabb jogszabályok alapján összeállított szervezeti és működési szabályzat szerint végzi. Az intézmény tanulóit megilleti a jog, hogy tájékoztatást kapjanak és véleményt nyilváníthassanak az őket érintő pedagógiai-szervezési kérdésekben. Ezt a célt szolgálja az iskolában szervezett diák-önkormányzati rendszer. A törvény szerint a tanulóközösség érdekképviseleti céllal diákönkormányzatot hozhat létre, melynek tagjai megalkotják és- a nevelőtestület jóváhagyásával- elfogadják szervezeti és működési szabályzatukat. A szervezeti és működési szabályzat tartalmazza a diákönkormányzat felépítését, tisztségviselőit, a döntéshozatal és a pénzkezelés szabályait. Ezt a szabályzatot a diákönkormányzat fogadja el és a nevelőtestület hagyja jóvá. A diákönkormányzat a (Nkt.48.§ 4) iránymutatásai alapján tevékenykedik. A diákönkormányzat munkáját patronáló tanár segíti, akit a nevelőtestület és a DÖK egyetértésével az igazgató bíz meg maximum 5 éves időtartamra. A diákönkormányzatot az iskola vezetésével, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a DÖK-elnök képviseli. A diákönkormányzat tisztségviselői, osztályképviselői meghívás alapján vehetnek részt az

iskolavezetőségi és a nevelőtestületi értekezleteken. A diákönkormányzat kapcsolatot létesíthet iskolán kívüli diákszervezetekkel, de külső diákszervezetek az iskolai diákönkormányzat nevében nem járhatnak el.

A diákönkormányzat feladata az iskola diákéletével kapcsolatos döntések előkészítése programok szervezése a programokat a tantestület és a diákság elé terjeszti él a magasabb jogszabályokban biztosított véleményezési jogával érdekvédelem.

A diákönkormányzat felépítése:

Minden osztály 2 főt delegál a diákönkormányzatba. Az aktuális tanév első gyűlésén megválasztják a vezetőség tagjait. A vezetőség 3 fős, az elnökséget a diákönkormányzat elnöke, mindenkori helyettese és a gazdasági ügyekért felelős diákok alkotják. A diákönkormányzat munkáját az iskola részéről patronáló tanár segíti.

A diákönkormányzat rendezvényei: A diákönkormányzat a tanév során különféle programokat szervez. A rendezvények előkészítése és lebonyolítása-a patronáló tanár támogatásával-a diákönkormányzat feladata. Ezek az iskolai tanév rendjébe beépülnek.

Főbb rendezvények és tevékenységek:

- Verébavató-9. évfolyam részére
- Mikulás
- Farsang
- Valentin-nap
- Szalagtűző
- Ballagás
- Diáknap

A diákok aktív részesei az iskolai életnek, igényeik és szándékaik döntően befolyásolják és alakítják azt. Ezért támogatunk minden olyan egyéni és csoportos kezdeményezést, amely a pedagógiai program alapelveivel összhangban van, és ami a diákok reális igényeit elégíti ki.

A diákönkormányzat dönt

- saját működéséről
- a működéshez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról
- hatásköre gyakorlásáról
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról
- a diákújság és diákrádió szerkesztőbizottság megbízásáról.

A diákönkormányzat véleményt nyilvánít

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- a házirend elfogadása előtt.

A véleménynyilvánítás fórumai

- diákközgyűlés
- osztályképviselők, DÖK tisztségviselők megbeszélései a diákönkormányzat munkáját segítő pedagógussal
- osztálygyűlés,
- osztályfőnöki óra, tanóra
- diákszociális bizottságban, jutalmazási bizottságban, fegyelmi bizottságban való képviselet
- a nevelőtestületi, iskolavezetőségi értekezleteken képviselet
- az osztály szülői értekeztetésén
- az osztályképviselők írásbeli feljegyzései az osztályfőnök illetve az igazgató számára

A diákpanaszok kezelésének fórumai:

Ha egy diák úgy véli, hogy őt sérelem érte, segítségért fordulhat az osztály/csoport diákképviselőjéhez, az iskolai diákönkormányzat elnökéhez, az osztályfőnökhöz/csoportvezetőhöz, a diákmozgalmat segítő tanárhoz, az intézmény vezetéséhez, a nevelőtestület bármelyik tagjához.

Kiskorú tanuló esetén a szülő is élhet panasszal.

Több tanulót ért jogsérelem esetén a szülői szervezethez is lehet fordulni.

A panaszról értesült fél kötelessége a panasz kivizsgálása, és annak eldöntése, hogy a diákot milyen szintű jogsérelem érte. A jogsérelem megszüntetése érdekében intézkedni kell. Írásban benyújtott panasz esetén a választ írásban kell megadni 15 napon belül.

3.11A szülő, tanuló, iskolai és kollégiumi pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A partnerközpontú intézmény kialakításnak folyamatában elsődleges az iskola és a szülői ház kapcsolata. A pedagógiai program alapelvei között szerepel a szülő, tanuló, iskolai pedagógus és kollégiumi nevelő együttműködésének, kapcsolattartásának folyamatos feltétele. Ez egy hosszú távú kölcsönösség elvén alapuló folyamat. Közös kell, lehet csak a feladatokat, célokat megvalósítani gyermek érdekében.

Célok

- A szülő tájékozott legyen az intézményben folyó munkáról, ismerje törekvéseinket, gondjainkat, eredményeinket.
 - Ismerjük meg a szülő elvárásait az intézménnyel kapcsolatban.
 - A tanuló nevelése-oktatása érdekében biztosítani kell az együttműködés lehetőségét.

Konkrét feladatok:

1. Fontosnak tartjuk a szülőkkel való együttműködést. Szervezett formában a szülők a szülői értekezleten, a tanárok fogadóóráin, az osztály és iskolai szülői munkaközösségen keresztül találkozhatnak a pedagógussal, kollégiumi nevelővel.
2. Az osztályfőnökök, kollégiumi nevelők folyamatos kapcsolatot tartanak a szülőkkel személyesen, illetve telefonon.
3. Az intézményben működő diákönkormányzatok (iskolai és kollégiumi) közvetítő szerepet töltenek be a tanárok és tanulók között.
4. Az intézményben folyó tevékenységről szülői értekezleteken, diákgyűléseken tájékoztatjuk az érdekelteket. Az iskola honlapján közétesszük a pedagógiai programot és más intézményi dokumentumot. Kiadványokkal és az ellenőrző könyv útján tájékoztatjuk a szülőket az aktuális iskolai, osztály és kollégiumi eseményekről, a tanuló eredményeiről és problémáiról.
5. Heti fogadóóráján minden pedagógus fogadja a szülőket, de nem zárkozunk el attól sem, hogy a szülő – akadályoztatása esetén – más időpontban keressen fel bennünket.

A kapcsolatrendszer továbbfejlesztésének lehetőségei:

Az eddigi bevált gyakorlat kiszélesítésével a szülők tájékoztatása, neveléssel kapcsolatos ismereteik bővítése, a tanulók jogérvényesítéssel kapcsolatos ismereteinek erősítése, belső és partnerközpontú intézményi arculat kialakítása.

3.11.1 A szülői munkaközösség

A szülői munkaközösség célja a legaktívabb szülőkből álló közösség megalkotása, amely átfogja az iskola működésének egészét. A szülői munkaközösséget annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint épül föl és működik. Vezetőjét a szülői munkaközösség maga választja az intézménybe járó diákok szülői közül. A munka koordinálását a tantestület javaslatára az igazgató által megbízott pedagógus végzi. A szülői munkaközösség véleményt nyilváníthat, információt kérhet az intézményt érintő bármely kérdésben. Feladata az iskola hagyományrendszerében szereplő események lebonyolításában való közreműködés is.

A partnerszervezetekkel és a diákokkal való együttműködés fejlesztése érdekében az együttműködés során kiemelt figyelmet kell fordítani a közös munka eredményességének értékelésére, a partnerszervezetek és a diákság jogainak gyakorlására. Amennyiben akár egyetlen területen a rendellenes működés, a kapcsolatok lazulásának jelei mutatkoznak, tárgyalásokat kell kezdeményezni az érintett partnerszervezettel az együttműködésben mutatkozó gondok feltárására, a szabályozó rendszer módosítására.

3.12 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

Jogszabályi háttér: a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló **20/2012. (VIII.31.)**

EMMI-rendelet 64-72.§

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
 - akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára

utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

A vizsgák szervezése 8:00 óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb 18:00 óráig tartható

OSZTÁLYOZÓ VIZSGA

Az osztályozóvizsga időpontok kijelölése az iskola éves munkatervében történik az alábbiak szerint:

- az ősszel érettségizők részére szeptember második fele
- a félévi záráshoz szükséges minősítések megszerzéséhez január első fele
- a tavasszal érettségizők részére április második fele
- az év végi záráshoz szükséges minősítések megszerzéséhez június első fele

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentést kapott -kérelmére - a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól a sajátos helyzete miatt,

- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

- osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak abban az esetben is, ha előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az Intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie.

A vizsgán történt bármely szabálytalanság esetén az érettségi vizsgaszabályzatban leírtaknak megfelelően kell eljárni.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

KÜLÖNBÖZETI VIZSGA

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

JAVÍTÓVIZSGA

Ha a tanuló tanév végén – legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

A javítóvizsgák időpontját jogszabály határozza meg: az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban kell megszervezni.

Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés vezetője azt engedélyezte.

PÓTLÓ VIZSGA

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

FÜGGETLEN VIZSGABIZOTTSÁG ELŐTT ZAJLÓ VIZSGA

A köznevelési törvény 73.§ (1) alapján a független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni. A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZERVEZÉSÉNEK LEGFONTOSABB SZABÁLYAI

A vizsgabizottság elnöke az iskola igazgatója vagy valamelyik helyettese. Az elnökön kívül a bizottságnak legalább két pedagógus tagja van, amennyiben ez lehetséges mindkettőjük végzettsége a vizsgatárgynak megfelelő legyen

ÍRÁSBELI VIZSGÁK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet
 - a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot
 - a feladatlap megoldásának ideje 45 perc, kivétel a magyar nyelv és irodalmat, ahol 60 perc áll a tanuló rendelkezésére
 - a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával. Egy vizsganapon három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani.

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak

A SZÓBELI VIZSGA ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- egy napon három szóbeli vizsga tehető le
- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie
 - a szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre
 - a felkészülési idő legalább 30 perc, kivétel az idegen nyelv ahol nincs felkészülési idő
 - a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja

- a felelet maximum 15 percet tarthat
- ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonytságot, egy alkalommal póttételt húz
- két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet

GYAKORLATI VIZSGA ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- a gyakorlati oktatást vezető tanárnak kötelező a vizsgázót tájékoztatni a gyakorlati vizsga rendjéről
- a gyakorlati vizsgarész a vizsga feladatok számától függetlenül egy érdemjeggyel kell értékelni

AZ EGYES VIZSGATÁRGYAK RÉSZEI, KÖVETELMÉNYEI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDJE

A vizsgatárgyak követelményrendszere:

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

VIZSGATÁRGYAK RÉSZEI

Tantárgy	Általános iskola			Középiskola		
	Vizsga fajtája			Vizsga fajtája		
	írásbe	szóbe	gyakorlat	írásbe	szóbeli	gyakorlat
Magyar nyelv				X	X	
Magyar				X	X	
Történelem				X	X	
Matematika				X		
Fizika					X	
Angol				X	X	
Német				X	X	
Kémia					X	
Biológia- egészségta					X	
Földrajz					X	
Ének-zene						X
Vizuális kultúra						X
Testnevelés és sport						X
Informatika						X

Társadalom- ismeret					X	
Természet- ismeret					X	
Mozgókép- kultúra és					X	
Szakmai elmélet					X	
Szakmai gyakorlat						X

Matematika tárgyból abban az esetben, ha a vizsgázó írásbeli teljesítménye nem éri el az elégségest, a vizsgáztató tanár szóban is megkérdezi a vizsgázót.

3.13 A tanulók felvételének, átvételének elvei, az átjárhatóság biztosítása

A közoktatási intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik. A felvételtől és az átvételtől az iskola igazgatója dönt. A köznevelési törvény részletesen szabályozza az iskolai jogviszony létrejöttét, a fenntartó éves szabályozását is figyelembe véve. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A felvett tanuló nyilvántartásáról az iskola gondoskodik. Másik intézményből érkező tanuló átvétele esetében a távoztató iskolát „*Befogadó nyilatkozat*” kiadásával tájékoztatni kell.

Tanulók felvétele 9. évfolyamra:

Általános, felvételi eljárás keretében: a központilag kiadott jelentkezési lapon jelentkezhet a tanuló. Egy jelentkezési lapon az iskola több tagozata is megjelölhető.

Felvételi:

Az iskola igazgatója az általános iskolában elért eredmények alapján felvételi rangsort készít, meghatározza a felvételre javasolt és az elutasított tanulók névsorát.

Az igazgató a köznevelési törvény előírásai szerint meghatározza a felvehető létszámot.

A fenti eljárás végén a Felvételi Központ az iskolának megküldi a felvehető tanulók névsorát. Az iskola határozatban értesíti a tanulókat és az általános iskolát a felvételtől vagy az elutasításról.

A tanulók évközi, illetve más iskolából való átvételének esetén a következőket kell mérlegelni:

- az iskolaváltoztatási kérelem indokai
- a tanuló tanulmányi előmenetele
- a tanult tantárgyak illeszkedése a helyi tantervhez.

Más középiskolákból jövő vendégtanulókkal szemben ugyanazokat az eljárásokat alkalmazzuk, mint a saját diákjainkkal.

Tanulók átvétele:

Tanulók átvételéről az igazgató dönt. Tanuló átvételére a tanév közben abban az esetben van lehetőség, ha a Köznevelési törvényben előírt létszámok lehetőséget biztosítanak erre.

Az átvételhez a tanuló év végi vagy félévi bizonyítványát be kell mutatni. Kiskorú tanuló átvételét szülő kérheti írásban. Különböző iskolatípusokból történő átvétel különbözeti vizsga letételéhez kötött, abban az esetben, ha van olyan tantárgy, amelyet a tanuló nem tanult a korábbi iskolájában. A különbözeti vizsgát egy hónapon belül köteles a tanuló letenni. Indokolt esetben az igazgató hosszabb felkészülési időt is engedélyezhet.

Az átvételt az igazgató helyhiány miatt azonnal megtagadhatja.

3.14 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók vészhelyzetben a lehető legjobb döntést hozzák. Tudjanak szabályosan mentőt hívni, legyenek tisztában a vérzések és csontsérülések alapvető ellátásával, ismerjék az újraélesztés technikáját.

A fenti ismeretek elsajátítása nem önálló tantárgyként, hanem a természetismeret, biológia, testnevelés és osztályfőnöki órák keretei között folyamatosan, a tantárgyi tanterveknek megfelelően történik.

A tanulmányi kirándulások is kiváló lehetőséget kínálnak az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítására.

Az elsősegély nyújtási ismeretek közül az alábbi témák részletesebb megbeszélésére fordítunk nagyobb hangsúlyt:

1.) Az elsősegélynyújtás, sérült vizsgálata

- A baleseti helyszín
- Tájékozódás a baleset helyszínén
- Mentőhívás
- Az eszméletlenség vizsgálata
- A légzés vizsgálata
- Keringés vizsgálata

2.) Eszméletlen, jól lélegző sérült ellátása

- Ellátás lépései
 - Stabil oldalfekvő helyzet kivitelezése

3.) Légúti idegen test

- Tünetei, légúti idegen test eltávolítása
- Fekvő eszméletlen sérült esetén
 - Kisgyermek esetén

4.) Újraélesztés

- Halál formái
- BLS (alapszintű életfenntartás), AED, ALS
 - BLS célja, menete, mellkaskompresszió, befúvás

5.) Sérülések és ellátásuk

- Sebellátás célja, szabályai
- Vérzések, fajtái (külső és belső vérzések), tünetei, ellátásuk
- Szemsérülések
- Égés
 - Marószerek okozta sérülések

6.) Izületek, törések és ellátásuk

- Rándulás
- Ficam
- Zárt törés, nyílt törés tünetei, ellátása
- Arckoponyacsont-törés

- Bordatörés
- Medencecsonttörés
- Gerinctörés
- Végtagtörés

7.) Agyrázkódás, sokk

- Tünetei, ellátása
 - Kiváltó okok, tünetei, ellátása

8.) Mérgezések

- Gyógyszermérgezés
- Benzinmérgezés
- Sav-lúg mérgezés

9.) Sérültek kimentése vészhelyzetekből

- Kimentés vízből
- Kimentés áramkörből
 - Kimentés veszélyes anyagot szállító járműből

10.) Rosszullétek és ellátásuk

- Ájulás
- Epilepszia
- Alacsony vércukorszint

4. Helyi tanterv

4.1. Óratervek kifutó rendszerben

Gimnázium

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21) EMMI rendelet

3. melléklete: Kerettanterv a gimnáziumok 9-12.osztálya számára

Szakközépiskola

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21) EMMI rendelet

6. melléklete: Kerettanterv a szakközépiskolák 9-12.osztálya számára

Szakiskola

A közismereti oktatás a szakiskolában a szakiskolai közismereti kerettanterv alapján folyik.

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 23/2013. (III.29.) EMMI rendelet

1. melléklete: Kerettanterv a szakiskolák számára

Szакgimnázium

A szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet

22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012.

(XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról

9. melléklete: Kerettantervek a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára

Új szakközépiskola

A szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet

22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012.

(XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról

10. melléklete: kerettantervek a szakközépiskolák 9-13.évfolyama számára

Óratervek a kötelező és szabadon választható óraszámokkalGimnázium

Gimnáziumi óraterv (érvényes a 2013/2014-es tanévtől kifutó rendszerben)				
Tantárgyak	9.évf.	10.évf.	11.évf.	12.évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	4+1	4+1
I.Idegen nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1
II.Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2+1	2+1	3+1	3+1
Etika			1	
Biológia-egészségta		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-Zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/ Mozgóképkultúra és médiaismeret	1			
Művészetek			2	2
Informatika	1	1		
Éltvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Érettségi előkészítő (fakultáció)*			2	4
Szabadon tervezhető órakeret	4	4	6	8
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

* Az érettségi előkészítő foglalkozások közül a tanuló 11. évfolyamon heti 2, 12. évfolyamon heti négy órában kötelezően választ. Az 1. idegen nyelvből az érettségi felkészítő foglalkozás kötelező (11. évfolyamon heti 1, 12. évfolyamon heti 2 óra). Indokolt esetben, igazgatói engedéllyel további felkészítő foglalkozások

választhatók. Ha a tanuló 1. idegen nyelvi előmenetele alapján 11-12. évfolyamon nem választja 1. idegen nyelvből az érettségi felkészítő foglalkozást, helyette – igazgatói engedéllyel – másik érettségi felkészítő foglalkozást kell választania.

Ha a választott tantárgy a belügyi rendészeti ismeretek vagy a katonai alapismeretek, akkor 1. idegen nyelvből nem kötelező az érettségi felkészítő foglalkozás. A belügyi rendészeti ismeretek, illetve a katonai alapismeretek tantárgy oktatása 11 és 12. évfolyamon heti 2 és 4 órában történik. A 12. évfolyamon a tantárgy oktatásán belül heti 2 órában fizikális felkészítés (önvédelem) folyik.

Szakközépiskola

Szakközépiskolai óraterv (érvényes a 2013/2014-es tanévtől kifutó rendszerben)				
Tantárgyak	9.évf.	10.évf.	11.évf.	12.évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	4+1	4+1
Idegen nyelvek	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2+1	2+1	3+1	3+1
Etika			1	
Biológia-egészségta		2	2	1
Fizika	2	2	1	
Kémia	2	1		
Földrajz	2	1		
Művészetek		1		
Informatika	1			
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szakmai tárgyak órakerete	6	7	8	11
Szabadon tervezhető órakeret	4	4	4	4
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

Szakiskola

Szakiskolai óraterv				
(érvényes a 2013/2014-es tanévtől kifutó endszerben)				
Közismeret	Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
	Magyar -Kommunikáció	2 óra	1 óra	0,5 óra
	Idegen nyelv	2 óra	2 óra	2 óra
	Matematika	2 óra	1 óra	1 óra
	Társadalomismeret	2 óra	1 óra	-
	Természetismeret	3+1 óra	-	-
	Testnevelés	5 óra	5 óra	5 óra
	Osztályközösség-építő Program	1 óra	1 óra	1 óra
	<i>Szabad órakeret</i>	<i>1 óra</i>	-	<i>1,5 óra</i>
	Összesen:	18 óra	11 óra	9,5 óra
Szakmai elmélet és gyakorlat	Kötött órák	14,5 óra	23 óra	23 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	2,5 óra	2 óra	2,5 óra
	<i>Összesen</i>	<i>17 óra</i>	<i>25 óra</i>	<i>25,5 óra</i>
Heti összes óraszám		35 óra	36 óra	35 óra

4.2. Óratervek felmenő rendszerben 2016/2017-es tanévtől

Szakgimnázium (2016.09.01-től)

Rendészet és közzolgálat XXXVIII.

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	-	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	556	4	124
Matematika	3	3	3	3	417	-	-
Történelem	2	2	3	3	345	-	-
Etika	-	-	-	1	31	-	-
Informatika	2	2	-	-	144	-	-
Művészetek	-	-	1	-	36	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	695	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	-	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	108	-	-
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Biológia	-	2	2	2	206	-	-
Kötelezően választható tantárgy: Érettségi tantárgy, vagy Idegen nyelv, vagy Földrajz*, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy**	-	-	2	2	134	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	7	7	(1045+453) 1498	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3		-	-
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

Kereskedelem XXVI.

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	-	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	556	4	124
Matematika	3	3	3	3	417	-	-
Történelem	2	2	3	3	345	-	-
Etika	-	-	-	1	31	-	-
Informatika	2	2	-	-	144	-	-
Művészetek	-	-	1	-	36	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	695	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	-	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	108	-	-
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Földrajz	-	2	2	2	206	-	-
Kötelezően választható tantárgy: Érettségi tantárgy, vagy Idegen nyelv, vagy Fizika*, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy**	-	-	2	2	134	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	7	7	(1045+453) 1498	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3		-	-
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

Szakközépiskola (2016.09.01-től)

A közismereti és szakmai órák aránya

Területek		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Közismeret	Kötött órák	15 óra	9 óra	6 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	3 óra	2 óra	3,5 óra
	<i>Összesen</i>	<i>18 óra</i>	<i>11 óra</i>	<i>9,5 óra</i>
Szakmai elmélet és gyakorlat	Kötött órák	14,5 óra	23 óra	23 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	2,5 óra	2 óra	2,5 óra
	<i>Összesen</i>	<i>17 óra</i>	<i>25 óra</i>	<i>25,5 óra</i>
Heti összes óraszám		35 óra	36 óra	35 óra

A közismereti órák eloszlása

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	2 óra+1 óra	1 óra+1óra	0,5 óra
Idegen nyelv	2 óra	2 óra	2 óra
Matematika	2 óra	1 óra+1óra	–
Társadalomismeret	2 óra	1 óra	–
Természetismeret	3 óra+1 óra	–	–
Testnevelés*	3 óra	3 óra	5 óra
Tanulásmódszertan	1 óra		
Informatika			1 óra
Osztályközösség-építő Program	1 óra	1 óra	1 óra
<i>Szabad órakeret**</i>	<i>1 óra</i>	<i>0 óra</i>	<i>1,5 óra</i>
Összesen:	18 óra	11 óra	9,5 óra

* Az Nkt. értelmében az iskoláknak az adott osztályokban csak azokon a tanítási napokon kell megszervezniük a mindennapos oktatást (legalább napi egy testnevelésóra keretében), amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik. Ha ennek eredményeként a heti öt testnevelésóra nem teljesíthető, a fennmaradó órák a szabad órakeret részévé válnak, így annak felhasználásáról az intézmények dönthetnek.

9.-és 10. évfolyamon a heti 5 óra testnevelésből 3 órát terveztünk be a helyi tantervünkbe, a fennmaradó órák elosztását zöld színnel jelöltük

** A szabad órakeretből 9. évfolyamon a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom tantárgy óraszámát növeltük meg 1 órával. 11. évfolyamon a szabad órakeretből 0,5 órát a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom, 1 órát informatika oktatására használunk fel.

4.3 Iskolánk képzési formái

Gimnáziumi képzés:

Képzési idő: 4 év (általános tantervű képzés)

A gimnáziumi képzés négy évfolyamos. A képzés célja az általános műveltség megalapozása és a sikeres érettségi vizsgára való felkészítés. Nagy hangsúlyt fektetünk a felsőoktatásba való bejutás előkészítésére, szorgalmazzuk, hogy tanulóink növekvő számban tegyenek emelt szintű érettségi vizsgát. Azokat a tanulókat, akik nem a felsőoktatásban folytatják tanulmányaikat, a sikeres középszintű érettségien túl további iskolarendszerű szakmatanulásra készítjük fel. Két idegen nyelv tanulása kötelező. Választható nyelv: angol és német.

Felvételi vizsgát nem tartunk, a jelentkező tanulókat általános iskolai tanulmányi eredményük alapján vesszük fel

A 2013/2014-es tanévtől a gimnáziumi képzésünk kifutó rendszerben megszűnik. Jelenleg már csak egy végzős osztályunk van.

Szakközépiskolai képzés: (2016. szeptember 1-től szakgimnáziumi képzés)

Képzési idő: 4 év

A 2013/2014.tanévtől felmenő rendszerben az új ágazati típusú képzés szerint folyik az oktatás a szakközépiskolai osztályokban, két szakmacsoportban. (kereskedelem ágazat, kereskedelem marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoport, illetve rendészet ágazat, közszolgálat szakmacsoport) Egy idegen nyelv tanulása a kötelező. Választható nyelv: angol vagy német.

A képzés teljes értékű érettségi vizsgával (így a felsőoktatás bármely területére való bekapcsolódás lehetőségével) záruló műveltséget biztosít. Az érettségi vizsga része a komplex szakmai érettségi, mellyel a kereskedelem ágazati képzés esetében „kereskedelmi ügyintéző”, a rendészet ágazat esetében „Egyéb személy és vagyonvédelmi foglalkozású (személy és vagyonőr, segédfelügyelő) munkakörök tölthetők be. Választható idegen nyelvek: angol vagy német, vagy francia. Felvételi vizsgát nem tartunk, a jelentkező tanulókat általános iskolai tanulmányi eredményük alapján vesszük fel. Ez a képzési forma 2016 szeptemberétől kifutó rendszerben történik.

2016.szeptember 1-től felmenő rendszerben a szakközépiskolai osztályok neve szakgimnáziumi lett.

Képzési idő: 4+1 év

A szakgimnáziumi osztályban a közismereti és szakképzési kerettantervre épülő helyi tanterv

alján alapfeladatunk a szakmai érettségi vizsgára és munkába állásra, illetve a felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés. **Szakmai érettségi vizsga** keretében Országos Képzési Jegyzékben szereplő középfokú szakképesítést kapnak tanulóink, majd további 1 év alatt azonos ágazatban újabb érettségire épülő, középfokú, de emelt szintű szakképesítés birtokosaivá válhatnak.

Kereskedelem ágazati képzésnél érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés:

- **Eladó** /OKJ 34 341 01/

Érettségi után választható szakképesítés:

- **Kereskedő** /OKJ 54 341 01/

Rendészet és közszolgálat ágazati képzésnél érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés:

- **Közszolgálati ügykezelő** /OKJ 52 345 04/

Érettségi után választható szakképesítések:

- **Közszolgálati ügyintéző** /OKJ 54 345 01/

Szakiskolai képzés: (2016. szeptember 1-től szakközépiskolai képzés)

A 2013/2014. tanévtől felmenő rendszerben a 3 éves szakiskolai képzési struktúrát követjük. A régi típusú 2+2/3 szakképzésben az utolsó évfolyamunk 2016-ban végzett. 2016.szeptember 1-től a három éves képzés a szakközépiskolai új kerettantervek alapján történik. Felvételi vizsgát nem tartunk, a jelentkező tanulókat általános iskolai tanulmányi eredményük alapján vesszük fel.

A szakképzési évfolyamokon a tanulók felkészülnek az alábbi szakképesítések megszerzésére:

- dísznövénykertész,
- számítógép-szerelő, -karbantartó,
- szociális gondozó és ápoló

2016.szeptember 1-től felmenő rendszerben a szakiskolai osztályok neve szakközépiskolai lett. Az új szakképzési törvény szerint a három évfolyamos szakiskolai képzés egy évfolyamnyi közismereti óraszámot tartalmaz, párhuzamosan a két évfolyamnyi szakmai órával, és már az első szakiskolai évfolyamon beépítik az órák közé a szakmai gyakorlati órákat. A **duális szakképzés** a gyakorlat irányába tolódik el, és a képzés nagyobb része a külső vállalati képzőhelyeken történik. A tanulók 9. évfolyamon belső tanműhelyekben teljesítik a gyakorlati képzést, szintvizsgát tesznek, majd a képzési időszak végén – a

vizsgakövetelmények teljesítése esetén – a szakiskolában államilag elfogadott középfokú /OKJ/ szakképesítést szereznek.

A hiány szakképesítést tanuló diákok tanulmányi ösztöndíjban részesülnek, továbbá az évfolyamot sikertelenül teljesítő tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk. A szakképesítés megszerzése után iskolánkban *lehetőség van az érettségi bizonyítvány megszerzésére is 2 év alatt.*

Választható idegen nyelv: angol vagy német.

Felnőttoktatás:

2016 szeptemberétől 2 osztály indításával kapcsolódtunk be a felnőttoktatásba.

Eladó képzésünkről: OKJ: 34 341 10

- belépés feltétele: 10 osztály megléte, egészségügyi alkalmassági vizsgálat
- képzés formája: esti képzés, heti 3 alkalom

Vám, jövedéki és termékdíj ügyintéző képzésünkről: OKJ: 54 344 03

- belépés feltétele: érettségi megléte
- képzés formája: levelező képzés, heti 2 alkalom

Kollégium:

Feladata a nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő tanulók kollégiumi elhelyezése, szorgalmi időben. A kollégium célja az iskolai nevelő és oktató munka segítése, a helyes tanulási módszerek kialakítása, az általános művelődés, tájékozódás iránti igény fejlesztése, képzettségbeli hátrányok leküzdésének segítése.

4.5 Tankönyvek, segédletek kiválasztásának elvei, ingyenes tankönyv igénybevételének lehetőségei

Az éves központi költségvetésről szóló törvény határozza meg az egy tanulóra jutó tankönyvtámogatás összegét. A tankönyvtámogatás felhasználható a tanulói tankönyvvásárlás költségeinek átvállalására és csökkentésére, továbbá az iskolai tankönyvrendelés teljesítésére.

Az iskolai tankönyvellátás rendjéről – a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével évente – a nevelőtestület dönt.

A nevelőtestület döntése előtt a tagintézmény-vezető felméri, hány tanuló kíván az iskolától tankönyvet kölcsönözni.

Az iskola részére tankönyvtámogatás céljára jutó teljes összegnek legalább huszonöt százalékát tankönyv, illetve az iskolában alkalmazott ajánlott és kötelező olvasmányok, elektronikus adathordozón rögzített tananyag, kis példányszámú tankönyv vásárlására kell fordítani. A megvásárolt könyv, tankönyv, elektronikus adathordozón rögzített tananyag az iskola tulajdonába, az iskolai könyvtár állományába kerül.

A szakmai munkaközösségek a tankönyvjegyzék megjelenése után adnak véleményt a pedagógus által választott tankönyvről.

A tankönyvek, munkafüzetek kiválasztásának elvei:

- a helyi tantervben meghatározott tananyagra legjobban alkalmazható tankönyveket rendeljük meg,
- törekszünk arra, hogy a lehetséges változatok közül az olcsóbbakat rendeljük meg, figyelembe véve azt a tényt, hogy tanulóink közül sokan nehéz anyagi körülmények között élnek,

A munkaközösség-vezetők írásban közlik az általuk használni kívánt tankönyvre vonatkozó igényüket a tagintézmény-vezető által megbízott tankönyvfelelőssel, aki ezek megfelelő összesítése után a tagintézmény-vezetővel egyetértésben elkészíti a tankönyvrendelést, és tájékoztatja írásban a szülőket, továbbá a tanév megkezdéséig a tanulóhoz eljuttatja a tankönyveket.

A tankönyvrendelésbe azokat a könyveket, amelyek nem szerepelnek a tankönyvjegyzékben, a szakmai munkaközösség egyetértésével lehet felvenni.

A tankönyveket a tanulók egy előre elkészített lista alapján a tankönyvfelelősnél megrendelhetik, és a szülő aláírásával vállalják, hogy a megrendelt tankönyveket az iskolába történő megérkezésük után átveszik. A pótrendelés vagy az év közbeni tankönyv rendelés lebonyolításáról is a tankönyvfelelős gondoskodik.

Az iskolai tankönyvrendelésnek biztosítania kell, hogy - az iskolától történő tankönyv-kölcsönzés, használt tankönyvek biztosítása, illetőleg tankönyvek megvásárlásához nyújtott pénzügyi támogatás útján - a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő minden olyan tanuló részére, aki

- tartósan beteg,
- testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,
- pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar),

- három- vagy többgyermekes családban él,
- nagykorú és saját jogán családi pótlékra jogosult,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül

A normatív kedvezmény iránti igényt, jogszabályban meghatározott, az iskola által átadott igénylőlapra lehet bejelenteni a kézhezvételtől számított 15 napon belül, a szükséges igazolások bemutatásával együtt. Az igénylő a jogosulatlanul igénybe vett kedvezményért jogszabályban meghatározott módon felel.

A határidő jogvesztő, ha a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő az értesítés ellenére nem élt az igénybejelentés jogával.

Nem alkalmazható ez a rendelkezés, ha az igényjogosultság az igénybejelentésre megadott időpont eltelte után állt be. Ha az igényjogosultság a tanulói tankönyvvásárláshoz nyújtott normatív hozzájárulás igénylését követő időpont után áll be - beleértve az iskolaváltást is - az iskola a tankönyvek kölcsönzésével teljesítheti az igényt.

Az iskola által kölcsönzött könyv elvesztése, vagy megrongálása esetén a tanuló, illetve a kiskorú szülője köteles a kárt az iskolának megtéríteni.

Az iskolai tankönyvvásárláshoz nyújtott fenntartói támogatásból elsősorban a normatív kedvezményeket kell biztosítani. A fennmaradó összegből támogathatók a normatív kedvezményre nem jogosult tanulók, továbbá a tanulói munkatankönyv, munkafüzet megvásárlásához támogatás nyújtható. A normatív hozzájárulásból az iskolai könyvtár részére a normatív kedvezmények biztosításához szükséges tankönyv, a fennmaradó összegből ajánlott és kötelező olvasmány, digitális tananyag, oktatási program szerezhető be.

Az iskolai tankönyvellátás keretében a tanuló évfolyamonként legfeljebb kétszer alkalommal jogosult a tankönyvjegyzékben szereplő áron megvásárolni ugyanazt a könyvet. (Pl. elveszett, használhatatlanná vált – feltéve, ha nem terheli szándékosság.)

A taneszközök, tanulmányi segédletek kiválasztásának elvei:

- a kiválasztásnál figyelembe vesszük a kötelező taneszköz jegyzékben és a taneszközök ajánlásánál felsorolt eszközöket,
- olyan taneszközöket rendelünk meg, amelyek elősegítik a helyi tantervben leírtakat, hozzájárulnak a tanulók készségeinek alakításához, tudásuk gyarapításához, motiválásukhoz,
- az anyagi források függvényében törekszünk minél több tanórán alkalmazható korszerű demonstrációs eszköz beszerzésére, valamint a kísérleteket igénylő tantárgyaknál igyekszünk biztosítani a tanulókísérleti eszközöket,

- a megbízott szertárosok kötelesek gondoskodni az eszközök állagának megőrzéséről, gondozásáról, és javaslatokat tesznek – a munkaközösség-vezetők útján – az igazgató számára az újabb eszközök beszerzésére.

4.6 A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához a biológia gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

4.7 A mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

A kilencedik évfolyamon – 2012. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben – az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik,

megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből heti két óra

- a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- b) iskolai sportkörben való sportolással,
- c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

4.8 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Az iskola által a meghirdetett tantárgyakat minden tanulónak fel kell vennie.

A meghirdetett fakultációkra mindenki igény szerint jelentkezhet. A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt

lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

4.9 Projektoktatás

A projekt sajátos tanulási egység, melynek középpontjában egy probléma áll. A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása, hanem a legfőbb összefüggések feltárása.

A projektmódszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. Lényeges vonása, hogy az eltérő képességek egyenértékű szerephez jutnak a közösen választott feladat közös megoldásában.

A projektmódszer átlép a hagyományos oktatáson, az iskola hagyományos időkeretein, falain.

Életszerű problémákból indít és a résztvevők széleskörű tapasztalataira épül. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül.

4.10 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába, illetve szakképzési évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket minden tantárgyból sikeresen teljesítette. A tanulmányi követelményeket az egyes tantárgyi tantervek tartalmazzák. Az elégséges szinten való megfelelés a

minimumkövetelmény. A tanulmányi követelmények teljesülését a szaktanár dönti el osztályzatával. A követelményeket különbözeti vagy osztályozóvizsgán is lehet teljesíteni (másik osztályból vagy iskolából való átvétel, magántanuló, stb.). A tanuló az idegen nyelv tantárgyból, az idegen nyelv tanulásának első évében csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni. Ha az iskola szakképzési évfolyamába való lépés előfeltétele az érettségi vizsga megléte, a tanuló akkor is megkezdheti tanulmányait a szakképzési évfolyamon, ha a vizsgát megkezdte, de nem fejezte be. Tanulmányait azonban az adott évfolyamon csak akkor fejezheti be, ha a tanítási év első félévének utolsó napjáig az érettségi bizonyítványt megszerezte.

Ha a tanítási év végén a tanuló valamely tantárgy(ak)ból elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet, de maximálisan csak 3 tárgyból.

Az iskola magasabb évfolyamába, illetve szakképzési évfolyamába lépő tanulót nem kell beírtni.

A tanuló a tagintézmény-vezető engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

A tagintézmény-vezető – a gyakorlati képzés kivételével – a tanulót kérelmére, – részben vagy egészben – felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi. A tagintézmény-vezető a tanulót kérelmére mentesítheti a készségtárgyak tanulása alól, ha azt egyéni adottsága vagy sajátos helyzete indokoltá teszi.

A magántanulót az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni.

Az, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, a tagintézmény-vezető által meghatározott időben osztályozóvizsgán ad számot tudásáról.

Az iskolában – a felnőttoktatás kivételével – ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen

- a) a köznevelési törvény 5. §-a (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott iskolai nevelés-oktatás szakaszában a kettőszázötven tanítási órát,
- b) a köznevelési törvény 5. §-a (1) bekezdésének d) pontjában meghatározott iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az elméleti tanítási órák húsz százalékát,
- c) egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja

és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha az igazolatlan

mulasztások száma meghaladja a 20 tanórai foglalkozást, és az iskola legalább kétszer írásban értesítette a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt. Ha a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

Ha a tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. Ha a gyakorlati képzést tanulószerveződés keretében gyakorlati képzést folytató szervezet végzi, az évfolyam megismétléséhez a gyakorlati képzést folytató szervezet hozzájárulása is szükséges.

A gyakorlati képzésre vonatkozó szabályok

Ha a tanuló szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette (magasabb évfolyamra nem léphet). Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló pótolni köteles.

Ha a tanuló mulasztása a (3) bekezdésben meghatározott mértéket eléri, de igazolatlan mulasztása nincs és szorgalma, elért teljesítménye alapján a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja és az előírt gyakorlati követelményeket teljesíteni tudja, mentesíthető az évfolyam megismétlésének kötelezettsége alól. Az évfolyam megismétlése alóli mentesítés kérdésében a szakképző iskola nevelőtestülete a szakképző iskola pedagógiai programja részét képező szakmai programban meghatározottak szerint dönt, gyakorlati képzést folytató szervezetnél folyó gyakorlati képzés esetén a gyakorlati képzést folytató szervezet javaslatára.

Ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása az összefüggő szakmai gyakorlatról meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, de

a) igazolatlan mulasztása nincs, vagy

b) az igazolatlan mulasztása nem haladja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) öt százalékát és az igazolatlan mulasztását pótolta,

és a következő tanév megkezdéséig pótolja az előírt gyakorlati követelményeket, a tanuló magasabb évfolyamra léphet, amennyiben a gyakorlati képzés szervezője ezt igazolja. A magasabb évfolyamra lépés kérdésében a gyakorlati képzés szervezőjének javaslatára a szakképző iskola nevelőtestülete dönt.

Az iskolának dokumentálnia kell a tanuló tanórai foglalkozásokon való jelenlétét, távolmaradását, távolmaradásának indokát, továbbá a távolmaradás igazolását. Az iskola félévenként összesíti az igazolatlan mulasztásokat, és ennek alapján megállapítja, hogy mely tanulónak szűnt meg a tanulói jogviszonya.

Ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról – akár igazoltan, akár igazolatlanul – távolmaradt, félévkor és év végén osztályozó vizsgán köteles számot adni tudásáról.

4.11 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének, a tanulói teljesítmény, magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei, formái

4.11.1 A tanulók teljesítményének értékelése

A tanulói ismeretek beszámoltatásának, a teljesítmény értékelésének célja visszajelzést biztosítani a tanár és a tanuló számára a tananyag elsajátításának mértékéről. Az iskolai beszámoltatás formái: szóbeli, illetve írásbeli számonkérés.

A szóbeli számonkérés az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek formájában történik. A tanuló tanórai aktivitását is számon kérhetjük és értékelhetjük.

Az írásbeli számonkérés az előző tanórákon feldolgozott témakörök írásos ellenőrzése. A témakör nagyságának függvényében lehet röpdolgozat vagy témazáró dolgozat.

A számonkérést nem szabad fegyelmező eszközként alkalmazni.

Az írásbeli és a szóbeli számonkérés alkalmával adott érdemjegy a tantárgyi munkaközösségek által meghatározott súlyú. Az érdemjegyek súlya minden tanévben meghatározásra kerül, a munkaközösségi munkatervek tartalmazzák azokat.

A tanulóknak félévente minimálisan 3 érdemjegynek kell lennie tantárgyanként, ha az adott tantárgyból a heti óraszám nem haladja meg a hármat. Azokból a tantárgyakból, amelyeknél a heti óraszám több mint három, félévente a tantárgy heti óraszámával megegyező számú érdemjegyet kell, hogy kapjanak a tanulók. Az érdemjegyeket közölni kell a tanulóval, és azokat a szaktanár naprakészen vezeti az osztályozó naplóban. Az elégtelen írásbeli dolgozatok és feleletek javítására a szaktanár lehetőséget adhat egyéni mérlegelés alapján. A javító dolgozat, illetve felelet minősítésével bővül a tanuló érdemjegyeinek száma.

A kilencedik évfolyam tanulóinak teljesítményét az első hónapban lehetőleg csak pozitívan

értékeljük, az értékelés elsősorban szóban történik, az érdemjegy mértékére csak utalunk.

Félévkor, illetve év végén a tanulók teljesítményét tantárgyanként 1-1 osztályzattal minősítjük. Az osztályzatot az érdemjegyek súlyozott számtani közepe adja, a kerekítés szabályainak figyelembevételével. Ha a tanuló érdemjegyeinek átlaga legalább 1,7, akkor osztályzata nem lehet elégtelen. Indokolt esetben, pedagógiai megfontolásból, a tanuló javára ettől el lehet térni.

Az iskolában adható érdemjegyek, osztályzatok: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Témazáró dolgozatról naponta 2-nél több nem íratható, az íratás időpontját egy héttel előre közölni kell a tanulóval. A dolgozatokat 2 héten belül ki kell javítani.

4.11.2 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli feladatok (házi feladat) elvei és korlátai

A házi feladatnál alapelv, hogy a tanári magyarázathoz, a feldolgozott tananyaghoz kapcsolódjon. A házi feladat az új ismeretek begyakorlását szolgálja, figyelembe véve a tanulók teherbíró képességét. A házi feladat érdemjeggyel nem értékelhető, kivéve, ha a tanuló önként vállal feladatot (pl. kiselőadás, önálló beszámoló stb.). A házi feladat számon kérhető tanórai szóbeli vagy írásbeli feladat formájában.

Hétvégére, a tanítási szünetekre több házi feladat nem adható, mint ahogy az egyik órától a másikra normál körülmények között elvárható.

4.11.3 A magatartás értékelése

A tanuló magatartását félévkor és év végén a következő osztályzatok valamelyikével értékeljük: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2). A minősítést megelőzi a tanuló szóbeli önértékelése. A minősítésről az osztályfőnök javaslata alapján az osztályban tanító tanárok döntenek az osztályozó értekezleten.

Példás magatartású az a tanuló, aki:

- a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményének megfelelő nyíltságával és példás viselkedésével elősegíti, valamint társait is erre ösztönzi,
 - a munkához való hozzáállása példamutató, építő jellegű,
 - betartja a házirendet és társait is erre ösztönzi,
 - tanáraival, szüleivel, tanulótársaival szemben tisztelettudó, udvarias,
 - fegyelmezett, megbízható, pontos, segítőkész,

- az iskola és az osztály által szervezett programokban önként és aktívan vesz részt,
- szorgalma legalább jó minőségű,
- nincs igazolatlan hiányzása,
- legfeljebb szóbeli osztályfőnöki vagy szaktanári figyelmeztetése van.

Jó magatartású az a tanuló, aki:

- részt vesz a közösség életében, a rábízott feladatokat elvégzi, viselkedése ellen általában nincs kifogás,
 - a Házi rend szabályait megtartja,
 - tanáraival, szüleivel, tanulótársaival szemben tisztelettudó, udvarias,
 - fegyelmezett, segítőkész, általában megbízható és pontos,
 - szorgalma legalább változó minőségű,
 - legfeljebb 3 igazolatlan órája lehet,
 - maximum osztályfőnöki írásbeli intése van.

Változó magatartású az a tanuló, aki:

- a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, annak alakítására nincs pozitív hatással, viselkedésével szemben kifogás merül fel, de igyekszik a rossz magatartási szokásokat leküzdeni,
 - értékrendje nem stabil, ezért magatartási problémák jellemzők a viselkedésére,
 - a Házi rendet és egyéb szabályokat csak ismételt, állandó figyelmeztetésre tartja be,
 - tanáraival, társaival szemben esetenként udvariatlan és nem tisztelettudó,
 - fegyelme ingadozó, munkája pontatlan,
 - magatartásával zavarja az órai fegyelmet,
 - legfeljebb 10 igazolatlan órája lehet,
 - legfeljebb igazgatói figyelmeztetése van.

Rossz magatartású az a tanuló, aki:

- munkájával hátráltatja a közösség fejlődését, viselkedésével rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be,
 - közösségi munkát nem végez, másokat is visszatart ebben és szándékosan árt a közösségnek,
 - a Házi rendet nem tartja be többszöri figyelmeztetés ellenére sem,
 - tanáraival, társaival szemben tiszteletlen, udvariatlan,
 - fegyelmezetlen, pontatlan, durván beszél,
 - veszélyezteteti társai testi épségét,
 - több igazolatlan órája van,
 - legalább igazgatói megrovása van.

4.11.4 A szorgalom értékelése

A tanuló szorgalmát félévkor és év végén a következő osztályzatok valamelyikével értékeljük: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2). A minősítést megelőzi a tanuló szóbeli önértékelése. A minősítésről az osztályfőnök javaslata alapján az osztályban tanító tanárok döntenek az osztályozó értekezleten.

Példás szorgalmú az a tanuló, aki:

- tanulmányi munkája összhangban van képességeivel,
- igényli tudása bővülését, céltudatosan és ésszerűen szervezi meg munkáját,
- munkavégzése pontos, megbízható,
- a házi feladatokat mindig elkészíti,
- minden tárgyban elvégzi a rábízott feladatokat, szívesen vállal többletmunkát,
- munkavégzése önálló,
- kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, mindig felkészült, figyel és érdeklődik, a tanórai munkában aktívan részt vesz,
- érdeklődése az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed,
- egyes iskolai tantárgyakban a tananyag követelményszintjén felüli a teljesítménye a többiből átlagos.

Jó szorgalmú az a tanuló, aki:

- figyel az órákon, házi feladatait lelkiismeretesen elkészíti, és az órákra felkészül,
- tanulmányi munkája nem mindig tükrözi a képesség és a szorgalom összhangját,
- rendszeresen dolgozik és ellenőrzi önmagát,
- a házi feladatokat rendszeresen elkészíti,
- érdeklődése megmarad az iskolai tananyagon belül,
- a rábízott feladatokat elvégzi, de nem vállal többletmunkát,
- nem bukott meg egyetlen tantárgyból sem.

Változó szorgalmú az a tanuló, aki:

- tanulmányi munkája ingadozó, időszakonként dolgozik, máskor azonban figyelmetlen, pontatlan, gyenge intenzitású, nem a képességeinek megfelelő,
- érdektelen, az órai munkában csak időnként vesz részt,
- a házi feladatokat gyakran nem készíti el,
- önállótlan, csak utasításokra kezd a munkához, és nem ellenőrzi önmagát;
- szétszórtság jellemzi, ritkán tud kitartóan figyelni valamire.

Hanyag szorgalmú az a tanuló, aki:

- munkájára az igénytelenség, hiányosság, felszínesség jellemző, a képességei alatt teljesít,
- fegyelmezetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el,
- nem törődik a kötelességeivel, nem hajlandó munkavégzésre,
- a házi feladatokat nem készíti el,
- érdektelenség és közöny jellemzi,
- kettő vagy több tantárgyból bukott meg.

4.11.5 A tantárgyi modulok értékelése és minősítése, beszámításuk az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe.

A gimnáziumban, a tantárgyi modulok az alábbi tantárgyak tananyagába kerültek beépítésre:

- társadalomismeret: történelem 9-12. évfolyam,
- tánc és dráma: magyar irodalom 9-10. évfolyam,
- mozgókép- és médiaismeret: magyar irodalom 11-12. évfolyam,
- művészetek: magyar irodalom 11-12. évfolyamon.

Ennek megfelelően a tantárgyi modulok értékelése és minősítése az azokat integráló tantárggyal együtt történik, a továbbhaladás feltétele a legalább elégséges osztályzat megszerzése.

4.12 A középszintű érettségi vizsga témakörei

Magyar nyelv

1. Ember és nyelv
2. Kommunikáció
3. A magyar nyelv története
4. Nyelv és társadalom
5. A nyelvi szintek
6. A szöveg
7. A retorika alapjai
8. Stílus és jelentés

Magyar

irodalom

1. Életművek a magyar irodalomból
2. Portrék
3. Látásmódok
4. A kortárs irodalomból

5. Világirodalom
6. Színház- és drámatörténet
7. Az irodalom határterületei
8. Regionális kultúra és interkulturális megközelítések

3. Történelem

1. Az ókor és kultúrája

Vallás és kultúra az ókori Keleten.

A demokrácia kialakulása Athénban.

A római köztársaság virágkora és válsága, az egyeduralkodó kialakulása.

A hódító háborúk társadalmi és politikai következményei a köztársaság korában.

Az antik hitvilág, művészet, tudomány.

A kereszténység kialakulása és elterjedése.

A népvándorlás és az antik civilizáció felbomlása

2. A középkor

A feudális társadalmi és gazdasági rend jellemzői.

A nyugati és keleti kereszténység.

Az iszlám vallás és az arab világ; a világvallások elterjedése.

A középkori városok.

Egyházi és világi kultúra a középkorban.

A humanizmus és a reneszánsz Itáliában.

Az Oszmán Birodalom terjeszkedése

3. A középkori magyar állam megeremtése és virágkora

A magyar nép őstörténete és vándorlása

A honfoglalástól az államalapításig

Az Árpád-kor

Társadalmi és gazdasági változások Károly Róbert, Nagy Lajos, Luxemburgi Zsigmond idején

Hunyadiak.

Kultúra és művelődés

4. Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban

A nagy földrajzi felfedezések és következményei.

Reformáció és katolikus megújulás.

A kontinentális abszolutizmus és a parlamentáris monarchia megszületése Angliában.

A tudományos világkép átalakulása, a felvilágosodás.

5. Magyarország a Habsburg Birodalomban

A mohácsi csata és az ország három részre szakadása.

Az Erdélyi Fejedelemség virágkora.

A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc.

Magyarország a XVIII. századi Habsburg Birodalomban.

Művelődés, egyházak, iskolák.

6. Polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora

A francia polgári forradalom politikai irányzatai, az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata.

A XIX. század eszméi.

Az ipari forradalom és következményei.

Nagyhatalmak és katonai-politikai szövetségek a századfordulón.

Tudományos, technikai felfedezések, újítások és következményeik.

7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon

A reformmozgalom kibontakozása, a polgárosodás fő kérdései

A reformkori művelődés, kultúra.

A polgári forradalom.

A szabadságharc.

A kiegyezés előzményei és megszületése.

Gazdasági eredmények és társadalmi változások a dualizmus korában.

Az életmód, a tudományos és művészeti élet fejlődése.

8. Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig

Az első világháború jellege, jellemzői; a Párizs környéki békék.

A gazdaság és a társadalom új jelenségei a fejlett világban.

Az USA és az 1929-33-as gazdasági válság.

A nemzetiszocializmus hatalomra jutása.

A bolsevik ideológia és a sztálini diktatúra az 1920-30-as években.

A második világháború előzményei jelentős fordulatai.

A hidegháború és a kétpólusú világ jellemzői.

A szocialista rendszerek bukása.

9. Magyarország története az első világháborútól a második világháborús összeomlásig

Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása és következményei.

A Horthy-rendszer jellege és jellemzői.

Művelődési viszonyok és az életmód.

A magyar külpolitika mozgástere, alternatívái.

Magyarország részvétele a világháborúban.

A német megszállás és a holocaust Magyarországon.

10. Magyarország 1945-től a

rendszerváltozásig

A szovjet felszabadítás és

megszállás.

A határon túli magyarság.

A kommunista diktatúra kiépítése és működése.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc.

A Kádár-rendszer jellege, jellemzői.

A rendszerváltozás.

11. A jelenkor

A közép-európai régió jellemzői, távlatai, a posztsovjét rendszerek problémái

Az európai integráció története.

A „harmadik világ”.

Fogyasztói társadalom; ökológiai problémák, a fenntartható fejlődés.

A globális világ kihívásai és ellentmondásai.

12. A mai magyar társadalom és

életmód Alapvető

állampolgári ismeretek.

Etnikumok és nemzetiségek a magyar társadalomban

A magyarországi roma társadalom.

A parlamenti demokrácia működése és az önkormányzatiság.

Társadalmi, gazdasági és demográfiai változások.

4. Idegen nyelv (angol vagy német)

1. Személyes vonatkozások, család

A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)

Családi élet, családi kapcsolatok

A családi élet mindennapjai, otthoni teendők

Személyes tervek

2. Ember és társadalom

A másik ember külső és belső jellemzése

Baráti kör

A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel

Női és férfi szerepek

Ünnepek, családi ünnepek

Öltözködés, divat

Vásárlás, szolgáltatások (posta)

Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)

A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek

A városi és a vidéki élet összehasonlítása

Növények és állatok a környezetünkben

Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?

Időjárás

4. Az iskola

Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)

Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka

A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága

Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

Diákmunka, nyári munkavállalás

Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Életmód

Napirend, időbeosztás

Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)

Étkezési szokások a családban

Ételek, kedvenc ételek

Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben

Gyakori betegségek, sérülések, baleset

Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

Szabadidős elfoglaltságok, hobbik

Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.

Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport

Olvadás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet

Kulturális események

8. Utazás, turizmus

A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés

Nyarálás itthon, illetve külföldön

Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése Az

egyéni és a társasutazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

Népszerű tudományok, ismeretterjesztés

A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

5. Matematika

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

Halmazelmélet

Logika

Logikai műveletek

Fogalmak, tételek, bizonyítások a matematikában

Gráfok

2. Számelmélet, algebra

Számfogalom

Számelmélet

Algebrai kifejezések, műveletek

Hatvány, gyök, logaritmus

Egyenletek, egyenlőtlenségek,

3. Függvények, az analízis elemei

Függvények, függvények grafikonjai, függvénytranszformációk

Függvények jellemzése

Sorozatok

4. Geometria, koordináta-geometria, trigonometria

Alapfogalmak, pontthalmazok

Geometriai transzformációk

Síkgeometriai alakzatok

Háromszögek

Négyszögek

sokszögek

Kör

Térbeli alakzatok

kerület-, terület-, felszín- és térfogatszámítás

Vektorok

Trigonometria

Koordináta-geometria

5. Valószínűségszámítás, statisztika

Leíró statisztika

A valószínűség számítás

6. Informatika

1. Információs társadalom

Információs rendszerek az iskolában és a gazdaságban

Közhasznú magyar információs adatbázisok

Jogi és etikai ismeretek

Információs és kommunikációs technológiák a társadalomban

2. Informatikai alapismeretek - hardver

A számítógépek felépítése, funkcionális egységei, azok főbb jellemzői

A számítógép üzembe helyezése

3. Informatikai alapismeretek - szoftver

Az operációs rendszer és főbb feladatai

Az adatkezelés szoftver és hardver eszközei

Állományok típusai

Hálózatok működésének alapelvei, felhasználási területei

4. Szövegszerkesztés

Szövegszerkesztő program kezelése

Szövegszerkesztési alapfogalmak

Szövegjavítási funkciók

Táblázatok, grafikák a szövegben

5. Táblázatkezelés

A táblázatkezelő használata.

Táblázatok felépítése

Adatok a táblázatokban

Táblázatformázás

Táblázatok, szövegek, diagramok

Problémamegoldás táblázatkezelővel

6. Adatbázis-kezelés

Az adatbázis-kezelés alapfogalmai

Adatbázis-kezelő program interaktív használata

Alapvető adatbázis-kezelő műveletek

Képernyő és nyomtatási formátumok

7. Információs hálózati szolgáltatások

Kommunikáció az Interneten

Weblapkészítés

8. Prezentáció és grafika

Prezentáció

Grafika

9. Könyvtárhasználat

Könyvtárak

Információkeresés

7. *Fizika*

1. Mechanika

Newton törvényei

Pontszerű és merev test egyensúlya

Mozgásfajták

Egyenes vonalú egyenletes mozgás

Egyenes vonalú egyenletesen változó

mozgás Periodikus mozgások

Mechanikai rezgések Mechanikai

hullámok Munka, energia

2. Termikus kölcsönhatások

Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly

Hőtágulás

Állapotegyenletek (összefüggés a gázok állapotjelzői között)

Az ideális gáz kinetikus modellje

Energiamegmaradás hőtani folyamatokban

A termodinamika I. főtétele

Kalorimetria

Halmazállapot-változások

A termodinamika II. főtétele

3. Elektromos és mágneses kölcsönhatás

Elektrosztatikai alapjelenségek

Az elektromos mező jellemzése

Töltés, térerősség, potenciál a vezetőkön

Kondenzátorok

Egyenáram

Az egyenáram hatásai, munkája és teljesítménye

Az időben állandó mágneses mező

A mágneses mező jellemzése

Az áram mágneses mezeje

Mágneses erőhatások

Az időben változó mágneses mező

A váltakozó áram

4. Elektromágneses hullámok

Az elektromágneses hullám fogalma

Fény mint elektromágneses hullám

Hullámjelenségek

A geometriai fénytani leképezés

5. Atomfizika, magfizika, nukleáris kölcsönhatás

Az anyag szerkezete

A kvantumfizika elemei

Az elektronburok szerkezete

Az atommagban lejátszódó jelenségek

Maghasadás

Magfúzió

6. Gravitáció, csillagászat

A

gravitációs

mező

Csillagász

at

7. A fizikatörténet fontosabb személyiségei

Arkhimédész, Kopernikusz, Kepler, Galilei, Newton, Huygens, Watt, Ohm, Joule, Ampère, Faraday, Jedlik Ányos, Maxwell, Hertz, Eötvös Loránd, J. J. Thomson, Rutherford, Curie család, Planck, Heisenberg, Bohr, Einstein, Szilárd Leó, Teller Ede, Wigner Jenő, Gábor Dénes.

8. Felfedezések, találmányok, elméletek

Geo- és heliocentrikus világgép

„Égi és földi mechanika egyesítése”

Távcső, mikroszkóp, vetítő

A fény természetének problémája

Gőzgép és alkalmazásai

Dinamó, generátor, elektromotor

Az elektromágnesség egységes elmélete

Belsőégésű motorok

Az elektron felfedezésének története
Radioaktivitás, az atomenergia alkalmazása
Röntgensugárzás
Speciális relativitáselmélet
Kvantummechanika
Az űrhajózás történetének legfontosabb eredményei
Félvezetők
Lézer

8. Kémia

1. Általános kémia

Atomok és a belőlük származtatható ionok
Molekulák és összetett ionok
Halmazok
A kémiai reakciók
A kémiai reakciók jelölése
Termokémia
Reakciókinetika
Kémiai egyensúly
Reakciótípusok
Protonátmenettel járó reakciók
Elektronátmenettel járó reakciók
A kémiai reakciók és az elektromos energia kölcsönhatása
Tudománytörténet

2. Szervetlen kémia

Az elemek és vegyületek szerkezete (az atom-, a molekula- és a halmaz-szerkezet kapcsolata)
Az elemek és vegyületek fizikai tulajdonságai és ezek anyagszerkezeti értelmezése
Az elemek és vegyületek kémiai sajátosságai
Az elemek és vegyületek előfordulása
Az elemek és vegyületek laboratóriumi és ipari előállításai
Az elemek és szervetlen vegyületek legfontosabb felhasználásai
Az elemek és vegyületek jelentősége
Tudománytörténet

3. Szerves kémia

A szerves vegyületek szerkezete és csoportosításuk

A szerves vegyületek fizikai tulajdonságai

A szerves vegyületek kémiai sajátosságai

A szerves vegyületek

előfordulása

A szerves vegyületek

jelentősége

A szerves vegyületek laboratóriumi és ipari

előállítására Tudománytörténet

4. Kémiai számítások

Általános követelmények

Az anyagmennyiség

Az Avogadro-törvény

Oldatok, elegyek (százalékos összetételek, koncentráció, oldhatóság stb.)

A képlettel és reakcióegyenlettel kapcsolatos számítások

Termokémia

Kémiai egyensúly, pH-számítás

Elektrokémia

9. Biológia

1. Bevezetés a biológiába

A biológia tudománya (rendszerintani kategóriák ismerete)

Fizikai-kémiai alapismeretek

10. Egyed alatti szerveződési szint

Szervetlen és szerves alkotóelemek:

Elemek, ionok

Szervetlen vegyületek

Lipidek

Szénhidrátok

Fehérjék

Nukleinsavak, nukleotidok

Anyagcsere folyamatai:

Felépítés és lebontás kapcsolata

Felépítő folyamatok

Lebontó folyamatok

Sejtalkotók

11. Egyed szerveződési szintje

Nem sejtes rendszerek:

Vírusok

Önálló sejtek:

Baktériumok

Egysejtű eukarióták

Többsejtűség

Gombák, növények, állatok elkülönülése

Sejtfonalak

Teleptest és alszövet

Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak

Viselkedés

12. Az emberi szervezet

Homeosztázis

Kültakaró

A mozgás

A táplálkozás

A légzés

Az anyagszállítás

A kiválasztás

A szabályozás

Az idegrendszer általános jellemzése

Az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai

Hormonrendszer, hormonális működés

Immunrendszer, immunitás

Szaporodás és egyedfejlődés

13. Egyed feletti szerveződési szintek

Populáció

Életközösségek (élethely típusok)

Bioszféra, globális folyamatok

Ökoszisztéma

14. Öröklődés, változékonyság, evolúció

Molekuláris genetika

Mendeli genetika

Populációgenetika és evolúciós folyamatok

Bioszféra evolúciója

10. Földünk és környezetünk

1. A térképi ismeretek

A földrajzi környezet ábrázolásának lehetőségei, módjai.

A különböző tartalmú és fajtájú térképeken közölt információk leolvasása, az egyszerű összefüggések feltárása és alkalmazása.

Helymeghatározás a térképen, távolságmérés és -számítás.

Az úrtérképezés gyakorlati jelentősége.

Földrajzi és környezeti elemek azonosítása úrfelvételeken.

2. Kozmikus környezetünk

A Naprendszer felépítése és annak földi következményei. A Nap.

A Föld mozgásai és azok következményei.

A helyi és a zónaidő számításával kapcsolatos gyakorlati feladatok megoldása.

Az űrkutatás eredményeinek gyakorlati vonatkozásai.

3. A geoszférák földrajza

A kőzetburok

Tájékozódás a földtörténeti időegységekben, főbb eseményekben.

Égitestünk gömbhéjas szerkezete.

A kőzetlemezek és mozgásuk következményei.

A Föld nagyszerkezeti egységei.

A belső és külső erők felszínformáló szerepe, a felszínformák.

A leggyakoribb ásványok és kőzetek felismerése, gazdasági hasznosíthatóságuk.

A levegőburok

A légkör szerkezete, anyagi felépítése.

A légkörben lejárló folyamatok és törvényszerűségeik, az éghajlati elemek közötti kölcsönhatások.

Az időjárási elemek szerepe a felszínformálódásban.

Az időjárás elemekkel kapcsolatos számítási feladatok megoldása.

Az időjárás-jelentések értelmezése, a változások okainak magyarázata.

A légkör szennyeződésének okai és a szennyezettség következményei.

A vízburok

A vízburok tagolódása és a víz körforgása.

Az óceánok és a tengerek földrajzi jellemzői, gazdasági jelentőségük.

A felszíni és felszín alatti víztípusok, hasznosíthatóságuk lehetőségei.

A vízgazdálkodás főbb tevékenységei.

A vízellátás és a vízszennyezés helyi, ill. az egész bolygóra kiható problémái, megoldási lehetőségek. A víz és a jég felszínformáló tevékenysége.

A talaj

A talaj természeti és gazdasági jelentősége, a talajpusztulás és következményei.

4. A földrajzi övezetesség

A szoláris és a valós éghajlati övezetek.

A földrajzi övezetek, övek, területek/vidék elhelyezkedése, hasonló és eltérő vonásai, a gazdálkodás jellemzői, a környezeti problémák.

A függőleges és a vízszintes övezetesség kapcsolata.

5. Népeség és településföldrajz

A Föld népességnövekedésének időbeli alakulása, okai, környezeti következményei.

A népesség szerkezete.

A népesség térbeli eloszlását meghatározó legfontosabb tényezők, a területi megoszlás különbségei.

Az urbanizáció és a népességmozgások vonásai és következményei.

Az egyes településtípusok jellemzői, kialakulásuk okai.

6. A világ változó társadalmi-gazdasági képe

A világgazdaság A világgazdaság ágazati felépítése.

A gazdasági fejlettség mérésére alkalmas legfontosabb mutatók.

A fejlettség területei különbségei.

A piacgazdaság működésének elve.

A jelentősebb nemzetközi gazdasági és pénzügyi tevékenységek és szervezetek.

A nemzetközi munkamegosztás és a világkereskedelem főbb irányai, résztvevői.

A globalizáció.

Az integráció legfontosabb lépései az Európai Unió példáján.

A gazdasági ágazatok A legfontosabb gazdasági ágazatok telepítő tényezői, azok változása.

A gazdasági szerkezetváltás folyamata.

A mezőgazdaság termelés jellemzői.

Az energiagazdaság és az ipar jelentősége, átalakulási tendenciái.

Az infrastruktúra szerepe és kapcsolata az életminőséggel.

7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok Földünk országainak csoportosítása társadalmi-gazdasági jellemzőik szerint.

A világgazdasági központok és a peremterületek, eltérő és változó szerepük a világgazdaságban.

A különböző egyedi szerepköröket betöltő országcsoportok és országok földrajzi jellemzői.

8. Magyarország földrajza

Magyarország földrajzi helyzete.

Hazánk természeti adottságai és erőforrásai, a medencejelleg érvényesülése.

Népességföldrajzi folyamatok és azok következményei. A népesség nemzetiségi összetételének változásai és következményei a Kárpát-medencében.

Magyarország gazdaságának jellemző vonásai. A gazdaság fő ágai, ágazatai, területi és szerkezeti átrendeződése, annak okai és társadalmi-gazdasági következményei.

Nemzetközi gazdasági kapcsolataink. Hazánk idegenforgalma.

A hazai tájak és régiók eltérő természetföldrajzi és társadalmi-gazdasági képének bemutatása.

Hazánk környezeti állapota, legfőbb természeti, kulturális és környezeti értékei, gazdasági eredményei.

A lakóhely és a régió természeti, társadalmi-gazdasági jellemzői.

9. Európa regionális földrajza

Európa természeti és társadalmi-gazdasági képe.

Az egyes kontinensrészek és a tipikus tájak földrajzi jellemzői.

Az európai országok szerepe a kontinens, illetve a világ gazdaságában. Társadalmi-gazdasági adottságaik közös és eltérő vonásai, jellemzői.

Az Európai Unió kialakulásának társadalmi-gazdasági alapjai, működésének jellemző földrajzi vonásai.

Egyes területeinek és országainak hasonlóságai és különbségei.

A környezeti problémák területi jellemzői, a megoldásukra tett törekvések Európában.

11. Az Európán kívüli földrészek földrajza

Az egyes kontinensek általános természetföldrajzi és társadalmi-gazdasági jellemzői, tipikus tájajuk.

Az eltérő társadalmi-gazdasági fejlettségű területek, a világgazdaságban kiemelkedő

jelentőségű országcsoportok és országok.

Példák a társadalom természeti környezetbe való beavatkozására az egyes földrészeken.

12. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

A legfőbb globális problémák és azok kialakulásának természeti, társadalmi-gazdasági okai.

Példák a globális környezeti gondok megoldási lehetőségeire.

11. Belügyi rendészeti ismeretek

1. A rendészet alapjai

Rendészet, rendészeti szervek

A rendészeti szervek általános jellemzése

2. A rendészeti szervek szakmai tevékenysége

A szakmai tevékenység területei, az egyes szervek működése és irányítása

Intézkedések és kényszerítő eszközök

A katasztrófák felosztása

Együtműködés, kapcsolatok és szolgálati

tevékenységek

4 A rendészeti szervek funkcionális tevékenysége

A személyzeti, munkaügyi és szociális tevékenység

Szolgálattal összefüggő jogok és

kötelességek

A személyi állomány szolgálatellátással összefüggő jogai és kötelességei

A környezet-, munka- és egészségvédelem

A szolgálati érintkezés

Rendfokozatok és állománycsoportok

Az alaki magatartás

4. Tereptan

A tereptan alapjai

A terepen történő

tájékozódás

5. A Jogellenes cselekményekkel szembeni fellépés

A jogellenes cselekmények

Bűncselekményi alapismeretek

Nyomozási alapismeretek

12. Rajz és vizuális kultúra

1. Alkotás

- Vizuális nyelv
 - Technikák
 - Ábrázolás, látványértelmezés
 - Formaértelmezés
 - Térértelmezés
 - Színértelmezés
 - Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás
 - Kompozíció
 - Érzelmek
 - Folyamat, mozgás, idő
 - Kép-és szöveg
 - Vizuális információ
 - Tárgyak és környezet
- ### **2. Befogadás**
- A megjelenítés sajátosságai
 - vizuális nyelv
 - Térábrázolási módok
 - Vizuális minőségek
 - Látványértelmezés
 - Kontraszt, harmónia
 - Kontextus
 - Technikák
 - Vizuális kommunikáció
 - Vizuális információ
 - Tömegkommunikáció
 - Fotó, mozgókép
 - Tárgy –és környezetkultúra

- Forma és funkció
- Tervező folyamat
- Népművészet
- Kifejezés és képzőművészet
- Művészeti ágak
- Műfajok
- Művészettörténeti korszakok, irányzatok
- Stílusjegyek
- Alkotás és alkotók
- Műelemző módszerek
- Mű és környezete

13. Kereskedelmi és marketing alapismeretek

1. Gazdálkodási ismeretek

Vállalkozási formák

A vállalkozás tárgyi feltételei

A vállalkozás személyi feltételei

A vállalkozások erőforrásai és vagyona

A vállalkozások nyereségérdekeltsége, az eredmény keletkezése

A vállalkozások tevékenységének elemzése, a mutatószámok alkalmazása, a likviditás figyelése

A vállalkozások finanszírozási formái

Az üzleti terv jelentősége, fejezetei

Az üzleti terv készítésének folyamata, az üzleti terv összeállítása

Az Európai Unió

2. Marketing

A marketing története, alapfogalmai, fejlődése

A piac, a piaci környezet elemzése

Fogyasztói vásárlói magatartás

A célpiaci marketing, piacszegmentálás. A célpiacok kiválasztása

A marketing információs rendszer

A piackutatás fajtái, módszerei

A piackutatás felhasználási területei

A termékpolitika, termékfejlesztés

Árpolitika, árstratégia

Az értékesítéspolitika, az értékesítési csatornák kiválasztása

A kommunikációs politika

A marketingkommunikáció eszközzrendszere

A reklám szerepe és fejlődése

A reklám vállalati funkciói

A reklám vállalati funkciói

A reklám tervezése, szervezése

A public relations

Az eladásösztönzés, a személyes eladás

Az image és az egyedi vállalati arculat

Az egyéb piacbefolyásolási eszközök

4.13A tanulók fizikai állapotának mérése

A 2011. évi CXCV. tv. a köznevelésről **80. §** (9) szerint az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a testnevelés tantárgy tanítása folyik. Az érintett tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskolai testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi.

A 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 81.§(5) (6) megfelelően hajtja végre az iskola a mérést. A pontos és egységes végrehajtást a rendelet 4. melléklete is segíti.

A tanulók fizikai állapotának tervszerű, tudatos, harmonikus fejlesztése és az egészséges életmódra nevelése hozzájárul, a tanuló személyiség-formálásával az egészségtudatos magatartás belső motivációjának kialakításához.

A NETFIT®a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rövidítése, küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében.

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A kapott eredmények alapján a tanulók az egészségzóna, „fejlesztés szükséges” és „fokozott fejlesztés szükséges” zóna valamelyikébe kerülnek. A kapott eredmények segítséget nyújtanak adekvát feladatok kiválasztásához és végeztetéséhez.

Kiegészítő mérések:

A kiegészítő méréseket az iskola védőnője végzi el tanév elején és tanév végén. Méri a tanulók testmagasságát, testtömegét, vérnyomását, pulzusát, a tricepszredő, a bicepszredő, a lapockaredő és a csípőredő vastagságát.

A mért adatokat az általa vezetett tanulói nyilvántartásban tünteti fel.

4.14 A középiskola egészségnevelési programja, a mindennapos testedzés

4.14.1 Helyzetelemzés

Iskolánk Hajdú-Bihar megye viszonylag elmaradott bihari kistérségében található.

Tanulóink közül sokan halmozottan hátrányos helyzetű családból származnak, ingerszegény környezetben nőtték fel, és ebből adódóan nem váltak életük szerves részévé az alapvető mentálhigiéniai szokások. Előzetes információk, osztályfőnöki felmérések során kiderült, hogy a tanulók szüleinek jelentős része krónikus dohányzó, néhány családban előfordul az alkoholizmus és a fizikai bántalmazás is. Tanulóink közül sokan nincsenek tisztában az egészséges táplálkozás előnyeivel, nem veszik komolyan az alkohol, a drog és a dohányzás káros hatásait. Egyre többen és egyre fiatalabban használják rendszeresen a káros élvezeti szereket. Napjaikat a rendszeres mozgás hiánya jellemzi, pedig a testi fejlődésük egyik alapfeltétele a rendszeres testmozgás

lenne.

A tanév eleji egészségügyi vizsgálatok azt tükrözik, hogy tanulóink között egyre több a rossz testtartású, túlsúlyos, gerinc problémákkal és mozgásszervi elváltozásokkal rendelkező tanuló.

Személyi higiénés ismereteik nagyon hiányosak, nagy részük otthoni környezete igénytelen (sok esetben primitív), és a szüleiktől sem kapnak elegendő információt erre vonatkozóan.

Nevelőtestületünk tapasztalata az, hogy a tanulók étkezési szokásai sok kívánni valót hagynak maguk után. A napi étkezések száma és aránya rossz. Gyakran tapasztaljuk, hogy reggeli nélkül jönnek iskolába, ezért már az első órák után figyelmetlenek, fáradtak. Téves eszményképek, ideálok és a média hatásgyakorlata következtében egyre több az egészségtelen fogyókúra eset.

Tanulóink nagy része nehéz anyagi helyzetű családokból érkezik, ezért esélyük sincs a még mindig viszonylag drága egészséges táplálékok beszerzésére. Túlzott mértékű édességek, üdítők, és rendkívül egészségtelen hideg élelmiszerek jellemzik étkezéseiket.

Miután az iskolai menza tömegétkeztetést végez, itt sem kapnak mindig koruknak megfelelő ebédet.

Tulajdonképpen egész életmódjuk átformálására lenne szükség. Ehhez első lépésként a kialakult téves szemlélet megváltoztatása szükséges, majd ezeknek gyakorlati megvalósítása következne. Ezért tartjuk fontosnak, hogy e program keretében a tanórai és tanórán kívüli felvilágosítás mellett a megelőzés is megvalósuljon.

4.14.2 Iskolai egészségnevelési program

Általános céljaink:

Megvalósítható tervet szeretnénk készíteni. Céljaink megvalósításánál figyelembe vesszük az iskola földrajzi sajátosságait, a tanulók szociális helyzetét, egészségügyi ismereteit. Mindenkori céljainkat a szűrővizsgálatokon tapasztaltak és a tanulókkal történt megbeszélések szabják meg.

Fontosnak tartjuk a fiatalok széles körű tájékoztatását a testi- és lelki egészséggel, életvitellel kapcsolatban, hogy a tudás birtokában, életmódjukban, viselkedésükben az egészség értéként tükröződjék.

Olyan egészségnevelési programot szeretnénk megvalósítani, amely az iskolai oktatás átfogó és integráns részeként áthatja diákjaink környezetét, és amelyből minden tanulónk alapvetően részesülhetne.

A sikeres program kifejlesztése érdekében próbáljuk megvalósítani az otthon, a közösség és az iskola közötti együttműködést. A program hatékonyságát a veszélyeztetett területeken illetékes szakemberek bevonásával növeljük.

Célunk, hogy tanulóink kellő ösztönzést és tudást szerezzenek egy személyes környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink megismerjék az aktív szabadidő eltöltésének lehetőségeit, a mindennapos testmozgás és a személyi higiéne fontosságát.

Törekszünk tanulóinkkal megértetni az egészséggel összefüggő kérdések jelentőségét, és ennek érdekében az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeket iskolánk pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe beépítjük.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- egészséges testtartás, a mozgás fontossága,
- az egészség, mint érték,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége,
- megelőzés szerepe.

Az oktatási intézményben töltött idő alatt szerzett ismeretek alapjai legyenek egyéni életük szervezésének. A rövidtávú céljaink keretterv jellegűek, a mindenkori megvalósítást az adott tanévben a korosztályoknál tapasztaltak szabják meg, és ezek adják a fő irányvonalat. Minden évben egy konkrét és egyben legsürgetőbb probléma köré gyűjtjük a feladatokat, és ennek megfelelően választjuk meg az eszközöket és a módszereket.

Az iskolai büfé kínálatát felülvizsgáltuk, a felülvizsgálat eredményeként szorgalmazzuk a korszerű élelmiszerek minél nagyobb választékának megjelenését.

A tantermek balesetveszélyes burkolatait lecseréltük, a világítás korszerűsítését kiemelt feladatként kezeljük.

Igényes, kulturált, egészséges iskolai mikro-és makro környezet kialakítására törekszünk. Miután intézményünk szakiskolai részének egyik képzési profilja mezőgazdasági jellegű, ezért

célunk ezen tanulók bevonásával az iskola előtti zöldövezet és a belső terek esztétikusabbá, virágosabbá tétele.

Szeretnénk elérni, hogy minél kevesebb tanuló dohányozzon, fontosnak tarjuk az egészségkárosító magatartásformák elkerülését.

Célunk egy olyan nevelési-oktatási intézmény kialakítása, ahol a tanulók igényesen megtervezett egészséges környezetben tanulhatnak. Személyiségük, életük formálódásában az itt érvényesülő hatások pozitívak legyenek. Egészségnevelésünk során az elsődleges prevenció érvényesüljön.

4.14.3 Az egészségnevelési program megvalósításának szinterei:

1. Tanórai

Az egészségnevelés minden tanítási órán fontos feladat, melyre a szaktanároknak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk (pl. a helyes testtartásra, az írásbeli munkánál a kellő szemmagasságra, a tanterem és a tábla megfelelő megvilágítására, termek szellőztetésére, tisztántartására, és a kellő higiénára, stb.).

Teendőjük ezzel kapcsolatosan elsősorban az osztályfőnököknek, a biológia és a testnevelő tanároknak van. Minden tanév elején azok a tanárok, akik gyakorlati-kísérleti órákat tartanak, munkavédelmi-és biztonságtechnikai oktatást tartanak, melyről a tanulóknak számot kell adniuk.

A szakiskolai tanulókra még inkább vonatkozik a hátrányos helyzet és esélyegyenlőtlenség, ebből adódóan kiemelt feladataink vannak az egészségmagatartás formálása terén, különösen érvényes ez a kilencedikesek esetében.

a. Az osztályfőnöki órák keretében megvalósuló egészségnevelési program

Az egészségre való nevelés legfontosabb feladata a felvilágosító munka, a megelőzés, valamint egészségünk védelme, megóvása. Az osztályfőnöki nevelőmunka alapja a pozitív példamutatás. A fiatalok, a társadalom számára a pedagógus viselkedési mintát jelent. Az osztályfőnöki megbeszélés nem olyan tanítási óra, amelyen az ismeretátadás és bővítés az elsődleges cél. De nem létezik felvilágosítás, eszmecsere tények, adatok, ismeretek nélkül. Ezért mindig meg kell győződnünk arról, hogy tanulóink milyen ismeretekkel rendelkeznek, és ennek megfelelően kell közölnünk a szükséges ismereteket. Ennek megvalósításához kellő szakmai felkészültséggel kell

rendelkezünk.

Az egészségnevelés, a felvilágosító munka nemcsak az orvos feladata. De célszerű és szükséges az osztályfőnöki megbeszélésekbe bevonunk az iskolaorvost, illetve más szakorvost is. Segítségükkel munkánk szakszerűbb, hitelesebb és eredményesebb lehet.

9. osztály

Egészség és egészségvédelem

Az egészség kincs, családjunk és társadalmunk jövőjének záloga.

Miért fontos az egészségvédelem? Mire terjed ki az egészségnevelés? Mit jelent a mentálhigiéné szó?

Mi a

prevenció? Kinek a feladata az egészségvédelem? Milyen magyar és nemzetközi szervezetek

foglalkoznak az

egészségvédelemmel? Mi tartozik a feladataik közé? Hogyan szolgálja az egészségvédelmet az

iskolaorvos

és házi orvos?

A serdülőkor testi, lelki, higiénés,
pszicho-szexuális változásai.

A serdülőkor testi-lelki változásai és összefüggései az egészségi
állapottal.

A fejlődés különböző aspektusait, a serdülőkor és a nemi érést. A szexualitás társadalmi megítélése,
érzelmi változások.

Egészséges életmód: egészséges táplálkozás

Az egészségi állapot jelenlegi és későbbi alakulása szempontjából kulcsfontosságú elem az életmód,
ezen belül is az egészséges táplálkozás.

Dohányzás

A dohányzás ártalmai. Mit tehetünk a dohányzás visszaszorítása érdekében? Hogyan szokjunk le a
dohányzásról? A dohányzás közvetlen káros hatásai. Melyek a maradandó károsodások? Egyéb
ártalmak (pl. mások egészségének rombolása, környezetszennyezés, tűz- és balesetveszély). Dohányzás
és terhesség. Mi a passzív dohányzás? Dohányzás-szenvedélybetegség? Javaslatok a dohányzás
visszaszorítására.

Alkohol

Mi az alkohol? Miért fogyasztanak az emberek alkoholtartalmú italokat? Miért nem szabad a

gyermeknek szeszes italt fogyasztani? Mit jelent a kultúrált alkoholfogyasztás? Az alkohol káros hatásai. Mi a delirium tremens? Milyen veszélyeket jelent önmagára, családjára és a társadalomra (a közlekedésre) a részeg ember? Az alkoholizmus elleni küzdelem.

Drog

Milyen kábítószeresek vannak? A narkotizálás veszélyei. Miért veszélyes a kábítószeres a társadalomra? Hogyan fonódik össze a drogélvezet és az erkölcsi züllés? Miért tartozik össze a drogfüggés és a deviáns életmód? Hogyan lehet a narkotizációt megelőzni? Alternatívák: testmozgás, kapcsolatok. Küzdelem a kábítószeres ellen.

10. osztály

Betegségek

Beszélgetés a betegségekről. (Tünetek, ki milyen betegségeken esett át, minek kell lennie a házi patikában?)

Mikor forduljunk orvoshoz? Betegségek csoportosítása. Betegnek tekinthető-e a testi fogyatékos vagy az,

akinek szervi rendellenessége van?)

Miért beteg a magyar népesség? (Népbetegségek, krónikus betegségek, statisztikai adatok. Mi az, amivel a

fiatalok egészségüket rombolják? Mik a betegségek okai?)

Az egészséges életmód

Testkultúránk (testfejlesztés, testápolás; a testi és lelki egészség megóvása) Mi a testi higiénia alapja?

Napirend. Pihenés, alvás. (A helyes napirend kialakítása és betartása, aktív pihenés, mi a következménye annak, ha nem pihenjük ki magunkat? Mi az alvás? Alvás ritmusa, intenzitása.

Mennyi ideig kell aludnunk?)

Pszicho-szexuális fejlődés, fogamzásgátlás

Dohányzás, alkohol

Drog

Fertőző betegségek: AIDS, hepatitis

A fertőzés fogalma, terjedése. Milyen élő kórokozókat ismerünk? Mi(k) terjeszti(k) a fertőzést? Mi a járvány?

Gyakoribb fertőző betegségek. Milyen betegségeket okoznak a vírusok / baktériumok / gombák? A fertőzés elleni védekezés. Hogyan előzhetjük meg a fertőzéseket / az ételmérgezéseket? Hogyan

gyógyíthatók a fertőző betegségek? Hogyan előzhetjük meg a fertőzéseket? Melyek a közismert fertőtlenítőszeresek? Nemi betegségek: Az AIDS.

Nemi kapcsolatok. Nemi betegségek. A nemi betegségek elleni védekezés. Mi az AIDS? Miért veszélyes? Hogyan terjed az AIDS? Hogyan fertőződhetünk meg? Mik a tünetek? Gyógyítható-e az AIDS? Mit tehet a társadalom az AIDS-betegek érdekében? Megelőzés-védekezés. Orvosi ellátás. Mi a hepatitis? Hogyan terjed? Hogyan előzhetjük meg?

11. osztály

Általános bevezető: az egészség, mint érték, a betegség fogalma,

Egészségmegőrző magatartás: egészséges testmozgás, pihenés

Egészséges életmód: A táplálkozás

Mit és mennyit együnk? Mikor és hogyan együnk? Melyek a legfontosabb tápanyagok? Mennyi szervezetünk napi tápanyagszükséglete? Rendszeresség és mértékletesség.

Kockázatok és veszélyek. A biztonság megőrzése

Mi minden lehet az egészségre veszélyes, kockázatos? Mi lehet egészségforrás (ami védi, vagy támogatja az egészséget)?

A megbetegedések pszichés tényezői (túl sok stressz, idegesség) Daganatos betegségek megelőzése

Urológiai- nőgyógyászati megbetegedések

Bőrgyógyászati megbetegedések

Fül-orr-gégészeti betegségek

12. osztály

Élethelyzetek és megoldások

Az egészséges életmód összetevőit most a növekedés és a felnőtté válás szemszögéből tekintjük át. A tanulók egyre több élethelyzetben hoznak olyan saját döntést, amely alapvetően befolyásolhatja jövőjüket,

egészségüket. Egyre önállóbban határoznak életmódjukról, kapcsolataikról, a környezethez való viszonyukról.

Pályaválasztás

Döntési technikák, döntéseket befolyásoló tényezők

Belső erőforrások feltárása, rögzítése, nehéz helyzetekben alkalmazásuk

Személyes hatékonyság növelése, egészséges önérvényesítés

Családtervezés, hogyan képelem el a családom

Családi élet és kapcsolatok

Érzelmek, feszültségek önmagunkban és másokban, ezek okai. Családi és személyes kapcsolatok ápolása, megóvása.

Egészséges életmódok és az életminőség

Egészséges életmódok társadalmi csoportonként az életpálya függvényében. Az életminőség összetevői: munka, család, jövedelem, szabadidő, szórakozás, stb. Táplálkozás, mozgás, személyes higiéné

Helyem a világban

Helyem a világban – helyem a jövőben. Adják, vagy kivívom a helyem a világban – megszerzem, vagy kialakítom azt. Mi az önmegvalósítás (egyéni célok, kívánságok elérése, beteljesülése)? Lehet-e elégedett, „boldog” az az ember, aki a társai ellenében kíván érvényesülni?

Összegzés

Az iskolánk fő feladata, hogy minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Ismereteket kell nyújtania a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére. Személyi, tárgyi környezetével segítenie kell azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a tanulók egészségi állapotát javíthatják.

Meg kell tanítanunk a tanulókat arra, hogy önálló felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani. Fejleszteni kell a tanulók elfogadó és segítőkész magatartását a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránt.

A tanulóinkat a függőséghez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzésére neveljük. A megelőzést a tiltásnál fontosabb és – reményeink szerint – hatékonyabb eszköznek tartjuk. Súlyos gyanú estén – alkoholos befolyásoltság, drogos állapot – a tanár haladéktalanul értesíti az igazgatót, szakiskolai tanuló esetén a gyakorlati oktatásvezetőt, és egyidejűleg megteszi a szükséges azonnali intézkedéseket (pl. orvos, rendőrség értesítése).

Foglalkozunk a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel. Nagy figyelmet fordítunk a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.

Törekszünk arra, hogy az iskolai környezet, mint élettér is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusaink életvitelének is jelentős szerepe van.

A fenti követelmények szinte kijelölik az osztályfőnöki órák egészségnevelési témáit, kijelölik a legfontosabb feladatokat. Az egészségnevelési témák azonban szerves részei az iskolai nevelési programnak, ezért célszerű azokkal összefüggésben beépíteni az adott évfolyam tantervébe. Ezeken az órákon nem az ismeretek bővítése az elsődleges cél, bár az is elképzelhető, hogy az itt hallott adatok és tények megelőzik a biológia vagy az egészségtan órák ismeretanyagát. Az átfedések elkerülése céljából, helyes, ha az osztályfőnöki tanmenet összeállítása előtt a tanár tájékozódik az adott évfolyam biológia, illetve egészségtan tananyagáról. Az egészségnevelő osztályfőnöki órákon legfontosabb feladat a felvilágosítás, a prevenció, ám megfelelő ismeretek, adatok, tények nélkül mindez lehetetlen. Ezért kell építeni a tanulók előismereteire, tájékozottságára is.

b. A biológia órák keretében megvalósuló egészségnevelési program

A biológia órák egyik fő feladata, hogy biztosítsa az egészséges életmóddal kapcsolatos helyes alternatívák kiválasztásához szükséges tájékozottságot, és segítse elő az emberek egymás közti, valamint az emberek és környezetük közötti együttélési szabályok megértését. Tegye nyilvánvalóvá, hogy Földünk globális problémáinak megoldásáért a biológiai ismeretek birtokában minden embernek tennie kell.

Feladataink e téren:

- Nyilvánvalóvá kell tenni tanulóink számára, hogy változó világunkban a biológiai ismeretek is állandóan bővülnek, ezek nyomon követése szükséges ahhoz, hogy a világ jelenségeit megértsék. Ezáltal lesznek képesek a természeti és társadalmi folyamatokat a harmonikus fejlődés irányában befolyásolni.
- Törekednünk kell arra, hogy a tanulók fizikai és pszichés egészségük megőrzését értéknek tekintsék.
- Annak az igénynek a kialakítása, hogy a tanuló biológiai környezetét minél több oldalról, és minél részletesebben megismerje, használjon ehhez ismeretterjesztő folyóiratokat, könyveket, határozókat és egyéb információhordozókat.
- Alakuljon ki az egészséges életmód, a tudatos táplálkozás igénye. A tanuló lássa be az egészségkárosító szokások egyéni és társadalmi hátrányait.

10. évfolyam:

A 10.évfolyamon a tananyag jellegéből adódóan csak futólagosan érintjük az egészségtannal

kapcsolatos ismereteket. Főképpen a vírusokkal, prokariótákkal, gombákkal és az egysejtű állatokkal kapcsolatos betegségeket, illetve azok megelőzését emeljük ki, illetve utalunk ezek egészségügyi jelentőségére is. Megbeszéljük a tanulókkal a helyes öltözködés, tisztálkodás fontosságát, a zuhanyzás előnyeit a betegségek megelőzésében. Az iskolában adódó közegészségügyi-és járványügyi feladatokat is részletezzük.

11. évfolyam:

Ezen az évfolyamon egészségügyi ismereteket is beépítettünk a tananyagba.

Az alábbi témákkal foglalkozunk részletesebben a tanórákon:

- a mindennapok egészségügyi ismeretei,
- elsősegélynyújtás, az orvosi ellátás igénybevétele,
- veszélyeztető tényezők, civilizációs ártalmak,
- szenvedélybetegségek,
- az utódvállalás, családtervezés, genetikai tanácsadás és terhesgondozás,
- környezet-egészségtan, környezet-higiéne,
- a lelki egészség.

Az ember szervezetének felépítésével és működésével kapcsolatos tananyagrészek nagyon jó lehetőséget nyújtanak a tanulók egészségügyi ismereteinek bővítésére.

Fő céljaink a következők:

- az egészséges életmód, a tudatos táplálkozás fontosságának megértetése,
- az egészségkárosító szokások egyéni és társadalmi hátrányainak beláttatása,
- a rendszeres testmozgás szükségességének felismertetése,
- az egészséges életmódot erősítő értékek felismertetése és az egészséget fenntartó magatartás szokásrendszerének tudatosítása,
- a betegség-megelőzés, a szűrővizsgálatok, a védőoltások egyéni és közösségi-társadalmi szükségességének beláttatása,
 - a testi- és mentális egészségre káros anyagoktól való tartózkodás elfogadtatása,
 - önálló anyaggyűjtés és előadások, vitafórumok tartása az egészséges életmód témakörében,
 - az emberi szexualitás biológiai és társadalmi-etikai megismertetése,
 - a felelősségteljes nemi magatartásra való törekvés kialakítása,
- a lakosság egészségügyi mutatóinak megismertetése, a veszélyeztető tényezők felismertetése és tájékozottság a megelőzés gyakorlatában,
 - áltudományos és kereskedelmi célú sajtóanyagok kritikai elemzése.

12. évfolyam:

Ezen az évfolyamon a genetika témakörén belül nyílik lehetőség az egészségkárosító anyagok tudatosítására, az egészséges életmód szerepének kiemelésére. A tanulók családtervezési ismereteit az öröklődő betegségek ismereteivel bővítjük, irányt mutatva a rendellenességek lehetséges kivédésére. A tananyag elsajátítása mellett az alábbiakat tartjuk szem előtt:

- Alakuljon ki az egészséges életmód, a tudatos táplálkozás igénye.
- Lássák be az egészségkárosító szokások egyéni és társadalmi hátrányait.
- Értsék meg, hogy a rendszeres testmozgás az ún. civilizált embernek is alapvető szükséglete.
- Lássák be, hogy a védőoltások az egyéni és a közösségi-társadalmi érdekeket is szolgálják.
- Legyenek képesek az egészséget erősítő értékek felismerésére és az egészséget elősegítő magatartás elsajátítására.

c. A testnevelési órák keretében megvalósuló egészségnevelési program

A testnevelési órákon kiemelt feladatként kezeljük a tanulók ellenálló képességének és edzettségének fejlesztését, illetve az ortopédiai elváltozások ellensúlyozását. Törekednek a tanulókkal megértetni és megismertetni a prevenció lényegét. Az előkészítés és alapozás során biomechanikailag helyes testtartást biztosító gyakorlatokat alkalmazzák hangsúlyozottabban.

A testnevelő tanárok törekszenek a tanulók keringési-és légző-rendszerének megfelelő terhelésére. A tananyag elsajátítása során nagy figyelmet fordítanak a gerinc-és ízületvédelem szabályainak betartására, különös tekintettel a fittség mérések testhelyezeteire és az izomerősítések különböző testhelyezeteire. Az órák összeállításakor figyelembe veszik az egészségügyi szűrővizsgálat során kiszűrt tanulók képességeit, és lehetőségekhez mérten differenciált feladatok adásával fejlesztik képességeiket emellett fontosnak tartják az örömszerzést, a sikerélményhez juttatást.

2. Tanórán kívüli

A tanulók egészségi állapotának felmérésére szolgáló tanórán kívüli tevékenység

Az iskolaegészségügyi ellátásáról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását (szűrés, ellátás) végző kijelölt fogorvosa, akik a jogszabályban foglalt feladatokat az önkormányzattal és az Országos Egészségbiztosító Pénztárral kötött szerződés értelmében látják el.

Az iskolaegészségügyi ellátás keretében nemcsak a kötelezően előírt célcsoportok szűrővizsgálatára kerül sor, hanem minden tanévben minden tanuló testi fejlettségének vizsgálatára és a rizikó

tényezők szűrésére is sor kerül.

Ezek a következők:

- testsúly, testmagasság mérése,
- obesitas mérése,
- bőrredő vastagság vizsgálata,
- vérnyomásmérés,
- rizikó csoportnál kiegészítő vizsgálatok (vércukor mérés),
- vizeletvizsgálat,
- látásélesség szűrés (különös tekintettel a technikai eszközök okozta ártalmakra),
- évenkénti fogászati szűrés.

A mérések eredményeit a tanulók iskolaegészségügyi törzslapján rögzítik. A kiértékelés után megbeszélést folytatnak az iskola vezetésével, osztályfőnökökkel és a testnevelőkkel. Az egyéni foglalkozás szükségességét így valósíthatjuk meg. A mozgásszervi problémákkal rendelkező tanulóknál (gerincferdülés, tartáshiba, lábdeformitások) speciális torna betanítására is figyelmet fordítunk. A túlsúlyos tanulóknál a diétás tanácsok mellett mozgásprogram összeállításában is segítséget adunk.

Tanórán kívüli ismeretterjesztés

A mindenkori tematika függ a célcsoportoktól, illetve attól, hogy a tanulóink milyen igényeket támasztanak felénk. Ezen előadások keretében minden évben az onkológiai szűrőprogramhoz kapcsolódva, rákmegelőző előadásokra, filmvetítésre is sor kerül. Az előadások témáját a felmérések eredményeihez, és az abból levont következtetésekhez igazítjuk. Mindig nagy hangsúlyt fektetünk a prevencióra. A Szülészeknőgyógyászok Országos Egyesülete által szervezett prevenció előadásorozatba és az ezzel összefüggő versenysorozatba is rendszeresen bekapcsolódik intézményünk. Előadóként a legközelebb eső kórház szakdolgozói állnak rendelkezésünkre. Ismeretterjesztésük igazodik a tanulóink életkori sajátosságaihoz, figyelembe véve a felgyorsult életritmusukat. Az előadásorozat témái között a legfontosabbak az alábbiak:

- személyi-és környezeti higiéné, közösségi egészségmagatartás,
- családtervezési ismeretek, gyermekvállalás felelőssége,
- nemi úton terjedő betegségek,
- korszerű fogamzásszabályozás,
- lelki egészségnevelés,
- élvezeti szerek és a szexuális indíttatás kapcsolata,

- nőgyógyászati daganatok.

Személyes elbeszélgetés, fogadóóra rendszere

A megszerzett ismeretek és az előadásokon felmerült egyéni problémák kezelésére alakítottuk ki a védőnői fogadóóra rendszert.

Egészségvédelemmel kapcsolatos versenyekre, pályázatokra való bekapcsolódás

Figyelemmel kísérjük a pályázatokra, versenyekre történő felhívásokat, és lehetőségeinkhez mérten bekapcsolódunk ezekbe. A felkészítésben nagy segítséget nyújtanak szaktanáraink és az iskolaegészségügyi ellátását végző szakemberek.

Sportrendezvények, mindennapos testedzés

A tanórán kívüli sporttevékenység szervesen kapcsolódik a gyermekek mindennapos testedzési programjához. A mindennapos mozgás fontos a tanulók egészséges testi, lelki fejlődéséhez. Azt szeretnénk elérni, hogy a mozgásigény a mindennapjaik részévé váljon, és erre áldozzanak szabadidejükből. A csoportos mozgás élménye segít leküzdeni nehézségeiket, tudatosítani, hogy a rendszeres testmozgás az egészségmegőrzését és a későbbi betegségek megelőzését is szolgálja. Ezen cél elérése érdekében az iskola sportprogramokat szervez tanulóinak. Az iskola felszereltségét, lehetőségeit és a tanulók igényeit összeegyeztetve az alábbi szabadidős tevékenységeket tudjuk megvalósítani:

Iskolán belüli sportprogram:

- osztályok közötti bajnokságok (kispályás labdarúgás, kosárlabda)
- alkalmasszerűen szerveződött mérkőzések (kézilabda, röplabda),
- délutáni, esti szervezett tevékenységek (utcai futás, kerékpározás, tollaslabda, asztalitenisz, kondicionáló termi erősítés egyéni program szerint, aerobik, fitt-ball, floorball),

Iskolán kívüli sportprogramok:

- más iskolák által szervezett versenyeken való részvétel: kispályás labdarúgás, kosárlabda, kézilabda, röplabda, tájfutás,
- bekapcsolódás a városi sportrendezvényekbe,
- országos szervezetek által kiírt versenyeken való részvétel: futóversenyek, rendészeti versenyek, kalandtúrák, vízi- és kerékpáros túrák, kondipark versenyek
- az iskola által szervezett kirándulásokon, túrákon (gyalog, kerékpáros, vízi) való részvétel.

A tanórán kívüli programok megvalósítására a délutáni, illetve az esti órákban van lehetőség a testnevelő tanárok és a kollégiumi nevelőtanárok irányításával. Az iskolán kívüli programok

sokszor hétvégén, vagy az iskolai szünetekben kerülnek megvalósításra.

E programok megvalósítása során bízunk abban, hogy minél több tanuló megtalálja a számára legkedvezőbb foglalkozást és a mindennapjai részévé válik a szervezett mozgás.

4.14.4 A célok megvalósításához alkalmazott módszereink:

A kerettantervekbe beépített egészségneveléssel kapcsolatos ismeretek áttekintése, csoportosítása, összehangolása

Felelős: munkaközösség-vezetők

A pedagógusok továbbképzéseken való részvételének biztosítása

Felelős: tagintézmény-vezető

A szülői munkaközösség tagjainak bevonása a megvalósítandó feladatokba

Felelős: tagintézmény-vezető helyettes

Szűrőprogram végrehajtása

Felelős: az iskola védőnője

Az iskola környezetének szebbé tétele

Felelős: gyakorlati oktatásvezető (ha nincs,akkor a mezőgazdasági szakoktatók)

Igényfelmérés a tanulók

részéről Felelős:

osztályfőnökök

Kapcsolatok kiépítése a külső segítőkkel

Felelős: gyermek-és ifjúságvédelmi felelős

4.14.5 A célok eléréséhez felhasználható eszközök:

- előadások (saját és külső előadók meghívása),
- filmvetítés-vitafórum,
- életmóddal kapcsolatos anyagok, szórólapok eljuttatása,
- vetélkedők szervezése,
- kapcsolódás interneten megjelenő pályázatokhoz,
- közös kertépítés, kertszépítés, virágültetés,
- tájékoztató fórumok szülőcsoportok számára,
- kirándulások, túrák szervezése,
- sportdélután, sportversenyek szervezése,

- egyéni edzésterv kidolgozása,
- tanórán kívüli futóprogramok szervezése, tartása,
- tartásjavító torna,
- tanár-diák mérkőzések lebonyolítása,
- a témáktól függő konkrét témakörök feldolgozása, interaktív gyakorlatok, esetelemzés,
- önismereti tréningek tartása.

4.15 Iskolánk drogstratégiája

Bevezetés:

Mára a drogok illegális használata komoly problémává vált. A kábítószeres veszélyt jelentenek az egészségre, a közösségekre és a társadalom egészére is, pusztítja az egyéni akaratot, a családok egységét, a közösségi kohéziót.

A drogok életeket és közösségeket pusztítanak el, aláássák a fenntartható emberi fejlődést és elősegítik a bűnözést. A drogok minden országban a társadalom minden részletét érintik; a kábítószerrel való visszaélés különösen a fiatalok szabadságát és fejlődését befolyásolja. A drogok súlyosan veszélyeztetik az emberiség egészségét és jól-létét, az államok függetlenségét és demáciáját, a nemzetek stabilitását, a társadalmak felépítését, valamint emberek és családok millióinak méltóságát és reményét.

A kábítószer fogyasztás és az azzal összefüggő problémák a rendszerváltozás óta jelentős társadalmi problémává váltak. A számok nem tükrözik a valóságot, híján vagyunk az alapos helyzetfelmérésnek, illetve a jelenség természetét bemutató vizsgálatoknak; nem rendelkezünk a probléma mennyiségi és minőségi mutatóinak teljességére vonatkozó érvényes adatokkal. A kábítószer-fogyasztás és terjesztés olyan tevékenységek, amelyek az egészségügyi, illetve a bűnözési statisztikában teljességükben soha nem jelennek meg, bármilyen kifinomult eljárást is alkalmazunk.

A klasszikus kábítószeres beáramlása Magyarországra, illetve a különböző fogyasztói rétegek kialakulása a '90-es évek elejétől tapasztalható. A hazai kábítószer- használat különböző jellegű és jelentősen növekszik viszont a kábítószerhelyzet és ennek kezelésére szerveződött intézményes ellátási infrastruktúra fejlettsége között jelentős eltérés található.

Általános célok:

- a társadalom váljon érzékenyebbé a droggkérdések hatékony kezelése iránt, a helyi közösségek pedig

növeljék problémamegoldó készségüket a kábítószer- probléma visszaszorításában (közösség, együttműködés),

- esélyt teremteni arra, hogy a fiatalok képessé válhassanak egy produktív életstílus kialakítására és a drogok visszautasítására (megelőzés),
- segíteni a drogokkal kapcsolatba kerülő és a drogproblémákkal küzdő egyéneket és családokat (szociális munka, gyógyítás, rehabilitáció),
 - csökkenteni a drogokhoz való hozzáférés lehetőségét (kínálatcsökkentés).

A cél szemléleti kerete:

A helyi közösségek kiemelkedő szerepet játszanak a drogproblémák kezelésében, hiszen a kábítószerfogyasztás jelensége alapvetően az egyének, a családok és a helyi közösségek problémája. Itt válik először felismerhetővé. Helyben történő meghatározása döntő a későbbi kezelésben, hiszen a helyi közösség érzékenységétől, elkötelezettségétől és felkészültségétől nagymértékben függ a beavatkozás sikere.

Növelni kell az egészségfejlesztő és prevenció programok által elért fiatalok számát. Ehhez az iskolai prevenció programok támogatására van szükség, valamint olyan információ kiadványokat kell megjelentetni és olyan média-eseményeket támogatni, melyek a meghatározott célcsoportokhoz eljutnak. A megelőzésnek mindenhol érvényesülnie kell, ahol a fiatalok avagy az őket segítők megjelennek, illetve a hozzátartozók, a segítők, a közösségszervezők, sőt a döntéshozók és a politikai szint tevékenységét és cselekvéseit is meg kell határoznia a prevenció szemléletének.

Az iskolai drogprevenció elsődleges prevenció. A korszerű szemlélet a drogprevenciót az egészségfejlesztés komplex kérdéskörében helyezi el. A cél az, hogy a fiatalok egészségesen éljenek és ne drogozzanak. Az illegitim drogok fogyasztásának megelőzése egyrészt tehát nem különíthető el a legális drogok (alkohol, nikotin) fogyasztásának prevenciójától, másrészt nem különíthető el az egészség általános fejlesztésétől.

Kockázati csoportok, veszélyeztető állapotok:

Az egészségfejlesztő, prevenció programok tervezésénél számolni kell a droghasználat szempontjából fokozottan veszélyeztetett ifjúsági csoportokkal. Szükség van körünkben a veszélyeztetettség mértékének valós feltárására, speciális prevenció programok kidolgozására. Ezek a csoportok a következők:

- halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek,
- alkoholista szülők gyermekei,

- iskolából távolmaradó, csavargó gyerekek,
- lelkileg veszélyeztetett serdülők,

A prevenció célja és cselekvési terve:

- a droghasználat terjedésének megállítása,
- csökkenteni a drogokat kipróbálók számát,
- a fiatalok számára ne legyen kulturálisan elfogadott a droghasználat,
- az egészséges, drogmentes életstílust váljon vonzóvá,
- a családok érzékenyebbé tétele a drogproblémák felismerésében,
- drogmentes szórakozási lehetőségek, szórakozóhelyek számának növelése,
- drogmentes programok létrehozásának támogatása.

Prevenációs módszerek:

Közvetlen módszer:

- Egészséges Nap, Drogellenes Nap szervezése, ami a drogról való kommunikációt segíti elő,
- szakirodalom összegyűjtése, rendszerezése, elérhetővé tétele,
- videofilmek vetítése vitafórummal,
- csoportos beszélgetések szemléltető eszközökkel,
- előadás szakemberek segítségével,
- szerepjátékok alkalmazása,
- adatgyűjtés, kutatás,
- tesztek alapján ismeretfelmérés.
-

Közvetett módszer:

- Szabadidő és sport programok szervezése.

Az egészségfejlesztés célja a droghasználattal kapcsolatban az ahhoz vezető kockázati tényezők szerepének csökkentése és a drogfogyasztás előfordulását mérséklő védő tényezők felerősítése, a droghasználat előfordulási arányának csökkentése.

A legfőbb feladatunk, hogy tudatosítsuk gyermekeinkben: emberi méltóságunktól elválaszthatatlan a józan gondolkodás, a bölcs belátás, az erkölcsi ítélőképesség és a felelősségtudat.

4.16 Az intézmény környezeti nevelési programja

4.16.1 A környezeti nevelés alapelvei iskolánkban:

A környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése. Távolabbról nézve a környezeti nevelés a természet – és benne az emberi társadalom – harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza. Célja a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai erkölcsi megalapozása.

A környezeti nevelés tartalma – világszerte, így Magyarországon is – kiszélesedett. a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul. Gondot kell arra fordítanunk, hogy diákjaink a jövőben, mindennapi életvitelükben képesek legyenek a bonyolultabb természeti, társadalmi, gazdasági és politikai konfliktusokat kezelni, megoldani. Meg kell alapoznunk tanítványaink környezeti erkölcsét, társadalmi-tervezési felelősségét, formálnunk kell alakuló érték tudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződik a környezettudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és társas-társadalmi természetének sajátosságaira építve történhet az értékrend, az erkölcs és az életviteli szokások formálása.

A környezeti nevelés legfontosabb értéktartalmai a fenntartható fejlődéssel, a jövő nemzedékek életminőséghez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak, ezért hangsúlyosan erkölcsi-etikai irányultságúak, attitűdöket és szokásokat formálóak.

A környezeti nevelés minden pedagógus és tantárgy feladata, ugyanakkor az egyes különálló tantárgyakba foglalt környezeti vonatkozású ismereteket, fejlesztési elemeket egészszé kell építeni. A kerettantervek részletesen tartalmazzák a tantárgyak e témakörhöz illeszkedő tananyagait.

A tantárgyak tartalmához illeszkedő, ám a hagyományos tanítási órákon kívüli iskolai nevelési helyzetekben a környezeti nevelésnek számos lehetősége van iskolánkban.

Az iskolai tehetséggondozás terén is helyet találhatunk a környezeti nevelésnek. A környezet iránt legfogékonyabb tanulók számára megrendezett versenyekre és vetélkedőkre való egyéni és csoportos felkészülés alkalmas erre. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy a szokásos tanítási helyzetektől eltérő tanulás olyan képességek fejlesztésének is kedvez, amelyek nem

kerülnek előtérbe a hagyományos tanórákon.(Környezeti nevelés színterei iskolánkban.)

Különös feladatot jelent az etnikai kisebbségek környezeti nevelése. Sajátos társadalmi helyzetükben, nemzeti identitásuk megőrzésével, kulturális és nyelvi örökségük ápolásával egyidejűleg a közös környezettel való törődésére is nevelnünk kell őket.

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata színvonalát és hatékonyságát a helyi értékelési és önértékelési kultúra biztosíthatja. A környezeti nevelés is igényli azt a minőségfejlesztési gyakorlatot, amely az iskola pedagógiai eredményességét képes hosszabb távon biztosítani.

Fontos, hogy az iskolai élet mindennapjaiban, a tanítási órákon kívül is érvényesüljön intézményünk egészének ökológiai kultúrája (pl. hulladék újrahasznosítás, energiatakarékosság, biokertészet, stb.) és társas harmóniájának rendje (pl. demokratikus fórumok, együttműködés helyi közösségekkel, stb.).

Az iskola legfontosabb célcsoportjai környezeti nevelés terén a tanulók és a családok, a szülők, a helyi közösség tagjai. A családokat rendszeresen tájékoztatni szükséges az iskola környezeti nevelési ethosáról, célkitűzéseiről és a szülőket mind jobban be kell vonni a helyi környezeti akciókba.

4.16.2 A környezeti nevelés színterei iskolánkban:

Iskolánkban három szinten folyik a környezeti nevelés:

- szaktárgyi órákon (természettudományos, humán, osztályfőnöki, művészeti),
- a szakképzés szakmai tanóráin és gyakorlatain,
- és tanórákon kívül (szakkör, kirándulás, tanulmányi versenyekre való felkészülés és részvétel, programokba való bekapcsolódás, részvétel.)

4.16.3 A környezeti nevelés programjai:

- UNESCO Világörökségünk verseny,
- E-MISSIO környezetvédelmi verseny,
- NATIONAL GEOGRAPHIC verseny,
- Víz Napja,
- Föld Napja,
- Év Fája.

A környezetvédelmi tevékenység általában csapatmunka, közösségformáló, természettudományos szemléletet alakító, felelős, előrelátó magatartást alakít ki, és nagyon sok új ismeretet is ad.

4.16.4 Iskolán kívüli környezeti nevelés:

- A tanórán kívüli foglalkozás egy formája, amikor kilépünk az iskola falai közül. A helyi problémák jobban motiválják a gyerekeket. (pl. a lakóhelyek felmérése, vizsgálata, jelentések készítése.)
 - Az új lehetőségek megismertetése a diákokkal, a szülőkkel, a lakossággal.
 - Fórumok, előadások, kiállítások szervezése.
- A környezeti nevelés iskolán kívüli színterei lehetnek : közművelődési intézmények, múzeumok, növény- és állatkertek, vadasparkok, nemzeti parkok, környezetvédelmi oktatóközpontok, a természet- és környezetvédő mozgalom civil szervezetei, csoportjai stb. A velük való együttműködés igen fontos az iskolai környezeti nevelés társadalmasítása szempontjából.

4.16.5 A környezeti nevelés célkitűzései iskolánkban:

Rendszerszemléltre nevelés

A tanulókat képessé kell tenni arra, hogy a tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni az élet valós ügyeivel, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit, és önmaguk keressék az arra adható válaszokat. Ennek során el kell jutni odáig, hogy a tanulók képesek legyenek megérteni a fejlődés és környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét.

Az alternatív, problémamegoldó gondolkodás elsajátítása

Nem elegendő az egyes problémák, de még a problémák összefüggéseinek felfedeztetése sem, ha nem alakul ki az a képesség, hogy a problémákra válaszokat keressenek a tanulók. Fontos, hogy az egyes kérdések megválaszolására több alternatíva felállítását igényeljék, és az alternatívák értékelése, ellenőrzése után képesek legyenek helyes, megfelelő válasz kiválasztására.

A globális összefüggések megértése

A létező környezeti problémák mögött gazdasági, társadalmi problémák állnak, amely globális problémákká szövődnek össze. Nagyon fontos, hogy ne csak egyenként lássák ezek a gondokat a tanulók, hanem azok gazdasági, társadalmi okait is megértsék. Legyenek képesek ezeket az okokat azonosítani saját környezetükben, életükben, és tanuljanak meg ezeket szem előtt tartva cselekedni.

A létminőség választásához szükséges értékek megmutatása

Környezetünk minősége, gazdagsága létminőségünknek egyik alapvető meghatározója mégsem tükröződik vissza gondolkodásunkban automatikusan. Még ennél is nehezebb megértetni a

létminőséghez szükséges nem anyagi jellegű dolgok szerepét az életünkben.

A létminőséghez tartozó viselkedési formák és kialakításuk

Nem elegendő a szemléleti alapok megteremtése, arra is szükség van, hogy közösen fedezzük fel, hogy mit is tehetünk egyéni életünkben.

A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése

Az ember a természet része, csak akkor van esélye a boldogulásra, ha együttműködik környezetével, és nem uralkodni akar felette, ami a természet törvényeinek megértését, az élet minden formájának elismerését feltételezi. Fel kell fedeztetni, hogy biológiai sokféleség nélkül nincs emberi létezés sem.

A szerves (organikus) kultúra fontosságának megismertetése a fenntartható fejlődésben

Alapvető annak a belátása, hogy az ember történelme során nemcsak szembefordult környezetével, hanem számos esetben tudott azzal harmóniában is élni. E harmonikus együttélés eredményeként alakult ki a szerves (organikus) kultúra.

4.16.6 A környezeti nevelés lehetőségei az oktatás során

A középiskolai oktatásban a környezeti nevelés egyik lehetősége, hogy az adott tananyag tanítása során a tanár minden alkalommal megbeszélje a tanulókkal a környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos kérdéseket is. Az összes tantárgyra kiterjedő, összehangolt tanórai környezeti nevelést kell kialakítani.

Az a tény, hogy a tanulók különböző tantárgyak óráin és több tanár közvetítésével találkoznak a környezet- és egészségvédelem kérdéseivel, bemutatja számukra, hogy az élet minden területén fontos problémáról van szó. A szennyezések és következményeik megismertetése mellett a megelőzésről, az egyén és a közösség felelősségéről, a társadalmi és gazdasági vonatkozásokról is megfelelő hangsúllyal legyen szó az órákon.

A következtetések és feladatok megfogalmazásakor mindig elérhető célt és megoldható problémát kell a gyerekek számára felkínálni. Csak ez a szemléletmód erősítheti a diákokban azt az elhatározást, hogy érdemes megpróbálni tenni valamit a tisztább és kulturáltabb környezet érdekében.

4.17 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az integrációs felkészítés kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, s nem korlátozhatók valamely

tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a gyermek, tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. A nevelés, az oktatás igazodik a gyermekhez.

Az IPR működtetésének jellemzői

- a be- és elfogadó szemlélet,
- a gyermek- és tanulóbarát környezet,
- az integrációt támogató új tanulásszervezési eljárások, módszerek alkalmazása a nevelés, tanulás-tanítás folyamatában,
- a széleskörű tevékenységformák biztosítása,
- az egyéni bánásmód, az optimális fejlesztés,
- a kapcsolatfejlesztés, a párbeszéd jellemzi intézményünket.

Az IPR működésének megnyilvánulási formái intézményi szinten

- a hatékony integrált neveléshez szükséges pedagógiai módszerek, iskolai tanulásszervezési eljárások alkalmazása a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon (Pl. differenciált tanulásszervezés, tevékenységközpontú ismeretközvetítés, kooperatív tanulás, projektoktatás, drámapedagógia, stb.);
- az info -kommunikációs eszközök intenzívebb tantermi használata (a tanulók a napi tanulási gyakorlatban használják a számítógépet, tudnak ismereteket szerezni, elmélyítik az internetről, az SDT-ből, fokozatosan felhasználói szinten kezelik a számítógépet);
- a gyermek- és tanulóbarát intézményi környezet megléte (hagyományos helyett csoportmunkára alkalmas csoportszobai, osztálytermi be- és elrendezés);
- a széleskörű tanórán kívüli foglalkozások és szabadidős programok biztosítása
- a pedagógus ismeretközvetítő szerepe helyett facilitátor szerep kerül előtérbe;
- a társadalmi és szakmai környezettel való együttműködés erősítésében

Az IPR működésének megnyilvánulási formái az egyén szintjén:

A differenciált tanórai tanulásszervezés, valamint a fejlesztő, felzárkóztató,

tehetséggondozó és az érdeklődési körnek megfelelő szakköri tanórán kívüli foglalkozások biztosítása, melynek eredményeként a lemorzsolódási, továbbtanulási, kompetenciamérési eredmények az érintett tanulók körében folyamatosan javuló mutatókat érnek el.

Az érintettek bekapcsolódnak az iskolán kívüli, továbbtanulást segítő programokba (pl.: Útravaló Ösztöndíjprogram).

Fokozott figyelem irányítása az érintett tanulókra, pozitív befogadó intézményi attitűddel, folyamatos pozitív mintaadással.

Az inkluzív intézményi pedagógiai attitűd, a befogadó szemlélet erősítése a pedagógusokban, a tanulóknak és a szülőknél az eltérő szociális háttérű, a sajátos nevelési igényű és a roma gyermekek, tanulók iránt.

A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei

Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek

Az önálló tanulást segítő fejlesztés

- a tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok az önálló tanulási képességet kialakító programok
- a tanulók önálló - életkoruk megfelelő - kreatív tevékenységére épülő foglalkozások
- tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

- tantárgyi képességfejlesztő programok
- kommunikációs képességeket fejlesztő programok
- komplex művészeti programok

Szociális kompetenciák fejlesztése

- közösségfejlesztő, közösségépítő programok
- mentálhigiénés programok
- előítéletek kezelését szolgáló programok

A szociális és életvitel kompetenciák körébe olyan attitűdök, készségek és képességek tartoznak, amelyek egyaránt alapját képezik az egyén belső, személyes harmóniájának és társadalmi beilleszkedésének. E terület lényeges elemei az önbizalom, az öntudatos és a környezetért is felelős magatartás, a világgal szembeni pozitív beállítódás, a tolerancia és az őszinte kommunikáció. A társas viselkedés terén az empátia, a kommunikációs és kooperációs készség, a vitázó és érvelő képesség, a

konfliktustűrő, kezelő, megoldó képesség. Éppen ezért az integráció társadalmi jelentősége szempontjából alapvető jelentőségű képességterületről van szó, ami nem csak a hátrányos helyzetű gyerekeknek fontos; a nem hátrányos helyzetű tanulók éppen a heterogén osztályok révén sajátíthatják el például az interkulturalitás, a tolerancia, az előítélet mentesség elengedhetetlen kompetenciáit.

Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

- patrónusi, mentori vagy tutori rendszer
- együttműködés civil (pl. tanodai) programmal
- művészeti körök

Az integrációt elősegítő módszertani elemek

- egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés
- kooperatív tanulásszervezés
- projekt módszer
- drámapedagógia

A korszerű tanulásszervezési formák alkalmazása a tanórákon jelentősen növeli a sikeres integráció esélyét, hiszen ez adja a tanítási folyamatnak azt a keretét, melyben lehetőség van az eltérő fejlettségű, motiváltságú tanulók minél sikeresebb fejlesztésére. A korszerű tanulásszervezési formák alkalmazása során lehetőség van - a frontális módszerrel szemben – a tanórán minden tanuló megszólítására, aktivizálására, az egyéni haladás biztosítására.

A tanári együttműködés formái

- értékelő esetmegbeszélések
- problémamegoldó fórumok
- hospitálásra épülő együttműködés

A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

- a szöveges értékelés
- egyéni fejlődési napló

Multikulturális tartalmak

- multikulturális tartalmak megjelenítése a különböző tantárgyakban

Célunk a tanulók hozzásegítése az eredményes tanuláshoz, emellett a tehetségesebbek kiemelése és aktívabb segítése.

5. A Kollégium pedagógiai programja

5.1 Helyzetelemzés

5.1.1 A kollégium belső adottságai

Az 1997-ben átadott új kollégiumi épület 2724 m² alapterületű, az iskola épületével egybeépült. Minden olyan helyiséggel rendelkezik, ami a kollégiumi élethez nélkülözhetetlen. 80 diák elhelyezésére van lehetőség.

A földszinten helyezkednek el a szaktantermek, számítógépes terem, porta, irodák, mosó-szárító helyiség, hő központ, kondicionáló terem, személyi öltöző.

Az első emelet a lányszint, a második a fiúszint. A két emelet elrendezése megegyezik, külön-külön lezárhatóak. Emeletenként a következő helyiségek találhatóak: tanulószoba, 10 tanulói hálószoba, társalgó (TV, kisasztal, fotelok), tanári szoba, betegszoba, vendégszoba, raktárhelyiség, teakonyha (elektromos tűzhelyek, edények, evőeszközök), ruhaszárító helyiség, szemétdobó, vizesblokk (WC, zuhanyzó), takarítóeszköz raktár.

Az első emeleten található két informatikai terem és egy diák önkormányzati terem.

Rendelkezünk minden szinten 2-2 db TV-készülékkel, belső telefonokkal.

A sporttevékenységekhez rendelkezünk a különböző labdajátékok eszközeivel, illetve lehetőség van az épületen belüli tornaterem, kondicionáló terem használatára, valamint az aszfaltos kézilabdapálya használatára, ami közvetlenül az épület mögött található.

Az étkezés az iskolai ebédlőben történik, ugyanis a két épület egybeépítése lehetővé teszi, az oda való átjárást épületen belül.

5.1.2 A kollégium alapszolgáltatásai

Az alapfeladatok közé tartozik természetesen a tanulás feltételeinek és a szabadidő hasznos eltöltésének, valamint a szállás biztosítása a diákok részére. Ezen túlmenően alapfeladat kiegészíteni az iskolai nevelést, segíteni a tanulók személyiségformálását, tanulását, önmegvalósítását.

A 9-10. évfolyamon kiemelt szerepet kapnak a tanulási stratégiák, közösségi szervezések, mentálhigiénés problémák megoldása.

A 11-12-13. évfolyamon a differenciált személyiségformálás a fontos, a kimeneti cél érdekében. Jelentős szerepet tulajdonítunk a személyiségfejlesztő tréningeknek, önismeretnek, felzárkóztatásnak, amiket nem csak csoportfoglalkozásokon valósítunk meg. Nagy szerepet kap a pályaválasztás, az álláskeresési technikák elsajátítása

A kollégiumban jól szervezett diákönkormányzat működik, melynek munkájára érdemben lehet számítani, segítségünkre vannak a célok megvalósításában.

Fontos, hogy nagy hangsúlyt fektessünk a szabadidős tevékenységekre, önképzési lehetőségekre.

Mivel a kollégiumban csak egy iskolából vannak tanulók, könnyű a „nyomon követésük”, hiszen naprakész kapcsolat van az osztályfőnökökkel.

A tanulókkal való foglalkozások terén nagymértékben differenciálnunk kell, tanulmányi és egyéb téren is, ugyanis a gimnáziumi tanulók mellett szakgimnáziumi és szakközépiskola tanulók is vannak.

A korábbi években a kollégiumba túljelentkezés volt, jelenleg azonban csökkenő tendenciát mutat a diákok száma, így minden jelentkező tanulót el tudunk helyezni.

5.1.3 Vállalt feladatok

Rendezvényeknek, kiállításoknak adunk helyet, kézműves szakkört, sportjellegű szakköröket működtetünk.

Részt veszünk a városi közművelődési programokon. A rendelkezésre álló kereten belül, szükség esetén biztosítunk az itt tanító tanárok részére szolgálati férőhelyet.

5.1.4 Kapcsolataink

Az iskolával fenntartott kapcsolatot nagyban meghatározza a közös irányítás és költségvetés. Jónak mondható, hogy gyakorlatilag működik a napi informális csatorna a két intézményegység között. Köszönhető ez a közös épületszerkezetnek, illetve annak, hogy a nevelőtanárok óraadóként tanítanak az iskolában is. Ez segíti a nevelőmunkát, és nagyobb rálátást biztosít az intézményben zajló folyamatokra.

A szülőkkel való kapcsolat – a kérdőívekből értékelve – jónak mondható. Szülői értekezleten sajnos csak néhány szülő jelent meg az elmúlt években, ezért az iskolai szülői értekezletekkel egybekötött fogadóórán tájékoztatjuk a szülőket. Ezen kívül telefonon, és – a kollégium belső életét érintő kérdésekben – kérdőíveken is megkérdezzük a szülőket. Igyekszünk bevonni őket rendezvényeink megszervezésébe is.

A fenntartóval kapcsolatot az intézmény vezetője tart.

Évekkel ezelőtt a Nyírbátori Bethlen Gábor Szakképző Iskola Kollégiumával szoros kapcsolatot sikerült kialakítanunk, ami többnyire különböző tematikus estek, rendezvények, sportnapok közös megszervezésében és eltöltésében nyilvánult meg.

A 2000/2001. tanévben újabb partnerkapcsolatokra tettünk szert a Korondi Iskolaközponttal, a Debreceni Középiskolai Sportkollégiummal és a hajdúszoboszlói Szép Ernő Középiskolai Kollégiummal, amelyek önfejlesztő tevékenységünk révén váltak partnerintézményekké.

A 2014/2015. tanévben a berettyóújfalui kollégiummal alakítottunk ki partneri kapcsolatot „Az esélyt a bihari gyerekeknek” programon belül.

Az utóbbi pár évben sajnálatos módon az egyre emelkedő utazási költségek behatárolják a jellegű tevékenységünket, pedig a kollégiumszintű találkozók lehetőséget nyújthatnának továbbra is a diákok számára a kiteljesedésre, új kapcsolatok kötésére, s összehasonlítási alapul is szolgálhatnak, amelynek konkrét ösztönző szerepe van a tanulóink mindennapi életében, személyiségének fejlődésében.

Városi szinten aktív kapcsolatunk van a művelődési házzal és a könyvtárral, ami közös rendezvények szervezésében és látogatásában nyilvánul meg.

5.2 A kollégium nevelési alapelvei, célkitűzései

A kollégiumi nevelés céljait a kollégiumi nevelőtestület a Kollégiumi nevelési országos alapprogram alapján határozza meg.

E szerint:

- *erősségnek* tekintjük: a következetességet a munkánk során, a kellő szakértelmet, egymás közötti kommunikációt, a problémák felszínre kerülnek, a pedagógusok kötelességtudatát, a diákok tanulásban való segítségét, a szervezettséget, a diákok jól érzik magukat a kollégiumban,
- *lehetőségként* kínálkozik az eszközrendszer fejlesztése, aktívabb PR tevékenység, a klientúra megtartása, pályázati lehetőségek kihasználása, a jelenlegi nevelési filozófia megőrzése, továbbgondolása, a „színvonalas” kollégium fenntartása, új nevelési célok kitűzése hogy meg tudjunk felelni a változó elvárásoknak.
- *gyengeségeinkhez* soroljuk az információ időnként nehézkes áramlását az iskola és a kollégium között, a szülők érdektelenségét, nem egységes az iskola és a kollégium jutalmazási rendszere, a korrepetálások kis hatékonyságúak, a tanulási problémák megoldását,

- *veszélyként* azonosítjuk a lemorzsolódás növekedését, az oktatáspolitikai folyamatos változásait, kiszámíthatatlanságát, az emberek romló szociális helyzetét, a romló tanulói teljesítményt, szűkülő erőforrásokat, a kollégiumi nevelőmunka társadalom általi el nem ismerését, a tanulói létszám csökkenését, a térségi helyzet formálódását.

5.2.1 Céljaink a fentiek tekintetében:

- A kistélepüléseken élő és a távolabbi lakóhelyekről bejáró, valamint a tanulmányaikat helyben folytatni nem tudó, a többszörösen hátrányos helyzetben lévő tanulók segítése, a tudáshoz jutás feltételeinek megteremtése.
- Elősegíteni a diákok harmonikus, egészséges fejlődését, személyiségük kibontakoztatását, önállóságuk kialakulását. Felkészíteni tanulóinkat a sikeres életpályára.
- Olyan kollégiumot szeretnénk, ahová szívesen jönnek a diákok és ahol folyamatosan biztosított az esztétikus, kulturált környezet, ami a nyugodt tanuláshoz elengedhetetlen.
- Minden tanuló teljesítse az iskolai követelményeket, ne legyen tanév végén elégtelen osztályzat, az elkövetkező 3 évben legalább felére szeretnénk csökkenteni a jelenlegi bukottak számát.
- Olyan PR tevékenységet folytatni, amelynek eredményeképpen a tanulói létszám hosszú távon stabil.
 - Folyamatosan megújuló eszközrendszerrel, a szülő és tanuló elvárásainak kielégítése.
 - A kollégiumban dolgozók munkájához minden feltétel biztosítva legyen.
- Az iskolával való együttműködés szorosabbra fonása, amely a naprakész és teljes körű információcserén alapszik, beleértve az iskolai mérések (pl. kompetenciamérés) eredményeit is, amelyek ismerete hasznos lehet a kollégiumi tanulók segítésében.

5.2.2 Alapelvek

- A kollégiumi nevelés célja a tanulók szocializációjának kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése.
- A tanulás feltételeinek biztosítása, helyes tanulási módszerek kialakítása, a tanulással kapcsolatos attitűd javítása, felzárkóztatás, egyéni lehetőségek felszínre hozása, segítség a továbbtanuláshoz, bukások csökkentése.
- A kollégium segít a hátrányok leküzdésében, esélyeket teremt, biztosítja az integrációt, a további iskolai tanulmányok sikeres folytatását.

- A kollégium elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a közösségi együttélést.
- Otthonos, családias légkör kialakítása, a diákok önállóságának, öntevékenységének fejlesztése, a közösséghez való tartozás érzésének kialakítása, hagyományok megőrzése.
- Ökológiai szemléletmód kialakítása, a tanulók lakókörzetében lévő természeti értékek felkutatása, védelme, a kollégium környezetbarát működtetése.
- Tanulóink ismerjék meg a környékbeli emberek életmódját, kulturális értékeit, Biharkeresztes és szűkebb környéke múltját, nevezetességeit, lakóhelyük értékeit, nemzetünk jeles eseményeit, ünnepeit.
- Egészséges életmódra nevelő sporttevékenységek szervezése, felvilágosítás a szenvedélybetegségek egészségkárosító hatásairól, higiéniai szabályok megismertetése és betartatása, biológiai ritmushoz igazodó napirend kialakítása.
- A szabadidő tartalmas eltöltésének terén sportfoglalkozások kulturális tevékenységek és esztétikai érzéket fejlesztő foglalkozások szervezése.
- A szociális hátránnyal induló, ingerszegény környezetben élő tanulók problémáinak megismerése, a hátrányok felszámolására való törekvés, a képességük alatt teljesítők részére támogatás, az okok feltárása.
- Tanulóink toleranciára, a másság elfogadására való nevelése, az újonnan kollégiumba került tanulók beilleszkedésének segítése, kapcsolatteremtő képesség fejlesztése, készség kialakítása a másikkal való együttműködésre.
- Közösségi fórumrendszer, a demokratizmus kiépítése és működtetése, teljesítményorientált felfogás erősítése, értékelési technikák működtetése, önállóságra nevelés, a helyes önértékelés képességének fejlesztése, melynek bázisa a valós teljesítmény.
- Az általános műveltség terén mutatkozó hiányosságok pótlása, az önfejlesztés képességének erősítése.
- A pályaválasztás segítése terén hiteles információk biztosítása az aktuális munkaerőpiacról, a továbbtanulás feltételeiről, lehetőségeiről, foglalkozások, szakmák megismertetése.
- A minőségirányítási rendszer előírásainak való megfelelés a mindennapi munkában, a kollégák korrekt teljesítményértékelése, azonosulás az intézményi minőségpolitikával, annak megvalósulásának segítése.
- Az iskolai munka segítése, alkalmazkodás az iskolai munkatervhez, pedagógiai elképzelésekhez,

azok megvalósításának segítése.

- A kollégium a céljai elérésének érdekében gyermekközpontú, személyiségközpontú környezetet alakít ki, figyelembe véve az egyéni és életkori sajátosságokat.

5.3 Feladat meghatározás

- 1) A kompetenciafejlesztési feladatok közül a hatékony önálló tanulás és a szociális és állampolgári kompetencia területeit kezeljük kiemelten.

5.3.1 A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismereteket szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a maga-biztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Cél:

- Az önálló tanulás kifejlesztése.
- A személyiség fejlesztése aktív tevékenysége során.
- Sikeres életpálya építés, karriercélok megfogalmazásához szükséges készségek kialakítása.
- A hatékony, rendszeres tanulók, ismeretszerzés szükségességének a felismerése. A megszerzett ismereteket legyen képes alkalmazni és különböző élethelyzetekben integrálni.
- A tanuló ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, képes legyen megtalálni a maga számára elérhető lehetőségeket (oktatás, munkahely)

Feladat:

- Felmérni a tanulók tanulási szokásait, tanulási stílusukat.
- Informálódni: értékorientációjukról; olvasási, szövegértési készségeikről; szó-kincsükről, logikai képességeikről.
- Tanulási technikák megtanítása.

- Egyéni tanulás támogatása, motiválás.
- Segíteni a különböző tananyagok megtanulásában.
- Személyre szóló tanulási technikák gyakoroltatása.
- Tananyagtartalmak összekapcsolása a gyakorlattal. Kapcsolódási pontok felfedeztetése.
- Tapasztalati tanulók lehetőségeinek a biztosítása.
- Problémák megfogalmazása és megoldására való motiválásuk.
- Értelmi képességek fejlesztése: figyelem; gondolkodás; emlékezés; szókinccs; képzelet; érzékelés; észlelés
- Egyéni tanulási stratégiák kialakításának támogatása.

Módszerek:

- Kooperatív tanulás, gyakorlása.
- Problémák szimulálása.
- Szituatív feladatok.
- Kooperatív – kicscsoportban – közös feladatok megoldásánál, közös értelmezés fontosságánál
- Egyéni munka – fejlesztés
- Projektmunka
- Tanulás – tanítása – tanulásmódszertan

5.3.2 Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Ezért a következő célokat tűzzük ki:

- Az ismeretátadás, képességfejlesztés és a normaközvetítés belső egyensúlya valósuljon meg.
- A nemzeti és európai azonosságtudat, a humanista és demokratikus értékrend közvetítése.
(egyenlőség – demokratikus elvek tiszteletben tartása, közösségi összetartás – közös értékek)
- Az eseménytörténet ismeretek mellett kapjanak kiemelt szerepet a társadalmi, gazdasági és

kulturális

folyamatok is (komplex multikulturális ismeretanyag); sokrétű, gazdag ismeretanyag elsajátítása.

Feladataink:

- A tanulók ismerjék és tudják alkalmazni a történettudományos vizsgálati eljárások legfontosabb elemeit.
- A kritikai szemléletmódjukat fejlesszük.
- Ismerjék meg az érvelés, vita, kritika, interpretáció módszereit.
- Gondolataikat képesek legyenek árnyaltan kifejezni – a különféle területeken hatékonyan tudjanak kommunikálni.
- A nyitottság, problémaérzékenység kialakítása, kritikai szemléletmód fejlesztése, a stressz és a frusztráció kezelése a változások iránti fogékonyság kialakítása.
- A múlt – jelen – jövő hármás dimenziójában való gondolkodás képességeinek kialakítása.

Módszerek:

- Forráselemzés
- Filmelemzés
- Önálló témafeldolgozás
- Szituációs feladatok: vita, érvelés, interpretáció
- Projektmunka
- Egyéni munka

2) A kollégiumi nevelésben az alábbi fejlesztési területeket tekintjük kiemeltnek.

5.3.3 A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

A kollégium megfelelő szintér arra, hogy elsajátítsuk a gyermekekkel a helyes tanulási módszereket.

Lényeges feladat az, hogy a kollégiumba bekerülőknél információt szerezzünk az önálló tanuláshoz szükséges ismeretekről, képességekről. Pl.: olvasás-megértési gyakorlatok, jegyzetelési technikák, könyvtárhasználat, önismeret, helyesírási készség. Ezt az iskolai és saját mérések eredményeiből tudjuk megtenni.

A tanárok szaktárgyi tudások révén segítsék a tanulmányi munkát az elmaradások pótlását. A

hiányos ismeretekkel, gyengébb képességekkel rendelkező tanulóknál a különböző korrepetálások, felzárkóztató foglalkozások, tanulószobai foglalkozások eredményhez vezethetnek.

A tanulás gyakorlati értéke, értelme legyen mindennapi beszédtema. A pedagógusok feladata, hogy a tanulók megismerjék az iskolázottság és az életmód közötti viszonyt. A tanulás ugyan nem szabadon választható tevékenység, de a kíváncsiságban rejlő motivációs lehetőségekre építeni lehet. A tanuláshoz kedvet teremtő és ösztönző siker viszonylag kevés ma az iskolában. A diákok nagy része elsősorban az osztályzatért tanul és magát az önálló ismeretszerzés örömét nem ismeri, nincs igazi érdeklődése, tudásvágya. Éppen ezért nevelési feladataink közé tartozik a gyermekek sikervágyának

kialakítása és fennmaradásának biztosítása. Olyan feladatokat adjunk a gyermekeknek, melyek sikert ígérnek számukra, egyúttal minimalizáljuk a tanulók kudarcélményeit.

A megfelelő szintű tanulási ambíció alapja a reális önismeret. Az önismeret fejlődése lényegesen megnöveli a tanulás eredményességét és a személyiség fejlődésének is fontos összetevője.

A hatékony és motiváló tanulás kialakításáért a következőket teheti a kollégium:

- Kiindulási alap a tanuló képessége. A szaktanárokkal, osztályfőnökökkel együtt bemelegíthető.
- A havi tanulmányi értékelés egyénenként és csoportonként, csoportközösségekben történjen. Az erőfeszítésen alapuló teljesítményt a közösség előtt értékeljük, dicsérik.
- A havi tanulmányi értékelést, a 2-3 tizedes javítást már fontos példának tekinteni, ezzel ösztönözni a további erőfeszítésre, a szabadszilenciumi határ elérésére, túlteljesítésére.
- Minden diáknak biztosítunk segítséget a tanulásban.
- A nevelőtanár és a diák kössön szóban „szerződést” a változtatásra vonatkozóan.
- Fontos szerepe van a szülőknek is, ugyanis ha a szülő szemében érték a tanulás, a gyerek is érzi annak fontosságát.
- Az életvezetés részévé kell válni az állandó önképzésnek. Ebben segítséget a kollégiumi pedagógusok nyújtanak.
 - Tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok, amelyek sikert ígérnek számukra:
 - internet használata,
 - jegyzetkészítés a könyvtárban.

A kollégium feladata az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal együttműködve a tehetséges tanulók kiválasztása, képességük továbbfejlesztése, tudásuk bővítése érdekében.

Ugyanakkor az is a feladatunk, hogy a gyengén teljesítő tanulók esetében megtaláljuk az okokat, s ezek elemzése után kellő segítséget nyújtunk a tanulók számára. Ha kell, a szülőt is bevonjuk ennek érdekében.

Megvannak a feltételek: történelem, matematika, kémia, szakmai tantárgyak korrepetálására, számítástechnika gyakorlására, magas színvonalú szaktanári segítség, irányítás áll a kollégiumi nevelőkből rendelkezésre, ezen kívül iskolai tanárok is besegítenek.

Ennek célja: szakirányú továbbtanulásra felkészítés, az értelmiségi életmód és normarendszer közvetítésére, a demokratikus gondolkodásmód kialakítása. Tegyük lehetővé a tanulók számára, hogy egyes szakmákat, hivatásokat megismerjék, információhoz jussanak.

A továbbtanulást életprogrammá kell alakítani számukra. A kollégium segítséget ad az iskolával együttműködve a pályaválasztásban. Tájékozódik közvetlen és közvetett módon a tanulók érdeklődéséről, kiemelkedő képességeiről, iskolai és pályaválasztási szándékairól. Bővíteni kell a tanulók pályaismereteit.

Visszajáró volt kollégisták nyújthatnak ebben sok segítséget, a hiteles és lehetséges pályaaorientációban. A nevelési folyamatban olyan többletinformációt kapjon a diák, amely meghaladja a többnyire kevés információval rendelkező szülői ház lehetőségeit.

5.3.4 Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése

A kollégiumi nevelés hivatott elősegíteni, hogy a diákokban kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai, a mindennapi tevékenység segíti a tanulók személyiségfejlődését.

A kollégium nagy figyelmet fordít a társadalmilag elfogadott közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek fejlesztésére.

A kollégiumi nevelés tartalmát, a követendő szakmai módszertani kultúrát, végső soron céljainkat a társadalmi elvárások és az intézmény által ellátandó és felvállalt funkciók alapján közelíthetjük meg.

Mivel a kollégium a szocializációs folyamat aktív színtere, ezért alapvetően fontos az általánosan elfogadott társadalmi értékek és normák közvetítése, a tanulók személyiségbe való beépülésének segítése.

Ilyen például a tolerancia, kollégiumi mikro társadalom eleve magában hordozza az elemek

másságát, értékkülönbözőséget.

A megmérettetés képessége csak teljesítményorientált nevelési felfogás szerint lehet a társadalmi igényeknek megfelelő. A műveltségi hátrányok csökkentése és a tehetséggondozás az esélyegyenlőség biztosításával együtt jelenik meg a kollégiumi nevelésben.

Meghatározó szerepet játszik a pozitív szociális szokások kialakítása. Ezt mindenekelőtt olyan kollégiumi életrend kialakításával, működtetésével lehet megvalósítani, amelyben a tanulók biztonságban és jól érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatók, kiszámíthatók, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvárhatók.

Fontos a szociális viselkedés alapvető szabályainak elsajátíttatása, a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség összhangjának, szerepének, jelentőségének megértése. Lényeges és jelentős az érdekérvényesítő képesség, a demokratikus viselkedés szabályainak elsajátíttatása, a vitakészség a vitakultúra fejlesztése. Ezen feladatok megoldásában a diákönkormányzatnak nagy jelentősége van.

Az együttélés, a közösségi lét, jó pedagógiai közeget biztosít a segítő életmódra nevelés megvalósítására. A helyes viselkedés, magatartás elsajátíttatásának, a szociális képességek kiépülésének, kreativitásuk növekedésének elősegítését hordozza magában. Az együtt cselekvés, közös feladatmegoldások, miközben segíti a tanulók egymás közötti kooperációját is.

Olyan kollégiumot szeretnénk, ahová „hazamegy” a tanuló iskola után, amely jó „család”. Szigorúan követel, tudja értékelni a nevelő a jó teljesítményt, következetessége szeretettel párosul. Igyekszik többletlehetőséget nyújtani a tudás gyarapításához, érdekes „lakóhely” kapcsolatteremtési, kapcsolatépítési lehetőségekkel.

A társas kapcsolatra vonatkozó értékek: személyes kapcsolatok értéke, a család tisztelete, tisztelet a szülők iránt.

Fontos feladat, hogy megismertessük a diákokkal nemzetünk kultúráját, zenei, irodalmi, képzőművészeti, népművészeti értékeit, hagyományait. Ismerni kell a nemzeti, történelmi, vallási hagyományokat. (csoportfoglalkozások, ünnepségek, vetélkedők, műsoros estek)

Feladatunk a diákokat úgy nevelni, hogy érzékenyek legyenek környezetük állapotára, minőségére (állandó segítséssel, ellenőrzéssel, példamutatással, bemutatással, az értékek hangsúlyozásával).

5.4 Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése

5.4.1 *Egészséges és kulturált életmód*

Célunk, hogy a kollégisták testben, lélekben egészséges fiatalok legyenek. Ezért Pedagógiai Programunkban fontos szerepet kap a rendszeres testedzés iránti igény felkeltése, a mozgásigény fenntartása. Így talán kiküszöbölhető, hogy évnnyitón és évvárón elájuló kollégisták legyenek.

Biztosítani akarjuk a rendszeres testedzést, sportolási lehetőséget a kollégiumban. Fontos feladat, hogy minél több kollégistát vonjunk be a sportba, a sportos játékokba, a kirándulásokba, természetjárásba. Ebben segíthet a már hagyománnyá vált különböző házi rendezvények megszervezése, bekapcsolódás a vidék tömegsportakcióba, a testvér kollégiumokkal való közös sportrendezvények megtartása. A diákok igénybe vehetik az iskolai tornatermet, a kondicionáló termet a testépítéshez, a városi sportcsarnokot, a kollégium mögötti világítással rendelkező sportpályát. Az iskola testnevelés szakos tanárai segítik a sportmunkát, pl.: a versenyek szervezését, lány aerobicot, stb.

A sportolás és a friss levegőn való tartózkodás igényének kialakulása segít a rendszeres életvezetés, az egészséges bioritmus kialakításában, a szenvedélybetegségektől való elhatárolódásban, a betegségek megelőzésében. A sport segíthet olyan tulajdonságok megismerésében, fejlesztésében, mint az egészséges versenyszellem, akarat, alkalmazkodó készség, a teljesítmény elismerés, önbizalom. Hozzájárul a tanulók képességeinek megismeréséhez, az iskolai szorongások, félelmek feloldásához, a lelki egészség megóvásához.

A sportolás, az egészséges életmódra nevelés hitünk szerint segít a személyiség fejlesztésében is.

A fentiekhez szorosan kapcsolódik a higiénés szokások kialakítása, rögzítése, a mentális egészség védelme, a tisztasággal, a tisztálkodással, takarítással kapcsolatos szabályok ismerete és betartása.

Az egészséges életmódra nevelésben nagy hangsúlyt fektetünk az új veszélyek (gyógyszer, alkohol, kábítószer, AIDS) elhárítására, megelőzésére. Nagy segítségre lehet ebben a viselkedéskultúra fejlesztése. Ez beépül a csoportfoglalkozások anyagába.

A legfontosabb témák, illetve területek a következők (ezeket tematikusan szerepeltetjük a kötelező foglalkozások témakörében): a kulturált környezet kialakítása, normális embertársi, magatartásformák alakítása, kulturált viselkedés, beszédmodor, öltözködéskultúra, egymás iránti türelem. Mindezt szituációs játékokban, műveltségi, művészeti értékek közvetítése, megismertetése keretén belül próbáljuk tolmácsolni.

A kulturális értékek befogadásával történő erkölcsi normák alakítása mellett fontos a diákok

szemléletének, látókörének bővítése, a kritikai gondolkodásmód, ítéletalkotás képességének fejlesztése, az értékek becsülésére való nevelés, a fegyelmezettség, pontosság, kitartás, rugalmasság kialakítása.

Ezek elérésében nagy szerepet kap a mindennapi érintkezés, a személyes példamutatás, valamint a hagyományápolás, a különböző kulturális rendezvényeken való aktív részvétel.

5.4.2 *Szabadidő tartalmas eltöltése*

A kollégiumi pedagógiai tevékenység tervszerű része kell, hogy legyen a szabadidő helyes, tartalmas felhasználására való nevelés. Olyan élményszerű, és alkotójellegű tevékenységek szervezésére törekszünk, melyek az iskolában elsajátított ismeretekhez is kapcsolódnak.

A minél változatosabb és színvonalas tevékenységek megszervezése azonban nem jelenti a tanulók minden szabad percének betáblázását, inkább az aktív pihenésre szoktatást célozzuk meg.

Ez a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzését is szolgálja, s hozzájárul ahhoz, hogy felnőtt korban szokássá váljon a szabadidő igényes és tartalmas eltöltése.

Mivel a szabadidő kulturált eltöltésének megszervezése rendkívül szerteágazó, és összetett feladat, ezen tevékenységek egyes területein komoly szerephez juthat a diákönkormányzat. A kollégium segítséget tud adni a diákoknak a jól szervezett életmód kialakításához, bizonyos „szerepekre” való felkészítésben, a kulturált szórakozási szokások kialakításában. A szabadidős foglalkozások módját és lehetőséget nyújtanak az önkiszolgáló képességek fejlesztésére, így a kulturált magatartásra, étkezésre, testápolásra, háztartási munkára, társas kapcsolatokra. Lehetőséget adnak a befogadóképesség fejlesztésére, a jó ízlés kialakítására.

Az érték közvetítés egyik módja lehet a hagyományápolás, az intézmény és a város kulturális rendezvényein való részvétel. A teljes tanévet átfogó programok – gólyabál, mikulás, karácsonyi est, farsang, ballagás, kulturális vetélkedők – sok lehetőséget adnak a diákoknak az önkifejezésre. Mindez remélhetőleg segít abban, hogy diákjaink érzelmileg tartalmasabbá, kiegyensúlyozottabbá váljanak.

Ehhez hozzájárul még – az előbbieken is említett – partnerkollégiumokkal való közös programok szervezése, annak tanévről-tanévre való folytatása.

5.4.3 *Diákönkormányzat működése*

A kollégiumi élet fontos feltétele egy funkcionáló diákönkormányzat. Hatékonysága azonban nagyban függ attól, hogy a tantestület milyen jelentőséget tulajdonít neki. A diákönkormányzatot

segítő tanár összekötőkapocs lehet a diákság és a tantestület között. A diákok számára az önkormányzati munka fontos eleme lehet a társadalmi, állampolgári szerepek, a demokrácia alapelveinek tanulásában. A diákvezetők a későbbiekben is hasznosítható, kamatoztatható tudást, gyakorlatot szerezhetnek. Nagyban hozzájárulhat a szociális képességrendszer, a vezetőképesség fejlesztéséhez.

A diákönkormányzatot segítő tanár támogatja, ösztönzi a diákok kezdeményezéseit, a szabadidő és kulturális programokat, a diákönkormányzat reszortosai pedig aktívan részt vesznek ezek megszervezésében. Az önkiszolgáló munkák irányítása, összehangolása segít a felelősségérzet kialakításában is.

A diákönkormányzat ezen kívül fontos szerepet tölt be a diákok jogainak, kötelességeinek ismertetésében, érvényesítésében. Félévente sorra kerülő közgyűlésen beszámol munkájáról is.

Külső kapcsolatainknak köszönhetően a diákönkormányzat más kollégiumok diákönkormányzatával hasznos tapasztalatcserén vehet részt, s közös programokat, rendezvényeket szervezhet.

A kortárs csoportok nevelésében ma már nagyon sok tekintetben számítani lehet a diákönkormányzat segítségére, ami hosszabb távon fejlesztendő terület kell, hogy legyen.

A diáktanács saját SZMSZ-e alapján működik és építi fel szervezetét.

5.5 Kulturált életmódra nevelés, szuverén világkép kialakulásának segítése

A kollégium bővíti a diákok ismereteit, felkelti az érdeklődésüket a kultúra, a tudományok, a művészetek iránt. Lehetőséget biztosít az önkifejezés megtalálásához.

A kollégiumi nevelés elősegíti a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának megismerését, az európai identitás kialakulását.

Lehetőségeinket figyelembe véve úgy tervezzük kollégiumi tevékenységünk rendszerét, hogy a korszerű műveltségi területek – társadalmi, gazdasági, állampolgári ismeretek, környezetvédelem, médiaismeret, informatika – is helyet kapjanak a különböző tanulmányi és szabadidős tevékenységekben.

Ehhez azonban állandóan fejleszteni kell és folyamatosan meg kell újítani a tárgyi felszereltségünket (könyvtár, számítógép), a tanárok felkészültségét, hisz csak így lehet fejlesztő ismereteket adni a diákoknak.

Tudatosítani kell a diákokban, hogy a tehetség kibontakoztatásához az általános műveltségen keresztül

vezet az út. Ezért törekednünk kell az esztétikai élmények iránti igény felkeltésére. Ösztönözni kell a diákokat értékes könyvek olvasására, tartalmas filmek megnézésére, múzeum- és színházlátogatásra. Ezek rendszeressé tételét az iskolával együttműködve tudjuk biztosítani. Az erre alkalmas diákok művészi alkotó tevékenységének kibontakoztatását a különböző kollégiumi szakkörök – mint a kézműves, szöveg – hivatottak biztosítani.

Az információforrások használatának elsajátítása, a sikeres kommunikációra való felkészítés ma már elengedhetetlen feltétele annak, hogy diákjaink helytálljanak a kollégiumból kikerülve.

Kollégiumi kirándulásokat is kívánunk szervezni, amelyek tanévenként egy-két napot vesznek igénybe. Ezért a tanév elején a DÖK-kel egyeztetve tervezzük azt meg, munkatervünkbe beépítjük.

Reményeink szerint ezek az alkalmak is hozzá fognak járulni a tanulók látókörének szélesítéséhez, a közösség formálódásához.

5.6 Társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése

A kollégiumi nevelés segíti az önálló életvitel kialakítását, az eligazodást a mindennapi életben, a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában.

Ismereteket ad a családi háztartás és gazdálkodás tervezéséhez, a fogyasztói társadalom veszélyeinek felismeréséhez.

A tanulók ismerjék a gazdálkodás szükségességét. Világunkban egyre jobban előtérbe kerül a gazdálkodás fontossága. Lássák, hogy környezetükben minden értéket képvisel. Gondosan vigyázni kell ezekre. Ki kell alakítani olyan felelősségtudatot, amely törvény által regulázott (szándékos rongálás).

5.7 Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaorientáció segítése

5.7.1 A tehetséges tanulóknál

A tanulmányi munka és annak segítése központi helyen áll a kollégium tevékenységrendszerében. Ezért nagy figyelmet kell fordítanunk arra, hogy a tehetségek, az egyéni képességek és készségek kibontakozzanak. Ugyanakkor olyan képességekre is szert kell, hogy tegyenek a diákok, amelyre építhetnek későbbi tanulásuk, munkájuk során.

Az ismeretszerzés mellett az előadókészség és vitakészség fejlesztése is előtérbe kerül, valamint az orientációs tevékenység az idegen nyelvek felé, a nyelvvizsga megszerzésére való törekvés.

Ezen kívül a következő szempontok is beépülnek a mindennapi tevékenységbe:

- ösztönzés a tanulmányi versenyeken való részvételre,

- továbbtanulás, pályaválasztás segítése,

5.7.2 A tanulásban elmaradt gyermekekkel, és a hátrányos helyzetű tanulókkal

A kollégium egyik alapfeladata, hogy kezelje a tanulók közötti különbségeket. Lehetőséget teremt a lassúbb tanulóknak a beilleszkedésre, a tanulással kapcsolatos elvárások megismerésére. A kollégium tájékozódik a tanulók célkitűzéséről, a szülők elvárásairól, s ennek tükrében segít a helyes tanulási módszerek és szokások megismerésében, kialakításában.

A gyengébb teljesítményt nyújtó tanulók már év elejétől segítséget kapnak. Az egyéni és csoportos segítségnyújtás mellett a nyugodt felkészülés lehetőségének a biztosítása az egyik legfontosabb szempont (csend és jó légkör a szilenciumon). A szilenciumi időben a tanárok segítik a gyengébb tanulók felzárkóztatását, illetve hiányaik pótlását. A szilenciumok után is van lehetőség szakkorrepetálásokra, a nevelőtanárok segítségével. A helyes időbeosztás kialakítása és a szülőkkel való kapcsolattartás is hozzásegítheti a gyengébb tanulókat a jobb teljesítményhez.

A több tantárgyból bukásra álló tanulók részére szükségesnek tartjuk a több tanulási idő biztosítását, amelyet a tanulmányi eredmények alapján a csoportvezető tanár javasol, s a kollégiumvezető hagy jóvá.

A folyamatos ellenőrzés is hatékony része a folyamatnak. Az iskolai eredmények figyelemmel kísérése és a havonkénti tanulmányi átlag készítése segíti a fokozottabb odafigyelést a rosszul teljesítőkre.

A gyengébb tanulóknál fokozottan oda kell figyelni a tanulók önbizalmának növelésére, biztonságérzetének fokozására. Ezt a jó teljesítményt nyújtók munkájának elismerésével, dicséretével, valamint egyéni beszélgetések formájában a szorongások, félelmek enyhítésével lehet elérni.

A gyengébb tanulóknál is el kell érni, hogy legyen igénye a művelődésre, az önképzésre, rendelkezzen megfelelő kommunikációs készséggel és az önellenőrzés képességével.

A tanárnak csak segítenie kell nekik abban, hogy tudásuknak és képességüknek megfelelően tanuljanak, illetve akarjanak teljesíteni, s a képességeiknek megfelelő eredménnyel végezzék el iskolai tanulmányukat. Ezen felül, ösztönözni kell őket a továbbtanulásra.

A szakiskolai tanulóknál az a cél, hogy lehetőleg bukásmentesen zárják a tanévet, illetve zárkózzanak fel a követelményekhez, mivel ezen gyerekek nagy része hátrányos helyzetű. Az ők pályaaorientációs segítése (továbbtanulás, munkahely) egyik fontos pontja a nevelői tevékenységnek.

Az állami gondozásban részesülő tanulókat pedig lehetőség szerint segíteni kell mindennemű problémáik megoldásában.

5.8 A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

Kollégiumunkban arra törekszünk, hogy a tanulóinknak védelmet nyújthassunk az őket veszélyeztető, egyre szaporodó, az egészségüket, személyiségüket rontó külső hatások ellen, megakadályozzuk a káros szenvedélyek kialakulását, védjük őket a sorozatos akár a családi háttér miatt kialakult, akár az iskolai kudarcoktól, megrázkódtatásokról.

Jelenleg a kollégiumi pedagógusok látják el ezt a feladatot, mert jelenleg nincs alkalmazásban gyermek- és ifjúságvédelmi felelős.

A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak célja még: a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden nevelőtanár a diákokkal napi beszélgetéssel, a szülőkkel rendszeres kapcsolattartással közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében.

Az intézmény ifjúságvédelmi tevékenysége nevelőmunkánk fontos területe, - hiszen szerves részét képezi nevelési programunknak is - melynek megvalósításában a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős jelenléte és tevékenysége kulcsfontosságú lenne.

A gyerekek figyelmét fel kell hívni rájuk leselkedő veszélyekre. Ezért a prevencióra fektetjük a hangsúlyt.

Megvalósítás:

Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős a nevelőtanárok munkáját kiegészítve bizalmas és napi kapcsolatban áll a diákokkal, a pedagógusokkal, és ha kell a szülőkkel is. Segítségével a kötetlen beszélgetések alkalmával napvilágra kerülhetnek olyan tényezők, mely negatívan befolyásolhatják személyiségfejlődésüket, döntéseiket. A hozzá érkezett információt a kollégiumi pedagógusokkal is megosztja. A kollégiumban működő diákönkormányzat közvetítő szerepet tölt be a tanár és diákok között.

A gyermek- és ifjúságvédelem minden nevelőtanár kötelessége. Kollégiumi foglalkozásokon kiemelten foglalkozunk az egészséges életmódra neveléssel, a káros szenvedélyek hatásainak következményivel, és a drogfogyasztás megelőzésével..

A szabadidő-szervezés szerves részét alkotja az ifjúságvédelemnek. Igyekszünk diákjainknak biztosítani a feltételeket, hogy a szabad idejüket hasznosan töltsék el, és hogy olyan elfoglaltságot találjanak maguknak, ahol lazíthatnak, feszültségüket feloldhatják, ami leköti őket, és ahol akár a

képességeik fejlődhetnek, és ekkor talán kisebb a valószínűsége annak, hogy a káros szenvedélyeknek hódoljanak.

Hasznos felmérni, hogy a diákoknak milyen igényeik vannak szabadidős tevékenységekkel kapcsolatban, ez alapján szervezzük az éves programokat. Ez szeptember 15-ig minden tanévben megtörténik.

Fontos ifjúságvédelmi feladat a bűnmegelőzés, ami szintén a kollégiumi pedagógusok feladata. A gyermekkorú vagy fiatalkorú tanulók elkövetővé, illetve bűnözővé válás megelőzése lehet az egyik nagyobb feladatcsoport, illetve a sértetté válás lehet a másik feladatcsoport.

A diákok nem mindig vannak tisztában a törvényes keretek adta jogokkal és kötelességekkel, ezért alapvetően fontos a felvilágosító, ismeretterjesztő munka.

Fontos feladat az áldozattá válás lehetséges színtereinek és potenciális szereplőinek feltérképezése, a megelőzés lehetséges módjainak megtalálása, önvédelmi ismeretek elsajátításának lehetősége.

(Az iskolába járás fegyelmének megtartásában nagy figyelemmel leszünk a tanulói mulasztásokra, különösen az indokolatlan hiányzások ellenőrzésére. A szülő tájékoztatása nem maradhat el.)

5.9 A pedagógiai tevékenység ellenőrzése, értékelése

Kollégiumunk közös igazgatású intézmény. Így a szervezeti struktúra szerint az intézmény igazgatója felelős a kollégium működéséért, a feltételek biztosításáért, a kollégiumvezető a pedagógiai tevékenység megvalósításáért.

A kollégiumvezető közvetlen beosztottjai a kollégiumi nevelők, akiknek a pedagógiai munkáját ellenőrzi.

A kollégiumi pedagógusmunka során fontos szempont a következetesség. Csak így tudjuk az egységes követelményrendszerünket érvényesíteni.

A tanulók magatartásának, szorgalmának ellenőrzése folyamatos, amit főként a csoportvezető-tanárok követnek nyomon, de minden nevelő részt vesz benne a tanulók egészét tekintve is.

A tanulmányi munka ellenőrzése mindennapos. A csoportvezető tanárok feljegyzik az adott napon kapott érdemjegyeket, ellenőrzik a házi feladatot.

Havi rendszerességgel végezzük a tanulmányi munka átfogó, kollégiumi szintű értékelését, a magatartással együtt.

Tantárgyi átlagokat is számolunk, és a bukásra álló tanulókat kötelező korrepetálásra kötelezzük.

A csoportvezető tanárok félévente írásban számolnak be munkájukról a kollégiumvezetőnek, aki szintén félévente értékelést készít az intézményi tantestület részére.

A kollégiumvezető a nevelőtanárok munkáját a csoportfoglalkozások hospitálása során, a csoportnaplók, ügyeleti napló áttekintésével, a házirend betartásának minőségét személyes tapasztalat alapján ellenőrzi, ami napi rendszerességű.

5.9.1 A pedagógusok értékelése

A kollégiumban dolgozó pedagógusok munkájának értékelésénél elsősorban az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

1. A csoportvezetői tevékenységét milyen színvonalon végzi el?
 - (a) szilenciumokon biztosítja a tanuláshoz szükséges feltételeket, s a diákokat a tanulásra készíti;
 - (b) folyamatosan ellenőrzi a tanulók jegyeit, s törekszik arra, hogy a rosszul teljesítők rövid időn belül javítsanak eredményeiken; (az odafigyelésre, az állandó készítésre, tanulásra való motiválásra bizonyíték a tanulók jegyeiben történő pozitív irányú változás)
 - (c) munkaidejében rendszeresen részt vesz a tanulók korrepetálásában, felzárkóztatásában
 - (d) a csoportjában lévő diákokkal rendszeresen foglalkozik, ismeri tanulóinak családi, szociális hátterét;
 - (e) kellő figyelmet fordít a magatartási problémás tanulóakra, s megpróbálja a diákokat a helyes útra terelni, ha szükséges büntetést szab ki;
 - (f) rendszeres kapcsolatban áll az osztályfőnökökkel, szülőkkel;
 - (g) a csoportjában lévő diákok rendszeresen részt vállalnak a kollégiumi rendezvények szervezésében, lebonyolításában;
 - (h) csoportnaplóját pontosan, és rendszeresen vezeti
2. Ügyeleti munkáját mennyire végzi eredményesen?
 - (a) ügyeleti munkáját igyekszik mindig pontosan kezdeni, és munkaidejében rendszeresen a kollégiumban tartózkodik
 - (b) a rá bízott tanulók a napi takarítás után rendet és tisztaságot hagynak maguk után; a rendrakást minden alkalommal személyesen ellenőrzi
 - (c) ügyel arra, hogy diákjai vigyázzanak a kollégium tárgyaira, bútorzatára, rendjére és megbecsüljék, óvják az intézmény tárgyi felszereltségét
3. A kollégium célja érdekében ismeretszerzésben, önképzésben, továbbképzésben vesz részt.
4. Rendszeresen segíti és támogatja az újonnan érkezett dolgozókat, a pályakezdőket.
5. A kollégium érdekében (pl.: váratlanul megbetegedett munkatársak helyettesítése, nem várt

ügyelet ellátása esetén) túlórákat vállal.

6. Tanácsaival, ötleteivel, segíti a kollégiumban folyó pedagógiai munkát.

7. Tevékenyen részt vesz a kollégium tárgyi, pedagógiai feltételeinek javításában (eredményes pályázatokot készít)

8. Részt vállal a szakmai és pedagógiai munka tartalmi megújításában, új módszerek alkalmazásában és bevezetésében.

9. Sportrendezvényeket szervez, és kapcsolatokat létesít más iskolákkal

10. Szabadidős programokat, vetélkedőket szervez.

Tanulóink jutalmazását nevelő szándékkal végezzük. Ez igaz a pozitív és negatív jutalmazásra is. Fokozatai a kollégiumi házirendben szabályozottak.

5.9.2 A tanulók minősítésének formái

A tanulmányi teljesítmények ellenőrzése az alábbi módon történik

- a napi felkészítő foglalkozásokon tanultak kikérdezése
- osztályfőnökök, szaktanárok megkérdezése
- ellenőrzők, osztálynaplók megtekintése
- a tanulmányi teljesítmények mérése:
- a követelmények és a tanuló képességeinek viszonyában mérjük a teljesítményt
- az iskolában szerzett jegyek alapján
- a jelenlegi és az előző havi érdemjegyek összevetése alapján

A tanulmányi teljesítmények értékelése:

- a diákok képességeit is figyelembe véve a pozitívan teljesítő tanulókat dicséretben, jutalomban, elismerésben részesítjük
- a rossz érdemjegyeket hozó diákokat, elmarasztaljuk, jelzést küldünk a szülők felé, büntetést szabunk ki
- minden csoportvezető havonta értékeli a saját csoportjában lévő diákok tanulmányi teljesítményeit
- az eredményekről a kollégiumi közgyűléseken is beszámol az otthonvezető
- a félévkor és év végén 4,3-nél jobban teljesítő diákok szabadon választhatják meg szilenciumi idejüket
- a bukott tanulók kötelesek a szilenciumos terembe levonulni, és ott készülni az órákra

A tanulók neveltségi szintjének ellenőrzése

- a szilenciumi foglalkozásokon
- a szabadidőben

- a kötetlen foglalkozásokon
- az önkiszolgáló tevékenység során

A tanulók neveltségi szintjének ellenőrzése az alábbiak alapján történik

- milyen a diákok tanuláshoz való hozzáállása?
- mennyire fegyelmezettek a tanulók a foglalkozásokon és az önkiszolgáláskor történő munkavégzés során?
- milyen a kollégisták munkához való hozzáállása?
- milyen a diákok feladathoz való viszonyulása?
- milyen a kollégisták társakkal és tanárokkal történő együttműködése?

A tanulók neveltségi szintjének mérése az alábbi módon történik

- osztályfőnökök, szaktanárok beszámolója alapján
- szülők elbeszélése
- szobatársak, iskolatársak, kollégisták elmondása alapján
- a nevelőtanárok, csoportvezetők megfigyelése

A tanulók neveltségi szintjének értékelése:

- jutalmazás (szóbeli, tárgyi)
- elmarasztalás (szóbeli, írásbeli)

A szülők a kollégium működése alatt bármikor érdeklődhetnek (telefonon, személyesen) gyermekükről.

5.10 A kollégiumi tevékenység szerkezete

A kollégium, igazodva a köznevelési törvény rendelkezéseire, a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket, annak céljától, jellegétől függően, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi.

5.10.1 Kötelező foglalkozások Felkészítő, fejlesztő foglalkozások

Tanulást segítő foglalkozások:

- Szilencium – a napi felkészülést segítő tevékenység, közvetlen tanári irányítással. Időpontja: naponta 16⁰⁰ – 19⁰⁰.

Minden tanulócsoport saját szilenciumi termében tanulással tölti ezt az időt. A részvétel csak azon

tanulók számára nem kötelező, akiknek a tanulmányi átlaga eléri a 4,3-t, vagy azt meghaladja. Ezek a tanulók szabadon szervezhetik meg a tanulásra szánt idejüket, szobáikban, vagy egyéb rendelkezésre álló helyiségekben tanulhatnak (társalgó, tanulószoba stb.), a csoportvezető tanárral egyeztetve.

A tanulmányi átlagokat minden hónapban felülvizsgáljuk, és az aktuális eredmények alapján döntünk a következő hónap szabad vagy kötelező szilenciumi részvételéről.

Azoknak a tanulóknak, akik számára a tanulmányi eredmények nem teszik lehetővé a szabad szilenciumot, biztosítunk lehetőséget a hangos tanuláshoz, olyan helyiségben, ahol nem zavar másokat.

- Korrepetálás – a szilencium ideje alatt, előtte, illetve utána biztosítunk korrepetálási lehetőséget azokból a tárgyakból, amelyekből az iskola biztosít korrepetáló tanárt.

Ezek a korrepetálások bármely tanuló által igénybe vehetők, a bukásra állók számára viszont kötelező. E foglalkozások keretében van lehetőség az egyes tantárgyakból tehetséges tanulók további fejlesztésére.

Felzárkóztató foglalkozásokat a 9. és 10. évfolyam számára szervezünk, lehetőségeinkhez képest.

A tanulókkal való törődést biztosító foglalkozások:

Csoportfoglalkozások

Ezek keretében elsősorban a tanulócsoporthoz kapcsolatos feladatok, tevékenységek megbeszélése, értékelése történik.

A csoportfoglalkozások lehetnek a közösség fejlesztését megvalósító és a kollégiumi élet szervezésével összefüggő foglalkozások.

A foglalkozások célja, hogy a tanulók elsajátítsák a mindennapi élettel kapcsolatos ismereteket, a közösségi együttélés normáit, a szociális viselkedés alapvető szabályait, a konfliktuskezelő képességet.

A csoportszintű tematikus foglalkozások időkeretét és tartalmát a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja, a 36/2009. OM rendelet 2. számú melléklete alapján határoztuk meg, figyelembe véve a helyzetelemzés eredményeit intézményünk regionális szerepét, és a helyi sajátosságokat.

Az egyes témaköröket tekintve a kollégiumi nevelőtestületünk által elfogadott az alapprogram végrehajtásához szükséges csoportfoglalkozások órakerete egy tanévre vonatkozóan a következő:

TÉMAKÖR	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A tanulást segítő foglalkozások

A kollégium biztosítja a diákok számára a rendszeres felkészülést a csoportos foglalkozás keretein belül, a jól teljesítők pedig egyéni foglalkozásokon készülhetnek fel.

A tehetséges diákokat lehetőségeinkhez mérten próbáljuk támogatni. Nagy figyelmet fordítunk a gyengébb képességűek felzárkóztatására. Számukra heti rendszerességgel korrepetálásokat biztosítunk.

EGYÉNI ÉS KÖZÖSSÉGI FEJLESZTÉST MEGVALÓSÍTÓ FOGLALKOZÁSOK

1. CSOPORTVEZETŐI FOGLALKOZÁSOK

A CSOPORTVEZETŐK HETI RENDSZERESSÉGGEL AZ ELŐÍRT TÉMAKÖRÖKNEK MEGFELELŐEN TARTANAK TEMATIKUS CSOPORTFOGLALKOZÁSOKAT.

A KÖZÖSSÉGI FOGLALKOZÁSOKON A NAPI PROBLÉMÁKAT, FELADATOKAT MEGBESZÉLIK, ÉRTÉKÉLIK A HETI ESEMÉNYEKET.

2. A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások

A diákönkormányzatot segítő tanár támogatásával, havi rendszerességgel megbeszéléseket tartanak a diáktanács tagjai, évi három alkalommal diákfórumot tartunk.

3. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások.

A személyes törődést biztosító foglalkozásokon a tanulók feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsára, segítségére. Ezen foglalkozások ideje kötetlen.

Ha egészségügyi problémáival nem akar a pedagógushoz fordulni a tanuló, akkor arra is van lehetősége, hogy szakemberrel beszélje meg gondjait, havonta fogadóórát tart kollégiumunkban egy védőnő.

KÖTELEZŐEN VÁLASZTOTT FOGLALKOZÁSOK

A kötelezően választott foglalkozásokon a fentiekén kívül további heti egy foglalkozásokon köteles a tanuló részt venni, választania a kollégium által az adott tanévben felkínált lehetőségek közül kell.

Ezek pl. a következők lehetnek:

- kollégiumi sportkör (futball, aerobic, futás, tollaslabda, kézilabda, szertorna, kosárlabda)
- háztartási ismeretek
- természet- és környezetvédelem
- irodalmi, művészeti kör
- hagyományápolás
- kézműves szakkör

A kötelezően választott foglalkozások részben az iskolai ismeretek kiegészítését szolgálják, részben speciális ismereteket adnak, részben pedig a továbbtanuláshoz adnak segítséget.

A foglalkozások kínálata tanévenként változhat az igényeknek és lehetőségeknek képest megfelelően.

A kötelezően választott foglalkozások szervezése a tanév során

A tanuló az általa választott foglalkozáson egész tanév során köteles részt venni. Csak egy olyan foglalkozást választhat, ami a kötelező tanulmányi időszakot érinti, kivéve azokat a tanulókat, akik nem kötelesek azon részt venni.

A foglalkozásokat vezető pedagógus tematikát dolgoz ki az adott témában, és az adott tanév szeptember 15-ig a kollégiumvezetőnek bemutatja.

A foglalkozások szervezéséről a kollégiumi nevelőtestület a diáktanáccsal közösen dönt. Ha a foglalkozásnak anyagi vonzata van, akkor a foglalkozás megszervezéséhez az igazgató egyetértése szükséges.

A kollégium tanulói minden tanév első szeptember 30-ig jelzik, hogy milyen kötelező és választható foglalkozásokra jelentkeznek a tanév során.

Az éves foglalkozási tervet a kollégiumvezető készíti elő, és a nevelőtestület fogadja el, a kötelező foglalkozásokra vonatkozóan a tanév megkezdéséig, a választható foglalkozásokra vonatkozóan legkésőbb az adott tanév szeptember 30-áig.

Az éves munkatervet – az elfogadást követő három napon belül – a helyben szokásos módon (faliújság, csoportfoglalkozások, DT és nevelőtestületi megbeszélés) tesszük közzé.

SZABADON VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK

Kollégiumunkban már hagyománnyá vált az olyan szakköri szintű foglalkozások szervezése, amely az iskolai ismereteken túlmutat, azt kiegészíti, és önmagában is értékes ismereteket nyújt.

A lehetőségeinket figyelembe véve a következő szabadon választható foglalkozásokat kínáljuk diákjaink részére:

- judo
- kondicionális edzés
- főző szakkör
- rajzszakkör, dekorációs foglalkozások
- kulturális programok szervezése

Ezek közül is választható foglalkozás a kötelezően választottak mellé. Ehhez a kollégiumvezető engedélye szükséges, valamint figyelembe kell venni a házirend ide vonatkozó rendelkezéseit.

A szabadon választható foglalkozások szervezése a tanév során

A szabadon választott foglalkozások csak úgy választhatók, hogy nem ütköznek a kötelező foglalkozásokkal, illetve nem terhelik túl a tanulókat.

A foglalkozásokon való részvételi igényüket a tanulók szintén minden tanév szeptember 30-ig kell hogy írásban jelezzék a kollégiumvezetőnek.

A foglalkozásokon a tanuló részvétele a tanév során kötelező, mulasztani csak megfelelő indok alapján lehet, és ezt igazolni kell.

A szabadidős foglalkozások keretén belül választhatóak még az egészséges életmódot célzó sportfoglalkozások is.

A kollégiumunkban számos lehetőség nyílik a sportolásra. Rendelkezésünkre áll: tornaterem, kondi-terem, asztalitenisz felszerelés, valamint más sporteszközök, villanyvilágítással rendelkező kézilabdapálya.

A sporttevékenységért felelős nevelő rendszeresen szervez különböző bajnokságokat:

- foci
- asztali tenisz
- röplabda
- tollaslabda
- csocsó

- kosárlabda

Eszközt nem igénylő sporttevékenység: rendszeres futás, ennek szervezésében segítségünkre vannak a gimnáziumi testnevelők is.

Alkalmyszerűen szerveződő csoportos vagy egyéni sportolásra is van mód.

Kulturális szabadidős foglalkozásnak minősül a városi rendezvényeken való részvétel (kiállítások megnyitói, előadások, szakmai fórumok stb.) is, ahol az érdeklődők szervezeten vehetnek részt.

Igény szerint szervezhető színházlátogatás, sportesemények látogatása, vagy a diákok által igényelt egyéb kulturális programok, kollégiumi kirándulás.

A diáktanácsnak a kollégiumvezetővel egyeztetni kell a programok szervezését.

A SZABADIDŐ ELTÖLTÉSÉT SZOLGÁLÓ FOGLALKOZÁSOK

A szabadidő hasznos eltöltését szolgáló tevékenységek szakköri, érdeklődési kör, önképző kör, művészeti csoport, házi bajnokság, diáknap formájában valósulhat meg.

- Kollégiumi vetélkedők: félévente tartott szabadidős program, játékos fejtörők, mozgásos feladatok, logikai problémák megoldása, az általános műveltséget fejlesztő kérdések, feladatok felvetésével hasznos szabadidős programot jelent a tanulók számára.
- Gólyaavató: a 9. és 12.-13. évfolyamos diákok szervezik a tanév elején
- Mikulás ünnepség: nevelőtestület és diáktanács szervezi
- Karácsonyi ünnepség: nevelőtestület és diáktanács szervezi
- Farsang: diákcsoportok és a nevelőtestület szervezi
- Kollégiumi ballagás: 11. évfolyam és a nevelőtanárok szervezik

A fentiekén kívül tanévenként legalább egy-két alkalommal kirándulást szervezünk, amelynek során a környék nevezetességeit és kultúráját is megismerhetik diákjaink.

Ezek a kirándulások segítenek a tanulók mind jobb megismerésében, és jelentősen hozzájárulnak személyiségük és tudásuk fejlesztéséhez.

A tanév során számos egyéb közösségi rendezvény is szervezünk. Ehhez diák kezdeményezés szükséges, amely után a nevelőtestület és a diákönkormányzat közösen dönt.

5.11. A nevelőtanárok szakmai továbbképzése

A tanév során a pénzügyi lehetőségek függvényében a nevelőtanárok továbbképzéseken vehetnek részt.

Továbbképzési programmal és beiskolázási tervvel is rendelkezik intézményünk, amelyben a kollégiumi pedagógusok is szerepelnek.

Jelentkezésüket a beiskolázási tervbe a helyben szokásos módon kell megtegyék.

Cél: A kollégium pedagógusai olyan továbbképzésen vegyenek részt, ami munkájukat tekintve célirányos és segíti az önképzésüket, motivációt nyújt munkájuk során, hozzájutnak a legfrissebb szakmai ismeretekhez, amely a hatékonyabb munka végzésének a feltétele.

5.12. Szerkezeti, szervezeti változások

A kollégiumban egy tanulócsoport működik. Kialakítása a lehetőségek szerint az évfolyamok összevonásával történik. A csoportot egy nevelőtanár irányítja.

A csoportlétszámok csökkenő tendenciát mutatnak, amelyet befolyásol a tanulók kisebb létszáma is. A jövőt tekintve, nagyobb hangsúlyt kell helyezni a csoportlétszámok növelésére, a kollégiumi férőhelyek maximális feltöltésére.

Mivel tanulóink 80%-a közepes képességű, vagy gyengébb, ezért foglalkozásaink nagy része a tanulmányi munka segítségét, a felzárkóztatást és a neveltségi szint emelését célozza meg.

Célunk a tanulók hozzásegítése az eredményes tanuláshoz, emellett a tehetségesebbek kiemelése és aktívabb segítése.

Biharkeresztes, 2016.szeptember 12.

.....
Kollégiumvezető

Legitimációs záradék

Munkaközösségek véleményezése

Mint a **humán munkaközösség** vezetője aláírással tanúsítom, hogy a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 118. § (3) bekezdése által biztosított jog alapján a munkaközösségünk véleményezte a pedagógiai programot.

Kelt: Biharkeresztes,

.....

humán munkaközösség vezető

Mint az **idegen nyelvi munkaközösség** vezetője aláírással tanúsítom, hogy a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 118. § (3) bekezdése által biztosított jog alapján a munkaközösségünk véleményezte a pedagógiai programot.

Kelt: Biharkeresztes,

.....

idegen nyelvi munkaközösség vezető

Mint a **természettudományi munkaközösség** vezetője aláírással tanúsítom, hogy a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 118. § (3) bekezdése által biztosított jog alapján a munkaközösségünk véleményezte a pedagógiai programot.

Kelt: Biharkeresztes,

.....

természettudományi munkaközösség vezető

Mint az **osztályfőnöki munkaközösség** vezetője aláírással tanúsítom, hogy a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 118. § (3) bekezdése által biztosított jog alapján a munkaközösségünk véleményezte a pedagógiai programot.

Kelt: Biharkeresztes,

.....

osztályfőnöki munkaközösség vezető

Mint a **szakképzési munkaközösség** vezetője aláírással tanúsítom, hogy a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 118. § (3) bekezdése által biztosított jog alapján a munkaközösségünk véleményezte a pedagógiai programot.

Kelt: Biharkeresztes,

.....

szakképzési munkaközösség vezető

Mint a **kollégiumi munkaközösség** vezetője aláírással tanúsítom, hogy a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 118. § (3) bekezdése által biztosított jog alapján a munkaközösségünk véleményezte a pedagógiai programot.

Kelt: Biharkeresztes,

.....

kollégiumi munkaközösség vezető

Aláírással tanúsítom, hogy a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 70. § (2) által biztosított jog alapján az iskola nevelőtestülete

..... tartott nevelőtestületi értekezleten megtárgyalta és elfogadta az iskola pedagógiai programját.

Kelt: Biharkeresztes,

.....

a nevelőtestület nevében

pedagógus

.....

a nevelőtestület nevében

pedagógus

Aláírással tanúsítom, hogy a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 69. § (1) által biztosított jog alapján napján jóváhagyásra került az iskola pedagógiai programja.

Kelt: Biharkeresztes,

.....

tagintézmény-vezető

Aláírással tanúsítom, hogy a pedagógiai program tartalma alapján az intézmény a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettséget nem hárít.

Kelt: Biharkeresztes,

.....

tagintézmény-vezető

*: A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1): A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértés szükséges.

A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

Nyilvánosság biztosítása

Jelen pedagógiai programot a tanulók, szülei és más érdeklődők megtekinthetik az intézmény honlapján, valamint az iskolai könyvtárban, munkanapokon 8-15 óra között